

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ
වාර්ෂික වාර්තාව

2016

කාර්යාලය :

නො. 48, වජිර පාර
කොළඹ 04
ශ්‍රී ලංකාව

දුරකථන : +94 11 2556834
ෆැක්ස් : +94 11 2556836/7, 4512758
විද්‍යුත් තැපෑල : fincom@sltnet.lk
වෙබ් අඩවිය : www.fincom.gov.lk

පටුන

සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය 5

ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය..... 6

කොමිෂන් සභා සාමාජිකයින් - 2016..... 7

ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය..... 11

මුදල් කොමිෂන් සභාව..... 12

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පිළිබඳ මූලික හැඳින්වීමක් 15

පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සමාජ-ආර්ථික වෙනස්කම්..... 18

 2.1 පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදනය 18

 2.2 ආදායම් ව්‍යාප්තිය..... 19

 2.3 දරිද්‍රතාවය..... 21

 2.4 අධ්‍යාපන අංශය 23

 2.5 ආරක්ෂිත පානීය ජලය 24

 2.6 සෞඛ්‍ය අංශය 26

 2.7 ළමා මන්දපෝෂණය..... 28

 2.8 මාර්ග 29

2016 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම් සහ අත්කරගැනීම් 30

 3.1 පළාත්වලට මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීම හා බෙදා දීම පිළිබඳ මූලධර්ම සැකසීම හා ඒ සඳහා දැනුවත් කිරීම..... 30

 3.2 පළාත් අතර සම්පත් සාධාරණ අයුරින් බෙදාහැරීම 30

 3.3 ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩුකරලීම සහ ධාරිතා සංවර්ධන ප්‍රවර්ධනය..... 31

 3.4 පළාත්වල සම්පත් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීම..... 33

 3.5 පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ආදායම් උත්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීම 34

 3.6 පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතනවල ආයතනික සංවර්ධනය ශක්තිමත් කිරීම 35

 3.7 ජාතික මට්ටම හා පළාත් අතර සම්බන්ධීකරණය තහවුරු කිරීම..... 37

 3.8 රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය තුළින් ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම..... 38

 3.9 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මානව හා ආයතනික ධාරිතාව සංවර්ධනය කිරීම 39

රාජ්‍ය පාලනය සහ අනුකූලතාවය 43

 4.1 යහපාලනයට හැඳින්වීමක්..... 43

 4.2 නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලතාවය දැක්වීම 43

 4.3 පළාත් සභා ක්‍රමය තුළ පාලනය..... 44

 4.4 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීම් - 2016..... 44

අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීම සහ වියදම 46

 5.1 ප්‍රාග්ධන අරමුදල්..... 46

5.2 පුනරාවර්තන අරමුදල්	48
පළාත් ආදායම	51
6.1 බලය පවරන ලද ආදායම	51
6.2 රජයේ ආදායම මාරු කිරීම	52
පළාත් විගණන වාර්තාවල ප්‍රධාන මූල්‍ය සිදුවීම්	54
7.1. සාමාන්‍ය ක්‍රියාවලිය	54
7.2. වැදගත් නිරීක්ෂණ සමහරක්	54
මානව සම්පත් කළමනාකරණය	55
8.1 සංවිධාන සැලැස්ම	55
8.2 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යමණ්ඩලය	56
8.3 නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය	57
මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය	59
9.1 මූල්‍ය කාර්යසාධනය	59
අභියෝග සහ ඉදිරි ගමන්මග	61
ඇමුණුම්	64
මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යමණ්ඩලය	73

වගු

වගුව 1 : ජාතික ගිණුම් සහ තෝරාගත් නිර්ණායක කිහිපයක් 2012-2016 16

වගුව 2 : ප්‍රධාන සාර්ව ආර්ථික ඉලක්ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ %)..... 18

වගුව 3 : වර්තමාන මිල යටතේ පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2009-2015 18

වගුව 4 : කුටුම්භ ආදායම් ගිණි සංගුණකය 20

වගුව 5 : දරිද්‍රතාවයේ අවකාශීය ව්‍යාප්තිය - 2012/2013 21

වගුව 6 : ඉහළ දරිද්‍රතාවයක් සහිත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ..... 22

වගුව 7 : පානීය ජලය සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර අනුව කුටුම්භයන්ගේ ප්‍රතිශතය -2012 26

වගුව 8 : දිස්ත්‍රික්ක අනුව අඩු බර ළමුන්ගේ ප්‍රතිශතය 2013සහ2015 28

වගුව 9 : පළාත් මාර්ග 2012-2013 29

වගුව 10 : සංඛ්‍යාත ක්‍රමවේදය තුළ අන්තර්ගත විචල්‍යයන්..... 31

වගුව 11 : ශ්‍රී ලංකාවේ සිරස් රාජ්‍ය-මූල්‍ය අසමතුලිතතාවයන් -2017..... 32

වගුව 12 : ශ්‍රී ලංකාවේ තිරස් රාජ්‍ය මූල්‍ය අසමතුලිතතාවයන් - 2017 32

වගුව 13 : නීති හා රෙගුලාසි සමග අනුකූලවීම (යහපාලන මූලධර්ම)..... 43

වගුව 14 : 2016 වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද මුදල් කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීම්..... 45

වගුව 15 : ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වෙන් කිරීම - 2017..... 47

වගුව 16 : සාමූහික ප්‍රදාන වෙන් කිරීම - 2017..... 49

වගුව 17 : සාමූහික ප්‍රදාන අරමුදල් සැපයීමේ හා උපයෝජනය කිරීමේ උපනතිය (2010-2014)..... 49

වගුව 18 : මූලාශ්‍ර අනුව පළාත් ආදායම් එකතුව - 2016..... 51

වගුව 19 : 2017 සඳහා බලය පවරන ලද ආදායම් පුරෝකථනය 52

වගුව 20 : ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ මුද්දර බදු බෙදාදීමේ ප්‍රතිශත 53

වගුව 21 : රජයේ ආදායම මාරු කිරීම (2015-2017) 53

වගුව 22 : මුදල් කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 56

වගුව 23 : කාර්යමය කාර්යමණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් - 2016..... 56

වගුව 24 : විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගීවූවන් - 2016 57

වගුව 25 : මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන, වියදම් හා මූල්‍ය කාර්යසාධනය - 2016..... 59

වගුව 26 : අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු 60

රූප සටහන්

රූපසටහන 1 : අ.පො.ස. (උ/පෙළ) සඳහා විද්‍යා විෂයය ධාරාව තිබෙන පාසල් සංඛ්‍යාව 2006-2016 23

රූපසටහන 2 : අ.පො.ස. (උ/පෙළ) විභාගයේදී විද්‍යා විෂයය හදාරනලද සිසුන්ගේ කාර්යසාධනය - 2016 ... 24

රූපසටහන 3 : අංශ අනුව ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් සහිත කුටුම්භවල ප්‍රතිශතය 25

රූපසටහන 4 : දිස්ත්‍රික්ක අනුව ජනගහනය 100,000 කට වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ ව්‍යාප්තිය - 2015 27

රූපසටහන 5 : මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීම..... 46

රූපසටහන 6 : ප්‍රාග්ධන වියදම් (2011-2016)..... 48

රූපසටහන 7 : සියලුම පළාත්වල මුළු පුනරාවර්තන වියදම (2010-2016) 50

රූපසටහන 8 : සංවිධාන සැලැස්ම..... 55

රූපසටහන 9 : මුදල් කොමිෂන් සභාවේ සජීවී කාර්යමණ්ඩලය..... 56

රූපසටහන 10 : කාර්යමය කාර්යමණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් - 2016..... 57

සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

“රජයේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී, මුදල් කොමිෂන් සභාව ශක්තිමත් හා ක්‍රියාශීලී ලෙස දායක කරවීම අපගේ පැතුම හා අභිලාෂය වේ.”

හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රමුඛ පරාස අනුව මුදල් කොමිෂන් සභාවේ 2016 වර්ෂයට අදාළ කාර්ය සාධනය ඇතුළත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලැබීම ගැන මම සතුටු වෙමි.

මුදල් කොමිෂන් සභාව සම්බන්ධයෙන් ගත්විට 2016 වර්ෂය පරාවර්තිත හා සංක්‍රාන්තිමය වර්ෂයක් ලෙස සනිටුහන් වේ. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව ලෙසට එහි දීර්ඝකාලීන කාර්යසාධනය හා ප්‍රගතිය පිළිබඳව තබා ඇති මූලික පියවරයන් කිහිපයක් පැවතීම දැක්විය හැකිය. ඒ අනුව, මෙම ආයතනය මේ වනවිට කාර්යක්ෂම හා ශක්තිමත් බවින් යුත් ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවක් බවට පරිවර්තනය වී ඇත. එමෙන්ම, ජාතික ආර්ථිකයේ සංවර්ධනයට දායකත්වය සපයමින් කාර්යක්ෂම ලෙස ස්වකීය ව්‍යවස්ථාමය කාර්යභාරය මෙම කොමිෂන් සභාව විසින් ඉටු කරනු ලබන අතර, විනිවිදභාවය හා වගවීම මැනවින් පවත්වාගෙන යනු ඇත.

2015 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේ සිට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් 2016 වර්ෂය සඳහා මැනවින් සකසන ලද වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සමග වූ ශක්තිමත් ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියක මූලාරම්භය සකසන ලදී. ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන ආයතනයකට අවශ්‍ය පූර්ව කොන්දේසි සපිරෙන පරිදි මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ මාවත සැලසුම් කර ඇත. මෙම වර්ෂයේ දී තවත් අභියෝගයකට මුහුණ දෙමින් අපගේ පාලන ව්‍යුහය විමසුමට ලක් කරමින් නව උපාය මාර්ගික සැලැස්මක් (2017-

2020) සැකසීම සඳහා ආරම්භය සනිටුහන් කර තිබේ. කෙසේවුවද, අප ලබා ඇති ප්‍රගතිය පිළිබඳව මුළුමනින් තෘප්තියට පත්වීම අපහසුය. අප සතුව පැහැදිලි දැක්මක් හා ඉදිරි මාවතක් තිබෙන අතර, මුදල් කොමිෂන් සභාව අනාගතයේ දී කාර්යක්ෂමව, සඵලදායී හා අවංක ආයතනයක් ලෙස පවත්වාගෙන යෑමට අපි අදිටන් කරගෙන සිටින්නෙමු.

කොමිෂන් සභාවේ මෙහෙවර ඉටුකරලීම පිණිස අපගේ ශක්තිය අඛණ්ඩව යොදවන අතර, ආර්ථිකයේ සියලු අංශ සංවර්ධනයෙහිලා අපගේ ශක්තිය යොදවන්නෙමු. විශේෂයෙන් පළාත්වල උණු කාර්යසාධනයක් සහිත අංශ කෙරෙහි මෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමු කරනු ඇත. තවද, රජයේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීමෙහිලා කොමිෂන් සභාව ශක්තිමත් හා ක්‍රියාශීලී අයුරින් දායක කරවීම අපගේ පැතුම හා අභිලාෂය වේ.

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා සහ ඔහුගේ කාර්යාලය, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා සහ ඔහුගේ කාර්යාලය, ගරු කථානායකතුමා විසින් නායකත්වය සපයනු ලබන ව්‍යවස්ථා සභාව, මුදල් අමාත්‍යාංශය, ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව, අනෙකුත් අදාළ අමාත්‍යාංශ, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ පළාත් සභාවලින් සපයන ලද සේවාවන්, අනුග්‍රහය හා උනන්දු කරවීම පිළිබඳව මාගේ කෘතඥතාවය පිරිනැමීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි.

එමෙන්ම, මුදල් කොමිෂන් සභාවේ සහෝදර සමාජිකයින් සහ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් මෙම ආයතනය ඵලදායී හා ජයග්‍රාහී අයුරින් පවත්වාගෙන යෑමට දෙන ලද ඉමහත් සහයෝගය වෙනුවෙන් මාගේ උණුසුම් අගැයීමය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මෙම අවස්ථාව යොදා ගැනීමට කැමැත්තෙමි.

යූ.එච්.පලිහක්කාර
සභාපති

කොමිෂන් සභා සාමාජිකයින් - 2016

යූ.එච්.පලිහක්කාර මහතා සභාපති

යූ.එච්.පලිහක්කාර මහතා වසර 40 කට වඩා වෘත්තීය පළපුරුද්ද සහිත වරලත් ගණකාධිවරයෙකු, ආයෝජන බැංකුකරුවෙකු හා කළමනාකරණ උපදේශකවරයෙකු වේ. ඔහු විසින් එක්සත් රාජධානියේ බර්මින්හැම්හී ඇස්ටන් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ව්‍යාපාර පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය (MBA) ලබාගෙන ඇත. ඔහුගේ ශාස්ත්‍රපති උපාධි නිබන්ධනය කළමනාකරණය පිළිබඳ බ්‍රිතාන්‍ය ආයතනය විසින් 1981 වසරේ දී හොඳම කළමනාකරණ නිබන්ධනය ලෙස පිළිගැනීමට ලක් කරන ලදී.

තම වෘත්තීය සේවා කාලය තුළ මොහු විසින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයන්ට අයත් ආයතන රාශියක ප්‍රධාන පෙලේ තනතුරු උසුලා ඇත. එකී ආයතන අතර ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාව, මහජන වෙළඳ බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා වෙළඳ බැංකුව, සී/ස ඇක්ලන්ඩ් රක්ෂණ සමාගම, ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් කවුන්සිලය, ජාතික ව්‍යවසාය සංවර්ධන අධිකාරිය සහ කළමනාකරණ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය ප්‍රධාන වේ. මෙයට අමතරව ඔහු එක්සත් රාජධානියේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ මූල්‍ය කළමනාකරණ විශේෂඥයෙකු ලෙස සේවය කර ඇත. තවද, ලෝක බැංකුව, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව, අප්‍රිකානු සංවර්ධන බැංකුව, කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික අරමුදල සහ යුරෝපීය සංවර්ධන බැංකුව මගින් ආධාර සපයන ලද වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති ගණනාවකට මොහු තම සේවය ලබාදී ඇත. මොහු විසින් දරණ ලද වෘත්තීය තනතුරු අතර සභාපති, ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීයවේදීන්ගේ සංවිධානය (OPA), සභාපති, ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය, සභාපති, එක්සත් රාජධානියේ වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ශාඛාව) හා සභාපති, එක්සත් රාජධානියේ වරලත් සහතිකලාභී ගණකාධිකාරී සංගමය (ශ්‍රී ලංකා ශාඛාව) ප්‍රධාන වේ. මොහු විසින් ඉටු කරන ලද වෘත්තීය සේවාවන් සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආයතනයේ “විශිෂ්ඨයෝ” (Hall of Fame) තුළට 2014 වසරේ දී පලිහක්කාර මහතා ඇතුළත් කර ඇත.

පලිහක්කාර මහතා විසින් අදාළ ක්ෂේත්‍රයට හා ජාතියට ඉටු කරන ලද සේවාව අගැයීමට ලක් කරමින් 2016 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීයවේදීන්ගේ සංවිධානය විසින් ඔහුට “ජාතික උච්චස්ථාන” (National Apex) සම්මානය පිරිනමන ලදී.

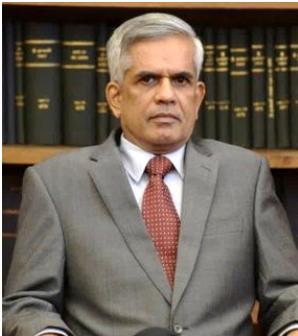
ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතා නිල බලයෙන් සාමාජික

ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතා 2016 වර්ෂයේ ජූලි මස 02 දා සිට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපතිවරයා ලෙස සේවය කරමින් සිටී. මොහු සතුව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන හා ආර්ථික උපදේශක සේවා යන ක්ෂේත්‍රයෙහි වසර 30 ක පමණ පළපුරුද්දක් ඇත. මෙහිදී, ඔහුගේ විශේෂඥ දැනුමලබාදී ඇති ක්ෂේත්‍රයන් දෙක වනුයේ සාර්ව ආර්ථික හා ජාතික හා අන්තර් ජාතික මට්ටමේ ව්‍යුහමය ගැටළුය. මොහු පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ ආර්ථික කටයුතු භාර අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස කලක් සේවය කර ඇත. 1974 සිට 1989 දක්වා කුමාරස්වාමි මහතා විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ආර්ථික පර්යේෂණ, සංඛ්‍යාලේඛන සහ බැංකු අධීක්ෂණ යන අංශවල සේවය කර තිබේ. 1981 සිට 1989 දක්වා මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්තව මොහු සේවය කර ඇත.

1990 සිට 2008 දක්වා මොහු පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ සේවයේ යෙදී සිට ඇත. මෙම කාලය තුළ ඔහු විසින් දරා ඇති තනතුරු ලෙස අධ්‍යක්ෂ, ආර්ථික කටයුතු අංශය සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, මහ ලේකම්වරයාගේ කාර්යාලය ලෙස දැක්විය හැකිය. අනතුරුව කුමාරස්වාමි මහතා 2010 වර්ෂයේ ජනවාරි හා ජූලි මාසය තුළ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩල ලේකම් කාර්යාලයේ සමාජ පරිවර්තන වැඩසටහන් අංශයෙහි අන්තර්වාර අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස ක්‍රියාකර ඇත. මොහු විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා, ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යතුමා හා විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යතුමා සඳහා උපදේශක සේවයෙහි යෙදී සිටි අතර, පැවරුණු කාර්යය වූයේ බ්‍රිටන් වූඩ්ස් ආයතන හා අනෙකුත් ප්‍රධාන ආධාර ආයතන, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව හා මුදල් අමාත්‍යාංශය සමග සාර්ව ආර්ථික හා ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීමයි.

ආචාර්ය කුමාරස්වාමි මහතා සී/ස. සර්වෝදය සංවර්ධන මූල්‍ය ආයතනයෙහි අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස සේවය කර තිබේ. එමෙන්ම, 2011 මාර්තු මාසයේ සිට 2016 ජූලි 03 දක්වා ටෝකියෝ සීමෙන්ති සමාගමේ (ලංකා) විධායක නොවන ස්වාධීන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස මොහු තම සේවාව ලබාදී ඇත. 2011 පෙබරවාරි 07 දා සිට 2016 ජූලි 08 දක්වා ජෝන් කීල්ස් හෝල්ඩින්ස් සමාගමේ ස්වාධීන විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස මොහු ක්‍රියා කර ඇත. තවද, මෙම කාලසීමාවේ ඔහු විසින් එම්.එම්.බී.එල්.පාත්තයින්ඩර් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස සේවය කර තිබේ. ආචාර්ය කුමාරස්වාමි මහතාස්වකීය ශාස්ත්‍රවේදී (ගෞරව) උපාධිය (1972) මෙන්ම ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හිමි කරගෙන තිබෙනුයේ එක්සත් රාජධානියේ කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලයෙනි. අනතුරුව 1981 වර්ෂයේ දී සසෙක්ස් විශ්වවිද්‍යාලයේ ස්වකීය ආචාර්ය උපාධිය ලබාගන්නා ලදී.

ආචාර්ය කුමාරස්වාමි මහතා ශ්‍රී ලංකා රග්බි කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ක්‍රීඩා කර ඇති අතර, 1974 දී එම කණ්ඩායමට නායකත්වය සපයා ඇත. තවද, මොහු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පෙලේ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයෙකු විය.

ආචාර්ය ආර්.එච්.එස්.සමරතුංග මහතා නිල බලයෙන් සාමාජික

ආචාර්ය සමරතුංග මහතා වර්තමාන මුදල් අමාත්‍යාංශයේ හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම් ලෙස කටයුතු කරයි. ඔහු විසින් අවුරුදු 30 කට අධික කාලයක් රාජ්‍ය අංශය තුළ විවිධ තනතුරු උසුලා ඇත. මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් තනතුර දැරූ හෙයින් ආචාර්ය සමරතුංග මහතා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ හා ශ්‍රී ලංකා මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිල බලයෙන් පත්වන සාමාජිකයෙකු වේ.

ආචාර්ය සමරතුංග මහතා ස්වකීය රාජ්‍ය සේවය ආරම්භ කරන ලද්දේ 1984 වර්ෂයේ වන අතර, ඒ රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්තව ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවයේ ආධුනික නිලධාරියෙකු වශයෙනි. 1985 වර්ෂයේ දී ඔහු සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුවට සම්බන්ධ වූ අතර, 2004 වර්ෂයේ දී සාර්ව ආර්ථික සැලසුම් අංශයේ අධ්‍යක්ෂ ලෙස පත්විය. 2005 වර්ෂයේ දී ඔහු රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරයට පත්විය. 2006 වර්ෂයේ දී පිහිටවූ වෙළඳ, තීරුබදු හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රථම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වූයේ මොහුයි. 2008 වර්ෂයේ පෙබරවාරි මාසයේ ආචාර්ය සමරතුංග මහතා භාණ්ඩාගාර නියෝජ්‍ය ලේකම් තනතුරට පත් කෙරිණි.

2010 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මාසයේ දී මොහු පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ධුරයට පත්වූ අතර, 2012 වර්ෂයේ දී බණිජතෙල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ධුරයට පත් විය. 2015 ජනවාරි මාසයේ දී ආචාර්ය සමරතුංග මහතා මුදල් අමාත්‍යාංශයේ හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ ලේකම් ධුරයට පත් කරන ලදී. ආචාර්ය සමරතුංග මහතා ස්වකීය ආචාර්ය උපාධිය ඕස්ට්‍රේලියාවේ ලා ට්‍රෝබ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලබාගත් අතර, ව්‍යාපෘති පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලබාගෙන ඇත. මොහු

ස්වකීය විද්‍යාපති උපාධිය (කෘෂිකර්ම) අමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ විස්කොන්සින් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ලබාගෙන ඇති අතර, ආර්ථික විද්‍යා විෂයය සඳහා ශාස්ත්‍රවේදී ගෞරව උපාධිය ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් හිමිකරගෙන තිබේ.

ආචාර්ය සමරතුංග මහතා රාජ්‍ය ව්‍යවසායකයන් හා රජයට අනුබද්ධ සමාගම් කිහිපයක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකත්වය උසුලා ඇත. එම ආයතන හා සමාගම් ලංකා බැංකුව, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, සී/ස. මිහින් ලංකා සමාගම, සී/ස/ ඩී ලා රූ ලංකා මුදල් හා සුරැකුම්පත් මුද්‍රණ සමාගම, ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව, ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සමාගම, ශ්‍රී ලංකා අපනයන රක්ෂණ සංස්ථාව, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ කළමනාකරණ පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව හා ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පශ්චාත් උපාධි ආයතනය ලෙස නම් කළ හැකිය. ඔහු කාබන් අරමුදලේ සභාපතිවරයෙකු ලෙස ද සේවය කර ඇත. තවද, ආචාර්ය සමරතුංග මහතා 2009-2010 කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක වූ ජනාධිපති බදු කොමිෂන් සභාවේ කොමසාරිස්වරයෙකු විය.

වී.කනගසභාපති මහතා සාමාජික

වී.කනගසභාපති මහතා අමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ හාර්වඩ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ලබාගෙන ඇත. මොහු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ගණකාධිවරුන්ගේ සංගමයේ හා ශ්‍රී ලංකා වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිවරුන්ගේ ආයතනයේ සාමාජිකත්වය උසුලයි. තවද, මොහු ලන්ඩන් වරලත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ගණකාධිවරුන්ගේ ආයතනයේ (CIPFA) සාමාජිකත්වය දරන්නෙකි.

වර්තමානයේ කනගසභාපති මහතාලංකා හෝටල් සංවර්ධකයින්ගේ සමාගමේ (හිල්ටන් හෝටලය අයත් සම්පූර්ණයෙන්ම රජය සතු සමාගමකි.) උපදේශකයෙකු ලෙස ක්‍රියා කරයි. මොහු විසින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ගණකාධිවරුන්ගේ සංගමයේ සභාපතිත්වය දරනු ලබන අතර, මෙම සංගමය ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ රාජ්‍ය අංශය නියෝජනය කරනු ලබයි.

කනගසභාපති මහතාරාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම් ප්‍රමිති කමිටුවේ සභාපතිවරයා වන අතර, දකුණු ආසියානු ගණකාධිවරුන්ගේ සංගමයේ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ ව්‍යවසායකත්ව ගිණුම් කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු වේ.

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ සභා සාමාජිකත්වය (Council Member) උසුලනු ලබන මොහු යාපනය විශ්වවිද්‍යාලයේ පාලක සභාවේ සාමාජිකයෙකු වේ. කනගසභාපති මහතා මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය කළමනාකරණ උපදේශකයෙකු ලෙස කටයුතු කළ අතර, මූල්‍ය අධ්‍යාපන ඇකඩමියේ උපදේශකවරයෙකු ලෙස ද සේවය කර ඇත. මොහු විසින් වසර 40 කට අධික කාලයක් රාජ්‍ය අංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තනතුරු රාශියක් හොබවා ඇති අතර, විශ්‍රාම ලැබුවේ මහා භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ලෙස සිටියදීය. තවද, මොහු මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ සම්බන්ධීකාරකයෙකු ලෙස සේවය කර තිබේ.

කනගසභාපති මහතා ලංකා බැංකුව, මහජන බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා වෙළඳ බැංකුව, රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව සහ වෙනත් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් කිහිපයක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇත. එසේම, මොහු සී/ස. ලංකා එක්සත් ප්‍රවෘත්තිපත්‍ර සමාගමේ මූල්‍ය උපදේශක / අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස සේවයේ නිරතවී සිටි අතර ලංකා හෝටල් සංවර්ධකයින්ගේ සමාගමේ විධායක අධ්‍යක්ෂවරයෙකු ලෙස කටයුතු කර තිබේ.

මහාචාර්ය එච්.එම්.සුරේෂ්ලා මහතා සාමාජික

මහාචාර්ය හරිඬි මොහොමඩ් සුරේෂ්ලා මහතා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් නීතිවේදී (ගෞරව) උපාධිය ලබාගෙන තිබෙන අතර, එහිදී ලකුණු අනුව ප්‍රමුඛස්ථානය හිමිකරගෙන තිබේ. ඔහු තම ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හිමිකරගෙන තිබෙනුයේ ඔස්ට්‍රේලියාවේ මොනැෂ් විශ්වවිද්‍යාලයෙනි. මහාචාර්ය සුරේෂ්ලා මහතා නීතිය පිළිබඳ විද්‍යාර්ථියෙකු වන අතර, වෘත්තීමය නීතිඥවරයෙකු වේ. ඔහු සතු ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ විශේෂඥ දැනුම සහිත ක්ෂේත්‍රයන් ලෙස පොදු නීතිය සහ බැංකු හා වාණිජ නීතිය දැක්විය හැකිය. ඔහු සතුව පොදු නීතිමය බලසීමා පහක ඉගැන්වීමේ සාමාර්ථයන් පවතී. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, මැනික්ස්

කොලීජිය, මොනැෂ් විශ්වවිද්‍යාලය, මැලේ විශ්වවිද්‍යාලය, සිංගප්පූරු ජාතික විශ්වවිද්‍යාලය, සිංගප්පූරු නැනියන් තාක්ෂණික විශ්වවිද්‍යාලය, සහ හොංකොංනගර විශ්වවිද්‍යාලය යන ආයතනයන්හි ප්‍රථම උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි ශිෂ්‍යයින් සඳහා (නීති හා නීති නොවන) මොහු විසින් ඉගැන්වීම් සිදු කර ඇත. මහාචාර්ය සුරේෂ්ලා මහතා විසින් ඔහුගේ විෂයයනට අදාළව ලිපි රාශියක් සම්පාදනය කර තිබෙන අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පිළිබඳව සිදු කරනලද ප්‍රථම විශේෂිත අධ්‍යයනයේ කතුවරයාද වේ.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය

ලේකම්

- ඒ.ටී.එම්.යූ.ඩී.බී.තෙන්නකෝන් මහතා
- ඩබ්.එච්.මුණසිංහ මහතා (2016.08.31දක්වා)

කළමනාකරණ කණ්ඩායම

• ජී.සුමනපාල මහතා	-	ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂ
• එස්.එම්.ආර්.එස්.බණ්ඩාර මහතා	-	අධ්‍යක්ෂ
• ටී.ප්‍රශාන්ත් මහත්මිය	-	අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ.)
• එම්.එල්.ඒ.වන්ද්‍රදාස මහතා	-	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ.)
• ඩබ්.ඩබ්.ඩබ්.ඩී.එස්.ප්‍රනාන්දු මහත්මිය	-	ගණකාධිකාරී (වැ.බ.)
• ඩී.එස්.ගුණවර්ධන මහත්මිය	-	ගණකාධිකාරී
• ඩී.පී.එල්.ඊ.එන්.ගුණසේකර මහත්මිය	-	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
• ජී.ආර්.එන්.සුජීව මහතා	-	සහකාර අධ්‍යක්ෂ
• ටී.අබේසේකර මහත්මිය	-	සහකාර අධ්‍යක්ෂ

වමේ සිට දකුණට,

පළමු පෙළ: එස්.එම්.ආර්.එස්.බණ්ඩාර මහතා (අධ්‍යක්ෂ), යූ.එච්.පලිහක්කාර මහතා (සහාපති), ඒ.ටී.එම්.යූ.ඩී.බී.තෙන්නකෝන් මහතා (ලේකම්), ටී.ප්‍රශාන්ත් මහත්මිය (අධ්‍යක්ෂ (වැ.බ.))

දෙවන පෙළ: ඩී.පී.එල්.ඊ.එන්.ගුණසේකර මහත්මිය (සහකාර අධ්‍යක්ෂ), ජී.ආර්.එන්.සුජීව මහතා (සහකාර අධ්‍යක්ෂ), ටී.අබේසේකර මහත්මිය (සහකාර අධ්‍යක්ෂ), එම්.එල්.ඒ.වන්ද්‍රදාස මහතා (නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ), ඩී.එස්.ගුණවර්ධන මෙනවිය (ගණකාධිකාරී), ජී.ටී.නිසර කසුන් පුෂ්පසිරි මහතා (තොරතුරු තාක්ෂණ නිලධාරී), ආර්.එම්.ඩී.නිමාලි රත්නායක මහත්මිය (සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී)

මුදල් කොමිෂන් සභාව

දැක්ම

“සියලුම පළාත්වල තුලිත හා සාධාරණ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයක්”

මෙහෙවර

පළාත්වල තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සහතික කරලීම පිණිස ප්‍රතිපත්ති හා මාර්ගෝපදේශ සැකසීම, සැලසුම්කරණයට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම, සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීම, සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් අධීක්ෂණය හා අගැයීම සහ අන්තර් හා අභ්‍යන්තරික වශයෙන් පවත්නා විෂමතාවයන් සාධාරණ හා සමාන අයුරින් අඩුකරලීමට අවශ්‍ය උචිත නිර්දේශයන් රජයට ලබාදීම.

ප්‍රමුඛ පරාස

- පළාත්වලට මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීමට හා බෙදා දීමට අදාළ මූලධර්ම සැකසීම හා ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහතික කරලීම.
- පළාත් අතර සම්පත් සාධාරණ අයුරින් බෙදා හැරීම සහතික කරලීම.
- ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩුකරලීම සහ මානව සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කරලීම.
- පළාත් තුළ සම්පත් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීම සහතික කරලීම.
- පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ආදායම් උත්පාදනය වැඩිදියුණු කරලීම.
- පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතනවල ආයතනික සංවර්ධනය ශක්තිමත් කරලීම.
- ජාතික මට්ටම හා පළාත් අතර කාර්යක්ෂම සම්බන්ධීකරණය තහවුරු කරලීම.
- රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය මගින් ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කරලීම.
- මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මානව හා ආයතනික ධාරිතාව වැඩිදියුණු කරලීම.

1987 දී සිදු කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ දහතුන් වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් රටෙහි තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඇතිකරලීමේ හා පළාත් සංවර්ධනය සඳහා පළාත්වලට අරමුදල් ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය පහසු කරලීමේ අරමුණින් මුදල් කොමිෂන් සභාව පිහිටුවන ලදී. දහතුන්වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ 154 (ජ) වගන්තිය අනුව මුදල් කොමිෂන් සභාවට පැවරෙන ප්‍රධාන කාර්යයන් හා වගකීම් පහත දැක්වේ.

- 1) රජය විසින් මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ හා උපදෙස් මත පළාත්වල අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වන පරිදි වාර්ෂික අයවැයෙන් අරමුදල් වෙන් කළ යුතුය.
- 2) පහත දැක්වෙන කරුණුවලට අදාළව අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම මුදල් කොමිෂන් සභාවේ වගකීම වනු ඇත.
 - අ) රජය විසින් වාර්ෂිකව පළාත්වලට ප්‍රදානය කරනු ලබන අරමුදල් හා එකී අරමුදල් පළාත් අතර බෙදා වෙන් කිරීමට අදාළ මූලධර්ම.
 - ආ) පළාත් මූල්‍යකරණය පිළිබඳව අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් කොමිෂන් සභාව වෙත යොමු කරනු ලබන ඕනෑම වෙනත් කරුණක්.
 - ඇ) රටෙහි තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඇති වන පරිදි කොමිෂන් සභාව විසින් එකී මූලධර්ම සකස් කළ යුතු වේ. ඒ අනුව, මෙම ක්‍රියාවලියේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතුය.
 - එක් එක් පළාතේ ජනගහනය
 - එක් එක් පළාතේ ඒක පුද්ගල ආදායම
 - සමාජ-ආර්ථික විෂමතාවයන් අනුක්‍රමිකව අඩුකරලීමේ අවශ්‍යතාවය
 - එක් එක් පළාතේ ඒක පුද්ගල ආදායම සහ පළාත් අතර ඉහළම ඒක පුද්ගල ආදායම අතර පවත්නා වෙනස අනුක්‍රමිකව අඩුකරලීමේ අවශ්‍යතාවය.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 ජ (7) වගන්තියට අනුව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් කරනු ලබන සෑම නිර්දේශයක්ම අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ඒ අනුව ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව ද පාර්ලිමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතු වේ.

මුදල් කොමිෂන් සභාවට පැවරී ඇති ව්‍යවස්ථාමය බලය තුළ පළාත් සංවර්ධනයට අදාළව පහත දැක්වෙන ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් වගකීම හිමි වේ.

- වාර්ෂික පළාත් සංවර්ධන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් පළාත්වලට මාර්ගෝපදේශ හා වක්‍රලේඛ නිකුත් කිරීම.
- ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වියදම්වලට අදාළ පළාත් අවශ්‍යතාවයන් තක්සේරු කිරීම හා පළාත්වලට වාර්ෂිකව අවශ්‍ය සමස්ත අරමුදල් ප්‍රමාණය පිළිබඳව මහා භාණ්ඩාගාරයට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

- ගැලපෙන උපමාන භාවිතයට ගනිමින් ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා සමස්ත අරමුදල් පළාත් අතර බෙදා වෙන් කිරීම හා ඒ පිළිබඳ පළාත්වලට දැනුම් දීම.
- පළාත් සංවර්ධන සැලසුම් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එකඟතාවය ලබාදීම. මෙහිදී, විශේෂයෙන් ශක්‍යතාවය, ප්‍රතිපත්තිමය ගැලපීම, ප්‍රාදේශීය විභවතාවයන් සහ සාපේක්ෂ වාසි වැනි කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ.
- පළාත් අතර අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීම හා සංවර්ධනයේ අන්තර් හා අභ්‍යන්තරික විෂමතාවයන් අවම කිරීම සඳහා ගත යුතු සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.
- සංවර්ධන සැලසුම් පිළියෙල කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය සහ අගැයීම පිළිබඳ පළාත්වලට මග පෙන්වීම.
- ආයතනවල ඵලදායීතාවය සහ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් උප ජාතික මට්ටමෙන් ප්‍රශස්ත කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතාවයන් තක්සේරුකිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමග සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කිරීම.
- අනවශ්‍ය ද්විකරණය හා ප්‍රතිපත්තිමය නොගැලපීම් අවම කරලීම පිණිස ජාතික හා ආංශික ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග පිළිබඳව රේඛීය අමාත්‍යාංශ හා පළාත් අතර මනා සම්බන්ධීකරණය පහසු කරලීම.
- රජයේ අරමුදල් මත දැඩි ලෙස රඳා පැවතීම අවම කරලනු වස් බලය පවරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍ර මගින් උපදවනු ලබන ආදායම් වැඩිකර ගැනීම සඳහා මගපෙන්වීම.
- ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතිවල පිරිවැය මූල්‍යකරණයේ දී විකල්පමය මූල්‍ය යාන්ත්‍රණයක් අනුගමනය කිරීම පිණිස පළාත්වලට නායකත්වය සැපයීම.
- විශේෂයෙන් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී වගවීම, විනිවිදභාවය සහ යහපාලන ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රවර්ධනය වන පරිදි රජයේ මූල්‍ය රෙගුලාසිවලට අනුගත වීම කෙරෙහි පළාත් අධිකාරීන් යොමු කරවීම.
- උප ජාතික මට්ටමේ සංවර්ධනයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග සැකසීම පහසු කරලීම සඳහා වර්තමානයේ මුහුණ දෙන ගැටළු පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය පිළිබඳ මූලික හැඳින්වීමක්

2010 වර්ෂයේ දී, ලෝක බැංකු වර්ගීකරණයට අනුව ශ්‍රී ලංකාව පහළ-මධ්‍යම ආදායම් කාණ්ඩයට අයත් රටක් බවට පත්විය. එම වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක පුද්ගල ආදායම වෙළඳපොළ මිල යටතේ ඇ.එ.ඩොලර් 2,744 ක් වූ අතර, 2016 වනවිට එය ඇ.එ.ඩොලර් 3,727 දක්වා වැඩිවිය.

2016 වර්ෂයේ දී, රටෙහි දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය වෙළඳපොළ මිල යටතේ රු. බිලියන 11,839 ක් වූ අතර, වාර්ෂික වර්ධන වේගය 4.4% ක් විය. දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට ඉහළම දායකත්වය වූ 56.5% ක් ලැබුණේ සේවා අංශය තුළින්ය. කාර්මික හා කෘෂිකර්ම අංශයන්හි දායකත්වය පිළිවෙලින් 26.8% ක් හා 7.5% ක් වශයෙන් විය. ඒක පුද්ගල ආදායම වෙළඳපොළ මිල යටතේ රු 558,363 ක් ලෙස වාර්තා වී තිබිණි. ඉහළ වර්ධනයක් අත්කර ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන සංරෝධකයක් ලෙස පැවතියේ අතිතකර ජාත්‍යන්තර තත්ත්වයන් හා අයහත් කාලගුණික සාධකයන්ය. කෙසේවුවද, ඉදිකිරීම්, බැංකුක්‍රම හා මූල්‍ය, සංචාරක හා අනෙකුත් සේවාවන්හි සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි.

2016 වර්ෂයේ දී ආයෝජන අනුපාතය 31.5% ක් වූ අතර, ඉතිරි කිරීමේ අනුපාතය 23.% ක් විය. මෙම තත්ත්වය තුළ සම්පත් පරතරය හෙවත් ඉතුරුම්-ආයෝජන පරතරය 7.7% ක් විය. මේ අනුව රටෙහි ආයෝජන අවශ්‍යතාව පියවීම සඳහා විදේශීය අරමුදල් අවශ්‍ය විය. ජාතික ඉතිරි කිරීමේ අනුපාතය 28.9% ක ලෙස ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි.

වර්ෂ කිහිපයක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාව වෙළඳ ගිණුමේ හිඟයක් වාර්තා කර තිබිණි. 2016 වර්ෂයේ දී වෙළඳ හාණ්ඩ අපනයනවල මුළු වටිනාකම ඇ.එ.ඩොලර් බිලියන 10.3 ක් වූ අතර, වෙළඳ හාණ්ඩ ආනයනවල මුළු වටිනාකම ඇ.එ.ඩොලර් බිලියන 19.4 ක් විය. ඒ අනුව, 2016 වර්ෂයේ වෙළඳ හිඟයේ ප්‍රමාණය ඇ.එ.ඩොලර් බිලියන 9.1 ක් විය.

2016 වර්ෂයේ දී, මුළු රාජ්‍ය වියදමේ වටිනාකම රු. බිලියන 2,351.8 ක් වූ අතර, එය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 19.8% ක් විය. පුනරාවර්තන වියදම්වල අගය 79% ක් පමණ වූ අතර, එය ප්‍රධාන වශයෙන් විදේශීය ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් හා ශුභසාධන වියදම්වලින් සමන්විත විය. ශුභසාධන වියදම් අතර කැපී පෙනෙන අයිතමය වූයේ නිදහස් අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍යය, සහනාධාර මත සපයන ලද ප්‍රවාහන පහසුකම් හා ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන්ය. කෙසේවුවද, දකුණු ආසියානු කලාපයේ රටවල් අතර හොඳම මානව සංවර්ධන දර්ශකය ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වාගෙන යෑම සඳහා මෙම වියදම් ඉවහල් වී තිබේ. 2016 වර්ෂයේ දී රාජ්‍ය ආයෝජනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 5% ක් වූ අතර, එම ආයෝජන මූලික වශයෙන් කේන්ද්‍රගත වූයේ යටිතල පහසුකම් සැපයීම කෙරෙහිය. විශේෂයෙන් පිට පළාත්වල ආර්ථික යටතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන සිදු කිරීම, පෞද්ගලික අංශය දිරිමත් කිරීමෙහිලා ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

ආදායම් ව්‍යාප්ති විෂමතාවය විස්තර කිරීම සඳහා පුළුල් වශයෙන් භාවිතා කරනු ලබන ගිණි සංගුණකය 2009 වර්ෂයේ දී 0.49 ක පැවති අතර, 2012 වනවිට එය 0.48 දක්වා පහළ බැස තිබුණි. මෙයින් ගම්‍ය වනුයේ අඩු ප්‍රමාණයකින් එකී අසමානතාවය අඩුවී ඇති බවකි. තවද, ජනගහනයේ උප කාණ්ඩවල ආදායම් හා පරිභෝජන ප්‍රතිශතත්මක පංගුව සම්බන්ධයෙන් ගත්විට පහළම සියයට දහයේ ආදායම් කාණ්ඩය මුළු ආදායමෙන් 3.04% ක ප්‍රතිශතයක් අත්කර ගෙන තිබේ. ඉහළම සියයට දහයේ ආදායම් කාණ්ඩය විසින් අත්කරගනු ලැබූ මෙම ප්‍රතිශතය 31.8% ක් වේ.

2014 හා 2015 යන වර්ෂවල රැකියා විසුකි අනුපාතය පිළිවෙලින් 4.3% ක් හා 4.6% ක් විය. රැකියා විරහිත භාවය ආර්ථිකය තුළ එතරම් දැඩි ගැටළුවක් නොවන බව හඟවමින් 2016 වර්ෂය වනවිට මෙම අනුපාතය 4.4% දක්වා පහළ බැස ඇති බව වාර්තා විය. කෙසේවුවද, 2016 වර්ෂයේ දී තරුණ රැකියා විසුකි අනුපාතය (අවුරුදු 15-24 අතර) 21.6% ක තරම් ඉහළ මට්ටමක පැවතිණ. මෙයින් පෙන්නුම් කරනුයේ අවස්ථාවන් හා අපේක්ෂාවන් අතර නොගැලපීමක් පවත්නා බවයි. මෙම ගැටළුව විසඳීම පිණිස රටෙහි සාපේක්ෂ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගනිමින් ඉහළ අගයකින් යුත් රැකියා ජනනය කිරීම, ඊට අනුරූපීව අධ්‍යාපනය සැලසුම් කිරීම හා කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම සිදු කළ යුතු වේ.

වගුව 1 : ජාතික ගිණුම් සහ තෝරාගත් නිර්ණායක කිහිපයක් 2012-2016

නිර්ණායකය	2012	2013	2014	2015	2016
(1) වර්තමාන වෙළඳපොළ මිල යටතේ ගෝලීය එකතු කිරීම් (රු.මි.)					
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	8,732,463	9,592,125	10,361,151	10,951,695	11,838,975
ප්‍රධාන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් (එකතු කළ අගය)					
කෘෂිකර්මය	650,510	735,382	829,577	894,780	890,659
කර්මාන්ත	2,630,766	2,797,328	2,931,998	2,991,106	3,208,476
සේවා	4,858,292	5,406,544	5,895,618	6,270,028	6,743,346
(2) ස්ථාවර මිල යටතේ ගෝලීය එකතු කිරීම් (2010) (රු.මි.)					
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	7,588,517	7,846,202	8,235,429	8,633,890	9,012,026
ප්‍රධාන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් (එකතු කළ අගය)					
කෘෂිකර්මය	592,443	611,676	641,493	670,106	641,943
කර්මාන්ත	2,035,601	2,119,080	2,194,167	2,264,673	2,416,276
සේවා	4,245,461	4,405,644	4,634,805	4,883,444	5,087,452
දළ ජාතික නිෂ්පාදනයේ % ක් ලෙස					
කෘෂිකර්මය	7.8	7.8	7.8	7.9	7.1
කර්මාන්ත	26.8	27.0	26.7	26.2	26.8
සේවා	55.9	56.2	56.3	56.6	56.5
(3) ඒක පුද්ගල දළ ජාතික නිෂ්පාදනය					
වර්තමාන මිල යටතේ (රු.)	427,538	465,976	498,828	522,355	558,363
වර්තමාන මිල යටතේ (ඇ.එ.ඩො.)	3,351	3,610	3,821	3,843	3,835
වර්තමාන මිල යටතේ (2010) (රු.)	371,530	381,161	396,486	411,804	425,035
(4) සාර්ව නිර්ණායක කිහිපයක්					
රැකියා විසුකි අනුපාතය	4.0	4.4	4.3	4.6	4.4
මූර්ත ආර්ථික වර්ධනය	9.1	3.4	4.9	4.8	4.4
වාර්ෂික සාමාන්‍ය උද්ධමනය	7.6	6.9	3.3	2.2	4.0

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

වගුව 1 මගින් වර්තන හා ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ ජාතික ගිණුම්, මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය, වර්ධන අනුපාතය හා රැකියා විසුකි අනුපාතය පිළිබඳව 2012 සිට 2016 දක්වා කාලය ආවරණය වන පරිදි මූලික තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම කාලසීමාව තුළ රැකියා විසුකි අනුපාතය හා ආර්ථික වර්ධන අනුපාතය සැලකිය යුතු පරිද්දෙන් වෙනස් වී නොමැත.

පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ මානව සංවර්ධන දර්ශකය දකුණු ආසියානු කලාපයේ ඉහළම අගය වාර්තා කර ඇත. මානව සංවර්ධන වාර්තාව - 2016 ට අනුව 2015 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාවේ මානව සංවර්ධන දර්ශකය 0.76 ක් වන අතර, රටවල් 188 ක් අතුරින් 72 වන ස්ථානයේ පසුවේ. මානව

සංවර්ධන දර්ශකය තුළට උපතේ දී ආයු අපේක්ෂාව, පාසල් යෑමේ මධ්‍යන්‍ය, වර්ෂය හා දළ දේශීය ආදායම (ඒක පුද්ගල) අන්තර්ගත කර ඇත. 2015 වර්ෂයේ දී මෙම විචල්‍යයන් පිළිවෙලින් අවුරුදු 75, අවුරුදු 10.9, ඇ.එ.ඩො. 10,789 වශයෙන් වේ. සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය සනිටුහන් කරමින් ළදරු මරණ අනුපාතය සජීවී උපන් 1,000 කට 6.3 ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතා අනුපාතය පහත වැටී තිබුණ ද බොහෝ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඉහළ දරිද්‍රතාවයක් දක්නට ලැබේ. දරිද්‍රතා අනුපාතය 2000 වර්ෂයේ දී 22.7% ක් වූ අතර, 2012 වනවිට 6.7% දක්වා සිඝ්‍රයෙන් අඩුවී ඇත. මෙයට හේතුව පසුගිය දශක එකහමාර තුළ රටෙහි සිදුවූ වේගවත් ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියයි. කෙසේවුවද, මුළු ජනගහනයෙන් 80% ක් පමණ වෙසෙන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල දරිද්‍රතාවය සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පවතී. මෙම තත්ත්වය තුළ දරිද්‍රතාවය අධිකව පවත්නා ප්‍රදේශවලට විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් අයෝජන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර, අවාසි සහගත හා අධික දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන ජන කොටස් ඉලක්ක කර ගනිමින් සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වඩා තාර්කිකරණයට ලක් කළ යුතු වේ.

ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන (2017-2020) මගින් ඇස්තමේන්තුගත ඉහළ වර්ධන අනුපාතයන් හා සමාජ සාධාරණත්වය සැලකිල්ලට ගෙන පහත සඳහන් මධ්‍යකාලීන දෘෂ්ඨිත් හඳුනාගෙන ඇත.

- එලදායීත්වය සහ කර්මාන්ත අතර තරගකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් වර්තමානයේ දක්නට ලැබෙන අපනයන කාර්යසාධනයේ පහළ බැසීම නවතාලීම.
- රට තුළ ආයෝජන මිත්‍රශීලී පරිසරයක් ඇති කිරීම මගින් විදේශ ආයෝජන ගලා ඒම ප්‍රවර්ධනය කරලීම.
- බදු පරිපාලනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් රාජ්‍ය ආදායම් ක්ෂේත්‍රය තුළ අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ සිදුකරලීම.
- රාජ්‍ය සම්පත්වලින් ඉහළ ප්‍රමාණයක් මානව සම්පත්වල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා යොමු කරලීම.
- ප්‍රාදේශීය හා පළාත් ආයතන ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි වැඩි අවධානය යොමු කරමින් සමාජ හා ආර්ථික තලයන්හි සමානාත්මතාවය ප්‍රවර්ධනය කරලීම.
- රාජ්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීමේ දී අධික දිළිඳුභාවයේන් යුත් ප්‍රදේශවලට වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් දැනට දක්නට ලැබෙන ප්‍රාදේශීය විෂමතාවයන් අවම කරලීම.
- රට තුළ සිදු වන ස්වාභාවික විපත්වල ප්‍රතිවිපාක සැලකිල්ලට ගනිමින් පරිසර සංරක්ෂණයට හා ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්ෂණයට විශේෂ අවධානය යොමු කරලීම.

වගුව 2 : ප්‍රධාන සාර්ව ආර්ථික ඉලක්ක (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ %)

නිර්ණායකය	2015	2018	2020
ආර්ථික වර්ධන අනුපාතය (දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය)	4.80	6.50	7.00
ආයෝජන	30.10	31.00	31.50
දේශීය ඉතිරි කිරීම්	22.60	25.00	26.40
ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ඇ.එ.ඩො.)	3924.00	4790.00	5797.00
අයවැය හිඟය	-7.5	-4.30	-3.50

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන (2017-2020)

පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සමාජ-ආර්ථික වෙනස්කම්

1987 සිදු කරන ලද 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් මධ්‍යයේ සිට පරිධියට බලය බෙදා හැරීම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන හා පරිපාලන ව්‍යුහය තුළ දක්නට ලැබෙන ප්‍රධාන හැරවුම් ලක්ෂ්‍යය වේ. මෙමගින් බලය බෙදා හරින ලද පාලන ක්ෂේත්‍රයන්ට මග හෙලිකරන ලද අතර, සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයට අදාළ ප්‍රාදේශීය විෂමතාවයන් අවම කරලීමට අවශ්‍ය පරිසරය සැකසින.

පළාත් මූල්‍යයන්‍ය පිළිබඳව වාර්ෂික නිර්දේශ සැකසීමේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් අවධානය යොමු කරනු ලබන ප්‍රධාන කරුණක් වනුයේ, ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් දක්නට ලැබෙන සමාජ-ආර්ථික වෙනස්කම්ය. මෙම පරිච්ඡේදය මගින් ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ප්‍රධාන සමාජ-ආර්ථික දර්ශක කිහිපයක හැසිරීම් රටාව විමසීමට ලක් කෙරේ. එම දර්ශක වනුයේ, පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, ආදායම් ව්‍යාප්තිය සහ ආර්ථික හා සමාජීය යටිතල පහසුකම්ය.

2.1 පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය

වගුව 3 : වර්තමාන මිල යටතේ පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2009-2015

(රු.මි.)

පළාත/වර්ෂය	2009	2010	2011	2012	2013(අ)	2014 (අ)(ආ)	2015(අ)(ආ)
බස්නාහිර	2,216,346	2,512,908	2,894,428	3,243,854	4,078,402	4,346,682	4,610,509
මධ්‍යම	473,416	562,744	644,332	775,580	1,005,052	1,089,048	1,152,391
දකුණු	509,053	598,976	718,768	834,287	1,001,254	1,136,458	1,159,693
උතුරු	155,828	189,740	242,512	277,828	338,799	374,403	390,689
නැගෙනහිර	279,363	333,969	379,184	478,401	562,090	622,759	670,760
වයඹ	466,041	534,831	655,182	760,148	1,006,437	1,122,258	1,223,830
උතුරු මැද	221,294	266,954	305,975	379,243	480,967	535,476	607,118
ඌව	219,293	253,177	297,335	361,975	471,002	521,699	587,118
සබරගමුව	294,659	350,806	405,596	467,238	648,122	699,695	781,112
ශ්‍රී ලංකාව	4,835,293	5,604,104	6,543,313	7,578,554	9,592,125	10,448,479	11,183,220

දළ දේශීය නිෂ්පාදිත ප්‍රතිශතය 2009-2015							
පළාත/වර්ෂය	2009	2010	2011	2012	2013(අ)	2014(අ)(ආ)	2015(අ)(ආ)
බස්නාහිර	45.80	44.80	44.20	42.80	42.50	41.60	41.20
මධ්‍යම	9.80	10.00	9.80	10.20	10.50	10.40	10.30
දකුණු	10.50	10.70	11.00	11.00	10.40	10.90	10.40
උතුරු	3.20	3.40	3.70	3.70	3.50	3.60	3.50
නැගෙනහිර	5.80	6.0	5.80	6.30	5.90	6.00	6.00
වයඹ	9.60	9.50	10.00	10.00	10.50	10.70	10.90
උතුරු මැද	4.60	4.80	4.70	5.00	5.00	5.10	5.40
ඌව	4.50	4.50	4.50	4.80	4.90	5.00	5.20
සබරගමුව	6.10	6.30	6.20	6.20	6.80	6.70	7.00
ශ්‍රී ලංකාව	100	100	100	100	100	100	100

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

අ) ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජාතික ගිණුම් සැකසීමට අදාළ පාද වර්ෂය 2002 සිට 2010 දක්වා සංශෝධනය කරන ලදී. ඒ අනුව, 2013 හා 2014 වර්ෂවල පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 2010 පාද වර්ෂය මත පදනම් වූ නව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය අනුව සකසා ඇත.

ආ) තාවකාලික

වගුව 3 මගින් 2009 සිට 2015 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය හා එහි ප්‍රතිශතාත්මක දායකත්වය විස්තර කෙරේ. මෙම වගුවට අනුව රටෙහි දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට වැඩිම දායකත්වය බස්නාහිර පළාත විසින් සිදු කරනු ලබන අතර, අනෙකුත් පළාත්වලට සාපේක්ෂව මධ්‍යම, දකුණු හා වයඹ පළාත් විසින් ඉහළ දායකත්වයක් සපයනු ඇත. දිගු කාලීන ගැටුම්කාරී තත්ත්වයෙන් පසු ඇති වූ සාමකාමී පරිසරය, පෞද්ගලික අංශයේ විශාල දායකත්වය හා රජය විසින් දියත් කරන ලද විවිධ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අඛණ්ඩ වර්ධනයට ඉවහල් වී ඇත.

අදාළ කාලසීමාව තුළ රටෙහි දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට බස්නාහිර පළාතෙන් සිදු වූ දායකත්වය 45.8% සිට 41.2% දක්වා අඩු වී ඇත. අනෙකුත් පළාත් සම්බන්ධයෙන් ගත්විට, රටෙහි දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට සිදු කරන ලද දායකත්වය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. අනෙකුත් පළාත්වල සිදුවූ ආර්ථික සංවර්ධනය මෙම ප්‍රතිශතාත්මක වර්ධනයට ඉවහල් වී ඇති අතර, මෙය රට තුළ සිදුවන තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මාවතෙහි සාධනීය ලකුණක් ලෙස සැලකිය හැකිය. බස්නාහිර පළාත විෂයෙහි ගත්විට විශේෂිත ලක්ෂණයක් සේ දැක්විය හැක්කේ ආර්ථික හා සේවා අංශයන්ට අයත් කාර්යයන් විශාල ප්‍රමාණයක් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය හා ඒ අවට ඒකරාශී වී ඇති බවයි.

2.2 ආදායම් ව්‍යාප්තිය

අංශ, පළාත් හා දිස්ත්‍රික්ක අතර තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඇතිකරලීමේ දී ආදායම් විෂමතාවය ආන්තිකරණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. සෑම පළාතක්ම ගත්විට, රටෙහි මුළු ආදායමින් 50% ක් පමණ ජනගහනයෙන් 20% ක් සතුව පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ. සියලුම පළාත්වල වෙසෙන ජනගහනයෙන් ඉතාම දිළිඳු 20% ක් විසින් පළාත්වල මුළු ආදායමෙන් 5% ක් පමණ උපයයි (මුදල් කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික වාර්තාව - 2015).

රටක වෙසෙන ජනතාවගේ ආදායම් ව්‍යාප්ති විෂමතාවය මැන බැලීම සඳහා “ගිණි සංගුණකය” භාවිතයට ගනු ලැබේ. මෙය රටක වෙසෙන නේවාසික පුද්ගලයින්ගේ ආදායම මත පදනම් වන අතර 0 හා 1 ත් අතර අගයක් ගනී. ධනවතුන් හා දුප්පතුන් අතර පරතරය ලෙස ගිණි සංගුණකය මගින්

නිර්වචනය කෙරේ. එය “0” වනවිට සම්පූර්ණ සමානාත්මතාවය ගම්‍ය වන අතර “1” වනවිට සම්පූර්ණ අසමානතාවය ගම්‍ය වේ.

ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව, නාගරික අංශයේ ආදායම් විෂමතාවය ග්‍රාමීය හා වතු අංශයන්ට වඩා ඉහළ අගයක් ගනී. නාගරික අංශයේ ගිණි සංගුණක අගය 0.4 ක් වන අතර, වතු අංශයෙහි එම අගය 0.3 කි.

වගුව 4 මගින් 2009/10 හා 2012/13 යන වර්ෂවල දිස්ත්‍රික්කවලට අනුව කුටුම්භ ආදායම් හා කළුතර යන දිස්ත්‍රික්කවල ගිණි සංගුණක අගය ඉහළ ගොස් ඇත. සලකා බලන කාල පරිච්ඡේදය තුළ රටෙහි ගිණි සංගුණකය 0.49 සිට 0.48 දක්වා අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරයි. එසේම මොණරාගල, යාපනය හා කිලිනොච්චි යන දිස්ත්‍රික්කවල ඉහළ ගිණි සංගුණක අගයන් වාර්තා වී ඇත. රත්නපුර, කුරුණෑගල, පුත්තලම හා අනුරාධපුරය යන දිස්ත්‍රික්කවල මෙම සංගුණකයෙහි සැලකිය යුතු අඩුවීමක් දකන්ට ලැබේ. 2012/13 වර්ෂයේ අවම ගිණි සංගුණක අගය වාර්තා වනුයේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙනි.

වගුව 4 : කුටුම්භ ආදායම් ගිණි සංගුණකය

දිස්ත්‍රික්කය	කුටුම්භ ආදායම් ගිණි සංගුණකය	
	2009/10	2012/13
කොළඹ	0.45	0.48
ගම්පහ	0.51	0.46
කළුතර	0.41	0.43
මහනුවර	0.49	0.45
මාතලේ	0.5	0.41
නුවරඑළිය	0.45	0.42
ගාල්ල	0.43	0.45
මාතර	0.41	0.45
හම්බන්තොට	0.42	0.45
යාපනය	0.37	0.50
මන්නාරම	NA	0.37
වවුනියාව	0.45	0.45
මුලතිව්	NA	0.45
කිලිනොච්චි	NA	0.50
මඩකලපුව	0.44	0.42
අම්පාර	0.42	0.46
ත්‍රිකුණාමලය	0.39	0.46
කුරුණෑගල	0.56	0.48
පුත්තලම	0.49	0.44
අනුරාධපුරය	0.45	0.37
පොළොන්නරුව	0.42	0.41
බදුල්ල	0.49	0.45
මොණරාගල	0.39	0.53
රත්නපුර	0.57	0.49
කෑගල්ල	0.44	0.42
ශ්‍රී ලංකාව	0.49	0.48

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

2.3 දරිද්‍රතාවය

ආහාර, ඇඳුම් සහ නිවාස වැනි මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය කරනු ලබන ආදායම / මුදල සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ “දරිද්‍රතාවය” යන්න නිර්වචනය කෙරේ. නිල දරිද්‍රතා රේඛාව නිර්වචනය කෙරෙනුයේ දිනකට කිලෝ කැලරි 2050 ක ප්‍රමාණයක් පෝෂණ මට්ටමක් ලබාගැනීම සඳහා පුද්ගලයෙකු සිදු කළ යුතු වියදම (ඒක පුද්ගල වියදම) ලෙසටය. රට තුළ දිළිඳු බව හෝ දිළිඳු නොවන බව මැනීම සඳහා යොදා ගනු ලබන ආන්තික රේඛාව මෙම නිල දරිද්‍රතා රේඛාව වේ. මෙය මාසිකව ගණනය කරනු ලබන අතර, 2016 වර්ෂයේ දී එහි සාමාන්‍ය අගය රු. 4,130 ක් විය.

2012/2013 වර්ෂයේ සංඛ්‍යාලේඛනවලට අනුව රටෙහි දරිද්‍රතා අනුපාතය 6.7% ක් විය. 1990/91 වර්ෂය හා සසඳන විට මෙය 26.1% ක පහත වැටීමකි. දරිද්‍රතාව පිටුදැකීම අතින් රටෙහි හොඳ කාර්යසාධනයක් දැකිය හැකි වුවද, බොහෝ ප්‍රදේශවල මෙය තවමත් ප්‍රධාන ගැටළුවක්ව පවතී. තවද, දරිද්‍රතාවය යන්න එකිනෙකට වෙනස් නමුත් සහ සම්බන්ධතාවයකින් යුත් සාධක රාශියක් ඒමත රඳා පවතී. එකී සාධක ලෙස උද්ධමනය, පුද්ගලික හෝ කුටුම්භ වියදම් රටාව හෝ සමාජයීය පුරුදු ආදිය දැක්විය හැකිය.

වගුව 5 : දරිද්‍රතාවයේ අවකාශීය ව්‍යාප්තිය - 2012/2013

දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ සංඛ්‍යාව	දරිද්‍රතා අනුපාතය ජාතික සාමාන්‍යයට වඩා වැඩි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ සංඛ්‍යාව	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අතර ඇස්තමේන්තුගත දරිද්‍රතා අනුපාතයේ විචලනය	
			අවම	උපරිම
කොළඹ	13	0	0.62	5.21
ගම්පහ	13	0	1.66	6.09
කළුතර	14	2	2.88	8.40
මහනුවර	20	13	4.17	16.80
මාතලේ	11	10	5.71	10.67
නුවරඑළිය	5	4	6.13	11.90
ගාල්ල	19	16	5.74	11.87
මාතර	16	15	3.80	11.92
හම්බන්තොට	12	3	3.71	8.13
යාපනය	15	14	6.58	16.75
මන්නාරම	5	5	15.97	26.90
වවුනියාව	4	2	4.86	10.74
මුලතිව්	6	6	18.25	35.66
කිලිනොච්චි	4	4	18.64	22.73
අම්පාර	14	13	3.16	15.94
මඩකලපුව	20	13	5.26	45.14
ත්‍රිකුණාමලය	11	7	4.69	15.89
කුරුණෑගල	30	20	4.33	10.00
පුත්තලම	16	4	5.20	8.85
අනුරාධපුරය	22	11	1.96	10.20
පොළොන්නරුව	7	2	3.69	10.59
බදුල්ල	15	13	4.89	14.77
මොණරාගල	11	11	18.07	28.70
රත්නපුර	17	17	9.16	13.18
කෑගල්ල	11	8	6.25	11.85
ශ්‍රී ලංකාව	331	213	0.62	45.14

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාවයෙහි අවකාශීය ව්‍යාප්තිය, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

දරිද්‍රතාවය සහ එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අනුව එය වෙනස් වන ආකාරය අදාළ අලුත්ම සංඛ්‍යා දත්ත වගුව 5 මගින් දැක්වේ.

2013 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය දරිද්‍රතා අනුපාතය 6.7% ක් වූ අතර, එය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය අතර සියයට 0.62 සිට 45.14 දක්වා දෝලනය විය. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අනුව මධ්‍යන්‍ය දරිද්‍රතා අනුපාතය 8.08% කි. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 331 න් 213 කම දරිද්‍රතා අනුපාතය ජාතික සාමාන්‍යයට වඩා ඉහළ මට්ටමක විය.

වගුව 6 : ඉහළ දරිද්‍රතාවයක් සහිත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ

අංකය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	දිස්ත්‍රික්කය	දරිද්‍රතා අනුපාතය %	ඇස්තමේන්තුගත දිළිඳු ජනගහනය
1	මන්මුනෙයි (බටහිර)	මඩකලපුව	45.14	12,776
2	කෝරලෙයිපත්තු දකුණ (කිරාන්)	මඩකලපුව	37.68	9,811
3	පුදුක්කඩියුරිපි	මුලතිව්	35.66	8,466
4	තුනුක්කායි	මුලතිව්	34.03	3,244
5	මාන්තායි / නැගෙනහිර	මුලතිව්	33.68	2,336
6	ඔඩඩුසුඩාන්	මුලතිව්	33.49	4,972
7	මන්මුනෙයි (නිරිත)	මඩකලපුව	28.93	7,090
8	සියඹලාණ්ඩුව	මොණරාගල	28.70	15,041
9	මැරිටයිම්පත්තු	මුලතිව්	28.61	8,096
10	කෝරලෙයිපත්ති (උතුර)	මඩකලපුව	27.99	5,950
11	මන්තායි (බටහිර)	මන්නාරම	26.90	3,893
12	මඩුල්ල	මොණරාගල	25.95	7,830
13	පොරට්ටි පත්තු	මඩකලපුව	25.84	9,323
14	මුසලායි	මන්නාරම	25.74	2,064
15	එරාචුරිපත්තු	මඩකලපුව	24.69	18,242
16	මැදගම	මොණරාගල	23.66	8,245
17	පුනකරි	කිලිනොච්චි	22.73	4,543
18	මඩු	මන්නාරම	22.00	1,631
19	තණමල්විල	මොණරාගල	21.33	5,561
20	කණ්ඩවාලෙයි	කිලිනොච්චි	21.13	4,875
21	බිබිල	මොණරාගල	20.67	8,085
22	කරව්වි	කිලිනොච්චි	20.36	12,291
23	මන්නාරම - නගරය	මන්නාරම	19.88	9,801
24	මොණරාගල	මොණරාගල	19.56	9,297
25	බඩල්කුඹුර	මොණරාගල	19.13	7,497
26	පව්විලාපාලි	කිලිනොච්චි	18.64	1,541
27	බුන්තල	මොණරාගල	18.55	9,597
28	කතරගම	මොණරාගල	18.55	3,219
29	කෝරලෙයිපත්තු (වාලව්විනේ)	මඩකලපුව	18.42	4,244
30	සෙවනගල	මොණරාගල	18.34	7,573
31	වැලිඔය	මුලතිව්	18.25	1,249
32	වැල්ලවාය	මොණරාගල	18.07	10,584
33	අකුරණ	මහනුවර	16.80	10,451
34	දකුණු දූපත (වෙලානෙයි)	යාපනය	16.75	2,803
35	වඩමාරව්වි (නැගෙනහිර)	යාපනය	16.37	2,077
36	නනත්තන්	මන්නාරම	15.97	2,766
37	මහඔය	අම්පාර	15.94	3,146
38	කින්නිය	ත්‍රිකුණාමලය	15.89	10,172
39	උතුරු දූපත (කයිටස්)	යාපනය	15.25	1,476
40	මීගහකිවුල	බදුල්ල	14.77	2,826

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

දරිද්‍රතා අනුපාතය සියයට 14.77 සිට 45.0 දක්වා විචලනය වීමක් පෙන්නුම් කරන ඉහළ දරිද්‍රතා මට්ටමක් සහිත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 40 ක් වගුව 6 මගින් පෙන්වනු ලැබේ. එම වගුවට අනුව නැගෙනහිර, උතුර හා උළුබඩ යන පළාත්වලට අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල ඉහළ දරිද්‍රතා මට්ටමක් විද්‍යාමාන වේ.

2.4 අධ්‍යාපන අංශය

දකුණු ආසියාවේ ඉහළම සාක්ෂරතා අනුපාතය වන 97.2% ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්තා වී ඇත. රජය විසින් සාමාන්‍ය හා උසස් අධ්‍යාපනයට ඇති ප්‍රවේශයන් වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් ලබාදී තිබේ. 2015 වර්ෂයේ දී, පොදු පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා මුළු රාජ්‍ය වියදමෙන් 10% ක් පමණ වෙන් කර ඇති අතර, විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රතිපාදන 1.7% ක් පමණ වේ. 2016 වර්ෂයේ දී රජය විසින් ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන අරමුදල් වශයෙන් පළාත් මට්ටමේ අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා රු.මි. 324,006.04 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත.

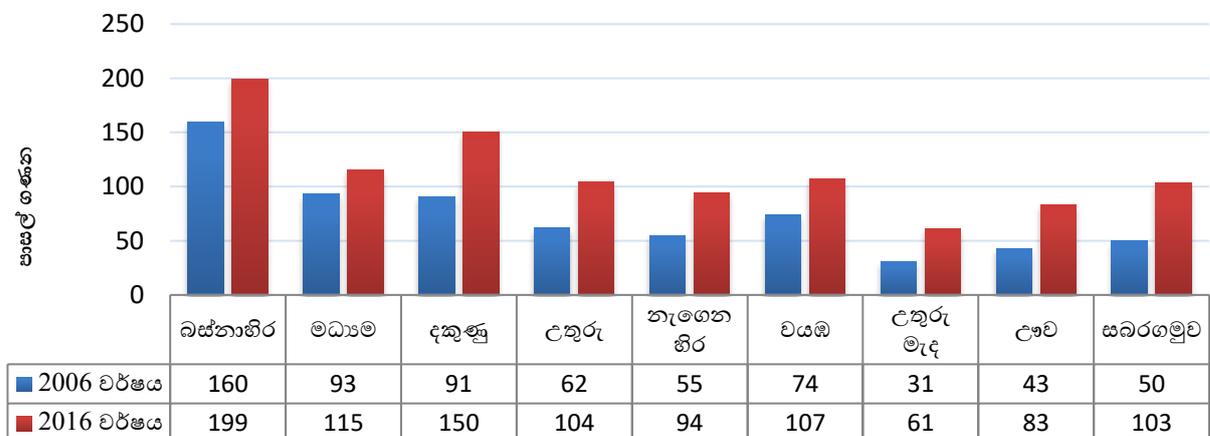
රටෙහි ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට අදාළ කටයුතු ජයග්‍රාහී කාර්යසාධනයක් පෙන්වනු ලැබේ. මෙම ජයග්‍රහණයට ප්‍රධාන හේතු ලෙස වයස අවුරුදු 05 සිට 16 දක්වා ළමුන් සඳහා වූ අනිවාර්ය අධ්‍යාපනය සහ ළමුන්ගේ අධ්‍යාපනය වෙනුවෙන් සමාජය විසින් දරනු ලබන ආකල්ප දැක්විය හැකිය.

රටෙහි ද්විතීයික අධ්‍යාපනය විද්‍යාව, වාණිජ සහ කලා යන ප්‍රධාන විෂය ධාරා තුනෙන් සමන්විත වේ. මීට අමතරව මෑතදී තාක්ෂණ විෂයය හඳුන්වා දී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ අ.පො.ස. උසස් පෙළ සඳහා විද්‍යා අධ්‍යාපන පහසුකම් තිබෙනුයේ මුළු පාසල් සංඛ්‍යාවෙන් 9.9% කට පමණි.

රූප සටහන 1 මගින්, එක් එක් පළාතේ විද්‍යා අධ්‍යාපන පහසුකම් සහිත පාසල් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත. 2006 වර්ෂයේ දී විද්‍යා අධ්‍යාපන ධාරා සහිත පාසල් 659 ක් තිබූ අතර, 2006 සිට 2016 වනවිට එම සංඛ්‍යාව 1016 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. මේ සමබන්ධයෙන් දකුණු, සබරගමුව හා බස්නාහිර යන පළාත් ඉහළ ප්‍රගතියක් පෙන්වනු ලැබූ අතර අනෙකුත් සියලුම පළාත්වල සැලකිය යුතු වැඩිවීමක් දක්නට ලැබේ.

රූපසටහන 1 : අ.පො.ස. (උ/පෙළ) සඳහා විද්‍යා විෂයය ධාරාව තිබෙන පාසල් සංඛ්‍යාව 2006-2016

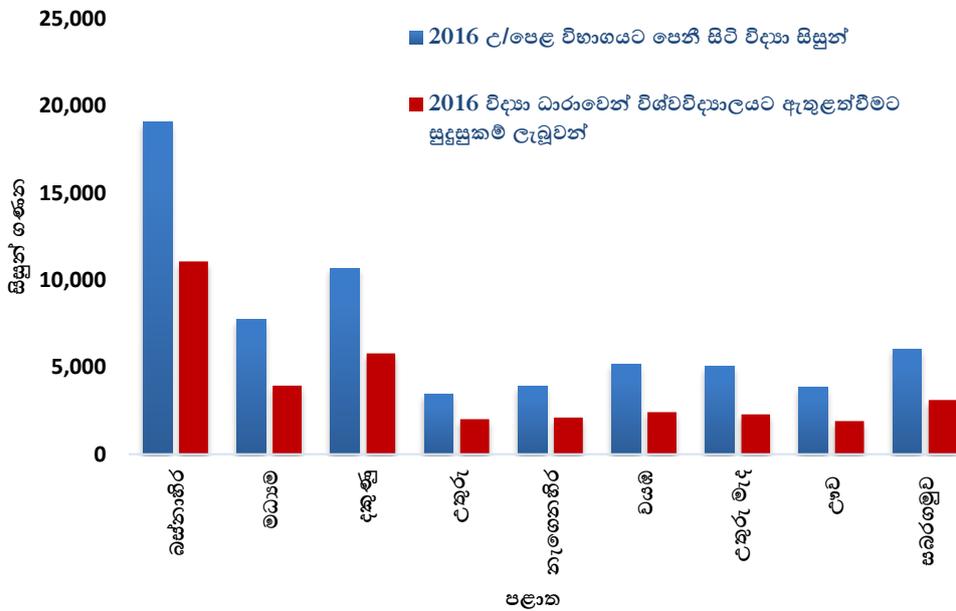
විද්‍යා විෂයය ධාරාව සහිත අ.පො.ස. (උ/පෙළ) පාසල්

මූලාශ්‍රය: පාසල් සංගණන වාර්තා, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය - සබරගමුව

රූපසටහන 2 : අ.පො.ස. (උ/පෙළ) විභාගයේදී විද්‍යා විෂයය හදාරනලද සිසුන්ගේ කාර්යසාධනය - 2016

අ.පො.ස. (උ/පෙළ) විභාගයේ දී විද්‍යා විෂයය හදාරන ලද සිසුන්ගේ කාර්යසාධනය - 2016

මූලාශ්‍රය: විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

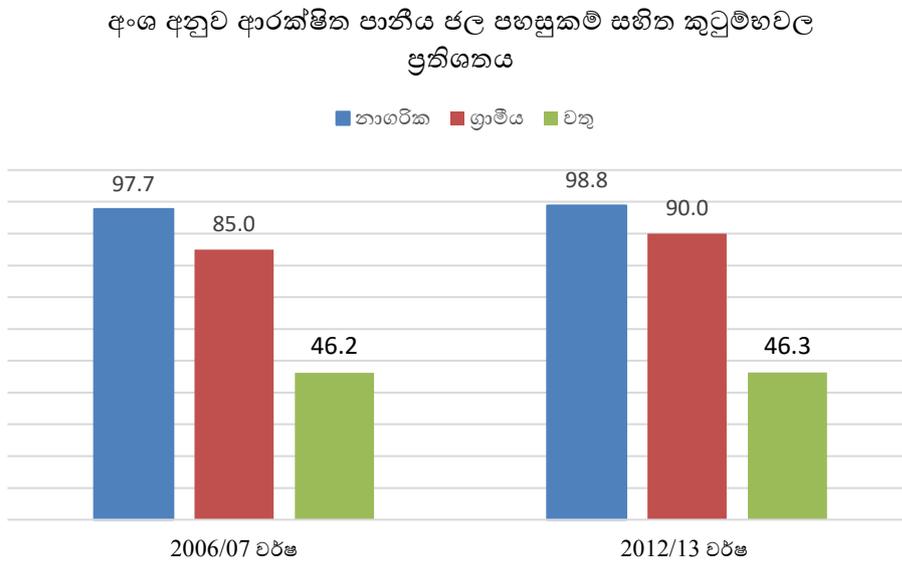
රූප සටහන 2 අනුව විද්‍යා විෂයය ධාරාවෙන් අ.පො.ස. (උ/පෙළ) විභාගය සඳහා (ජීව හා භෞතික විද්‍යා) වැඩිම සිසුන් සංඛ්‍යාවක් පෙනී සිටි තිබෙනුයේ බස්නාහිර පළාතේ පාසල්වලින්ය. ඊළඟ පළාත ලෙස දකුණු පළාත දැක්විය හැකිය. මධ්‍යම හා සබරගමුව පළාත් පිළිවෙලින් තුන්වන හා හතරවන ස්ථානවල පසුවේ.

2.5 ආරක්ෂිත පාඨය ජලය

2015 වනවිට ආරක්ෂිත පාඨය ජලය හා මූලික සනීපාරක්ෂාව සඳහා තිරසාර ප්‍රවේශයක් නොමැති ජනතාවගේ ප්‍රතිශතය අඩකින් අඩු කිරීමේ සහසු සංවර්ධන අභිමතාර්ථය ලඟා කරගැනීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂිත මාවතෙහි ගමන් කර ඇත. 2030 වනවිට සියල්ලන් සඳහා ජලය හා සනීපාරක්ෂක සේවා ලබාදීම තිරසාර කළමනාකරණය තහවුරු කිරීම පිළිබඳ සයවන තිරසාර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ ලඟා කරගැනීම සඳහා මේ වනවිට රජය සූදානම් වී ඇත.

ආරක්ෂිත පානීය ජලය සඳහා ඇති ප්‍රවේශය ඉතා වැදගත් මූලික අවශ්‍යතාවයකි. වර්තමානයේ ආරක්ෂිත පානීය ජලය සඳහා ප්‍රවේශය තිබෙන පුද්ගලයින්ගෙන් ජාතික මට්ටමේ අනුපාතය ආසන්න වශයෙන් 89%කි. මෙලෙස ඉහළ මට්ටමේ අනුපාතයක් ජාතික වශයෙන් පැවතිය ද නාගරික, ග්‍රාමීය හා වතු අංශ අතර සැලකිය යුතු විෂමතාවයක් දක්නට ලැබේ. එමෙන්ම, දිස්ත්‍රික්ක අතර පවා මෙයට අදාළ විෂමතාවයන් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

රූපසටහන 3 : අංශ අනුව ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් සහිත කුටුම්භවල ප්‍රතිශතය

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූප සටහන 3 මගින්, 2006-2007 හා 2012/2013 යන වර්ෂවල අංශවලට අනුව ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් සහිත කුටුම්භයන්ගේ ප්‍රතිශත පෙන්වුම් කෙරේ. වතු අංශයේ ජනතාව තවමත් ආරක්ෂිත පානීය ජලපහසුකම් නොමැති වීමෙන් පීඩා විඳින අතර, ඉහත රූප සටහන මගින් දැක්වෙන පරිදි අදාළ කාලසීමාව තුළ මෙම අංශය තුළ ප්‍රමාණවත් වෙනස්කම් සිදුවී නොමැත.

වගුව 7 : පානීය ජලය සපයා ගන්නා මූලාශ්‍ර අනුව කුටුම්භයන්ගේ ප්‍රතිශතය -2012

දිස්ත්‍රික්කය	ආරක්ෂිත ලී.	නළ ජලය / ග්‍රාමීය ජල ව්‍යාපෘති / නළ ලී.	ගංගා / වැව් / ජල උල්පත් / ඇළ	අනාරක්ෂිත ලී.	වෙනත්
කොළඹ	23.60	75.40	0.30	0.30	0.40
ගම්පහ	59.80	37.20	0.00	2.20	0.80
කළුතර	58.90	34.60	1.60	4.40	0.50
මහනුවර	25.30	63.50	6.90	2.90	1.30
මාතලේ	38.20	52.00	5.10	4.00	0.60
නුවරඑළිය	10.70	51.40	33.20	3.80	0.90
ගාල්ල	57.50	32.70	2.20	7.00	0.60
මාතර	44.10	43.10	6.40	6.00	0.50
හම්බන්තොට	19.50	74.60	2.10	2.30	1.50
යාපනය	70.70	25.10	0.00	0.90	3.30
මන්නාරම	51.50	33.30	0.10	2.80	12.30
වවුනියාව	66.90	26.50	0.00	3.90	2.70
මූලතිව්	65.90	5.60	0.20	26.00	2.40
කිලිනොච්චි	65.90	5.80	0.00	24.80	3.50
මඩකලපුව	79.50	16.80	0.70	2.20	0.80
අම්පාර	46.60	47.50	0.50	4.50	0.90
ත්‍රිකුණාමලය	51.10	38.50	1.10	3.30	6.10
කුරුණෑගල	77.10	16.00	0.50	5.80	0.60
පුත්තලම	45.20	44.80	0.20	1.80	8.00
අනුරාධපුරය	49.70	43.50	1.40	3.40	2.10
පොළොන්නරුව	49.90	40.80	1.50	6.90	0.90
බදුල්ල	26.30	46.30	20.90	5.90	0.60
මොණරාගල	38.30	49.10	5.70	5.90	1.00
රත්නපුර	30.50	51.30	12.20	5.00	1.00
කෑගල්ල	50.60	30.60	10.40	7.20	1.20
ශ්‍රී ලංකාව	46.10	44.00	4.60	4.00	1.40

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

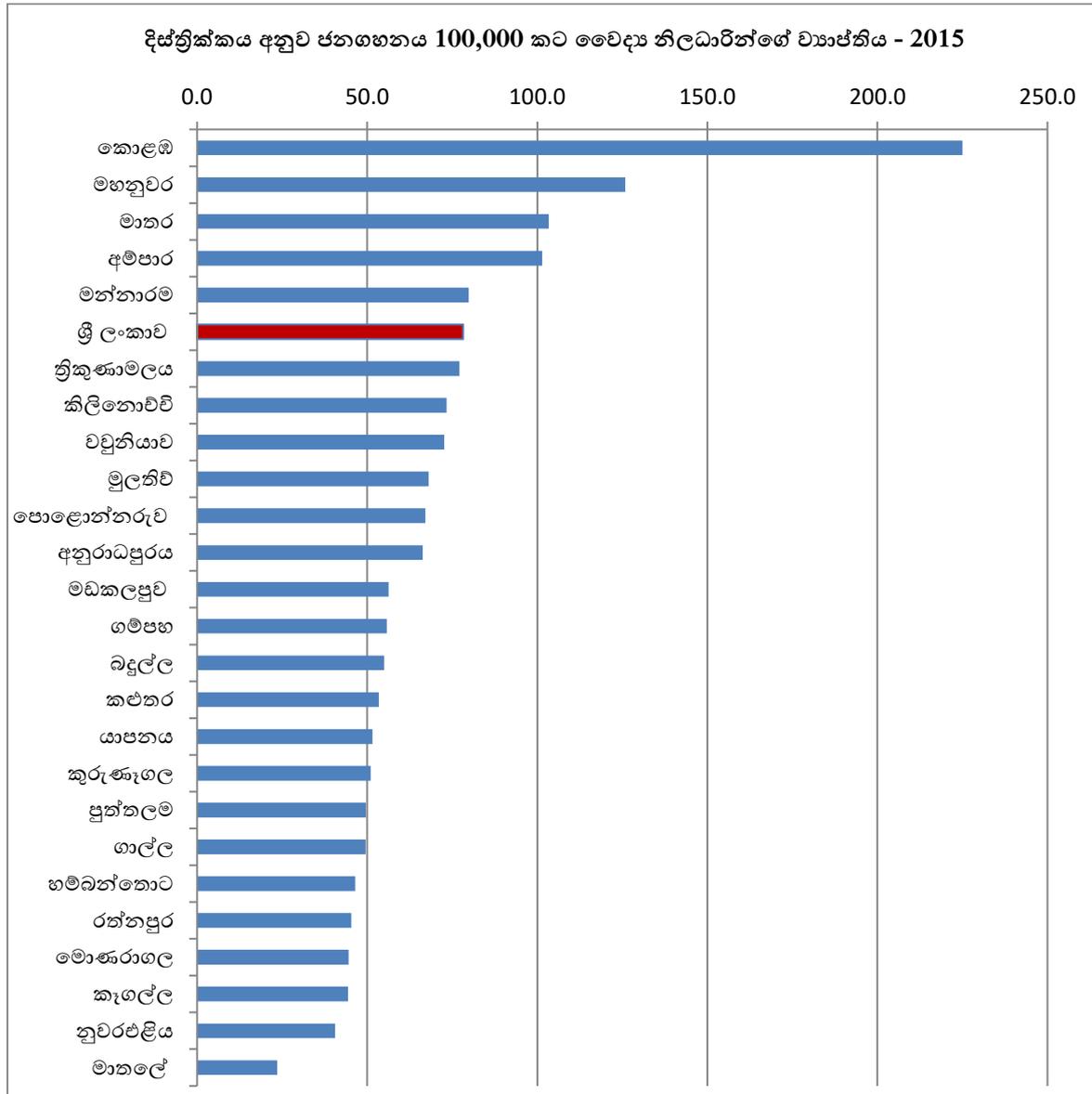
2012 වර්ෂයේ දී, දිස්ත්‍රික්ක හා ජල මූලාශ්‍ර අනුව පානීය ජල පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය ඇති කුටුම්භයන්ගේ ප්‍රතිශතය පිළිබඳ දත්ත වගුව 7 හි දක්වා ඇත (දැනට තිබෙන අලුත්ම දත්ත). මෙම වගුවට අනුව රටෙහි මුළු කුටුම්භ සංඛ්‍යාවෙන් 89% කට පමණ ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් තිබේ. කෙසේවුවද, බදුල්ල, රත්නපුර, කෑගල්ල සහ නුවරඑළිය යන කඳුකර ප්‍රදේශයන්හි පිහිටි දිස්ත්‍රික්කවල කුටුම්භයන්ගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් තවමත් පානීය ජලය ලබාගැනීමේ දී අනාරක්ෂිත ජල මූලාශ්‍ර මත රඳා පවතින බව නිරීක්ෂණය වේ. පානීය ජලය ලබාගැනීමේ දී මූලතිව් හා කිලිනොච්චි යන දිස්ත්‍රික්ක තවමත් ලී. මත යැපෙන අතර, පිළිවෙලින් මෙම දිස්ත්‍රික්ක දෙකෙහි කුටුම්භයන්ගෙන් 26% ක් හා 24.8% ක් පානීය ජලය ලබාගැනීම සඳහා අනාරක්ෂිත ලී. භාවිතයට ගනු ලැබේ.

2.6 සෞඛ්‍ය අංශය

2016 වර්ෂයේ දී, රජය විසින් පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන හා විදේශ අරමුදල්වලින් ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති හරහා පළාත් සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය සඳහා රු.මි. 10026 ක මුදල් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර දී

ඇත. 2015 වර්ෂයේ දී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් පිළියෙල කරන ලද මානව සම්පත් කළමනාකරණ පැතිකඩට අනුව, පළාත් සෞඛ්‍ය අංශය තුළ 56,812 ක කාර්ය මණ්ඩලයක් දක්නට ලැබිණ. ඔවුන් අතුරින් වෛද්‍යවරු 592 ක් හා හෙද නිලධාරීන් 10,547 ක් පළාත් ආයතනවල සේවය කරමින් සිට ඇත. වර්තමානයේ දී පළාත් සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු යටතේ ප්‍රතිකාරක සේවා ආයතන 1,040 ක් ක්‍රියාත්මකව පවතී.

රූප සටහන 4 : දිස්ත්‍රික්ක අනුව ජනගහනය 100,000 කට වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ ව්‍යාප්තිය - 2015

මූලාශ්‍රය: සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

රූප සටහන 4 ට අනුව, දිවයිනේ බොහෝ දිස්ත්‍රික්ක ජාතික සාමාන්‍යයට වඩා පහළින් සිටින අතර, අඩුම වෛද්‍ය නිලධාරී සංඛ්‍යාවක් (ජනගහනය 100,000 කට) දක්නට ලැබෙනුයේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය තුළය.

2.7 ළමා මන්දපෝෂණය

වගුව 8 : දිස්ත්‍රික්ක අනුව අඩු බර සහිතව ළමුන්ගේ ප්‍රතිශතය 2013 සහ 2015

දිස්ත්‍රික්කය	වර්ෂය	අඩු බර සහිතව උපන් ළදරුවන් %	අඩු බර සහිත ළදරුවන් %	අඩු බර සහිත තරුණ ළමුන් (වසර 1-2) %	අඩු බර සහිත පෙර පාසල් දරුවන් %
කොළඹ	2013	6.67	69.33	15.13	50.94
	2015	6.76	62.94	12.26	52.56
ගම්පහ	2013	12.94	4.98	12.33	15.29
	2015	10.79	4.60	9.07	20.80
කළුතර	2013	11.97	6.00	14.03	17.56
	2015	10.08	6.08	11.91	17.49
මහනුවර	2013	13.63	8.96	21.3	24.48
	2015	11.44	7.46	12.51	19.24
මාතලේ	2013	13.70	6.59	14.89	22.19
	2015	11.94	7.01	10.39	16.42
නුවරඑළිය	2013	20.57	13.26	25.48	24.52
	2015	17.79	13.14	18.04	20.26
ගාල්ල	2013	12.20	7.70	16.66	24.03
	2015	9.89	6.85	11.43	15.29
මාතර	2013	12.08	7.30	17.81	32.86
	2015	11.92	3.83	9.24	17.62
හම්බන්තොට	2013	9.69	6.20	15.02	24.96
	2015	9.79	5.49	10.01	14.45
යාපනය	2013	9.66	5.59	12.52	18.3
	2015	8.90	6.07	9.39	14.36
මන්නාරම	2013	10.82	3.47	11.73	15.01
	2015	11.92	3.83	9.24	17.62
වවුනියාව	2013	14.92	7.18	21.59	25.51
	2015	13.35	8.99	12.06	13.50
මුලතිව්	2013	10.88	4.74	17.29	24.09
	2015	9.99	6.49	12.96	17.40
කිලිනොච්චි	2013	11.52	5.77	17.47	34.11
	2015	10.24	4.39	9.83	12.52
අම්පාර	2013	15.83	8.01	19.45	24.42
	2015	10.18	6.58	13.72	20.07
මඩකලපුව	2013	11.92	6.95	14.02	20.87
	2015	10.53	6.35	11.25	21.18
ත්‍රිකුණාමලය	2013	13.43	6.32	18.22	20.82
	2015	10.94	6.71	12.35	16.39
කුරුණෑගල	2013	12.09	5.73	15.13	19.95
	2015	10.59	5.48	9.77	16.82
පුත්තලම	2013	10.97	11.22	17.19	21.56
	2015	9.62	6.55	11.77	20.4
අනුරාධපුරය	2013	13.34	8.13	19.35	26.99
	2015	10.96	7.38	12.95	14.18
පොළොන්නරුව	2013	15.27	8.55	18.28	26.28
	2015	13.80	8.29	12.65	14.80
බදුල්ල	2013	17.50	10.30	22.50	28.56
	2015	14.62	10.48	15.23	17.79
මොණරාගල	2013	13.57	6.83	15.81	28.26
	2015	10.77	6.47	11.12	12.28
රත්නපුර	2013	16.30	8.54	17.06	25.4
	2015	13.90	7.93	12.01	14.02
කෑගල්ල	2013	16.94	8.69	18.55	26.1
	2015	13.83	7.95	12.34	13.33

මූලාශ්‍රය: පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය

සටහන: අදාළ වර්ෂයේ දී එක් එක් ප්‍රදේශයේ පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් විසින් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද ළමුන් සංඛ්‍යාව මත මෙම සංඛ්‍යා රඳා පවතී.

ලබුන්ගේ පෝෂණ මට්ටම මැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි එක් මාපකයක් වනුයේ ඔවුන්ගේ ශරීර බරයි. පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය විසින් පළ කරන ලද සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව, පෙර පාසල් දරුවන්ගේ (අවුරුදු 3-5) මන්දපෝෂණ මට්ටම අනෙකුත් කාණ්ඩවලට වඩා විශේෂිත වේ. එමෙන්ම, සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම පාහේ අඩු බර උපත් සහිත ළදරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය ඉහළ මට්ටමක පවතී.

2.8 මාර්ග

පළාත් මාර්ග

පුරවැසියන්ට ප්‍රවේශයක් ලබාදෙන ප්‍රවාහන පද්ධතියේ රුධිර නාල ලෙස මාර්ග සැලකිල්ලට ගැනේ. ඒවා යටිතල පහසුකම්වල කොටසක් වනු ඇත. පළාත් මාර්ග පද්ධතිය තුළට “සී” හා “ඩී” කාණ්ඩවලට අයත් මාර්ග ඇතුළත් වේ. පළාත් ප්‍රවාහන පද්ධතිය තුළට සැලකිය යුතු තරමින් අලුතින් එකතු කිරීම් සිදු නොවූ හෙයින් ඒවායේ දිග ස්ථාවර මට්ටමක පවතී. පළාත් මාර්ග සඳහා වෙන් කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන සාමාන්‍යයෙන් එකී මාර්ග වැඩිදියුණුවට හා නඩත්තු කිරීමට යොදවනු ලැබේ. 2012 හා 2015 වර්ෂවලට අදාළව පළාත් මාර්ගයන්ගේ දිග පහත වගුවෙන් පෙන්වනුම් කෙරේ.

වගුව 9 : පළාත් මාර්ග 2012-2013

(කි.මී.)

පළාත	2012			2015		
	සී කාණ්ඩය	ඩී කාණ්ඩය	එකතුව	සී කාණ්ඩය	ඩී කාණ්ඩය	එකතුව
බස්නාහිර	998	954	1,952	998	954	1,952
මධ්‍යම	1,665	578	2,243	1,666	578	2,244
දකුණු	924	720	1,644	915	715	1,630
උතුරු	1,886	134	2,020	1,959	161	2,120
නැගෙනහිර	722	376	1,098	722	376	1,098
වයඹ	1,091	1,065	2,156	1,954	831	2,785
උතුරු මැද	1,211	736	1,947	1,211	736	1,947
ඌව	1,559	180	1,739	1,689	682	2,371
සබරගමුව	1,247	1,544	2,791	1,247	1,544	2,791
මුළු දිවයින	11,304	6,287	17,591	12,361	6,577	18,938

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2015 වර්ෂයේ දී, සී හා ඩී මාර්ගවල මුළු දිග ප්‍රමාණය කි.මී. 18,938 කි. 2012 වර්ෂයට සාපේක්ෂව බලන විට, කි.මී. 1,347 ක වැඩිවීමක් දක්නට ලැබේ. පළාත් පාලන මාර්ගවල ශ්‍රේණිය උසස් කිරීම හා පළාත් මාර්ගවලට අලුතින් කරන ලද ඉදිකිරීම් මෙම වැඩිවීමට හේතු කාරණා වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සැලකිය යුතු මට්ටමේ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයක් දක්නට ලැබුණේ වුවද, බොහෝ පළාත්වල උග්‍ර දරිද්‍රතාවයෙන් යුත් ස්ථාන දක්නට ලැබේ.

දහතුන්වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් බලය විමධ්‍යගත කිරීම සඳහා අවස්ථාවන් උදාකර දී ඇත. කෙසේවුවද, මූල්‍ය සංරෝධක පරිපාලනමය ගැටළු හා සම්බන්ධීකරණ දුර්වලතා නිසාවෙන් තවමත් පළාත් අතර හා පළාත් අභ්‍යන්තරයේ සැලකිය යුතු තරමේ ප්‍රාදේශීය විෂමතාවයන් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

2016 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරකම් සහ අත්කරගැනීම්

එක් එක් ප්‍රමුඛ පරාස යටතේ මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ අරමුණු අනුව යමින් එක් එක් ප්‍රමුඛ පරාස යටතේ කොමිෂන් සභාව විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග පහත විස්තර කෙරේ.

3.1 පළාත්වලට මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීම හා බෙදා දීම පිළිබඳ මූලධර්ම සැකසීම හා ඒ සඳහා දැනුවත් කිරීම

දහතුන් වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ 154 (ඡ) වගන්තිය යටතේ මුදල් කොමිෂන් සභාව ස්ථාපිත කර තිබේ. රටෙහි තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඇති කරනු පිණිස අවශ්‍ය මූලධර්ම නිර්දේශ කිරීම ව්‍යවස්ථාමය වගකීම කොමිෂන් සභාව වෙත පැවරී ඇත. මෙම ව්‍යවස්ථාමය වගකීමට අනුකූල වෙමින්, 2017 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වියදම්වලට අදාළව පළාත් මට්ටමේ අවශ්‍යතා තක්සේරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ සංශෝධිත මාර්ගෝපදේශ පළාත් වෙත නිකුත් කෙරිණි. පළාත්වලින් ඉදිරිපත් කරන ලද අවශ්‍යතා මත පදනම්ව පළාත් අවශ්‍යතාවන් පිළිබඳ මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් හැදෑරීමක් සිදු කරන ලදී. අනතුරුව ප්‍රාදේශීය විෂමතා අවම කරලීමේ අරමුණ ඇතිව සංඛ්‍යානමය ක්‍රමවේදයක් උපයෝගී කරගනිමින් පළාත්වල සමස්ත මූල්‍ය අවශ්‍යතාවය තීරණය කරන ලදී. 2017 වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීමට අදාළ නිර්දේශ 2016 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත භාරදීම සිදු කෙරිණි. එමෙන්ම, 2017 වර්ෂයට අවශ්‍ය කරනු ලබන පළාත් අයවැය අවශ්‍යතාවයන් ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පළාත්වලට ලබාදිය හැකි අයවැය ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ අවසන් නිගමනය මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ගනු ලැබීමෙන් අනතුරුව අදාළ විස්තර මුදල් කොමිෂන් සභාව වෙත ලබාදීම සිදු විය. පළාත්වලට ස්වකීය සැලසුම් සකස් කළ හැකි වන පරිදි පළාත් අතර එකී ප්‍රතිපාදන බෙදා හැරීම සිදු වේ.

3.2 පළාත් අතර සම්පත් සාධාරණ අයුරින් බෙදාහැරීම

ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩු කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇති ආයතනයක් වශයෙන්, පළාත්වල සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් අරමුදල් නිර්දේශ කිරීම මුදල් කොමිෂන් සභාවෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. තවද, සුදුසු ප්‍රවේශයක් හා සංකල්ප ඇතුළත් තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම කොමිෂන් සභාවෙන් අපේක්ෂිතය. පළාත්වල ප්‍රාග්ධන වියදම්වලට අදාළ තක්සේරු අගැයීමේදී රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා පළාත් මධ්‍යකාලීන සංවර්ධන සැලසුම් කෙරෙහි මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් විශේෂ අවධානය යොමු කරනු ඇත. මෙම කාර්යයේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව පරිපූර්ණ සංඛ්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කෙරේ. උප ජාතික මට්ටමෙන් දක්නට ලැබෙන සමාජ-ආර්ථික විෂමතාවයන් පිළිබිඹු කෙරෙන හඳුනාගත් විචල්‍යයන් හා දර්ශක සමහරක් මත මෙම ක්‍රමවේදය පදනම් වේ.

වගුව 10 : සංඛ්‍යාන ක්‍රමවේදය තුළ අන්තර්ගත විචල්‍යයන්

විචල්‍යයන්
ජනගහනය - 2015 ('000)
පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය - 2014 (රු.මිලියන)
දරිද්‍රතා අනුපාතය (%) - 2012/13
මධ්‍යතම ඒක පුද්ගල ආදායම - (රු.) 2012/13
එක් වෛද්‍ය නිලධාරියෙකුට පුද්ගලයින් - 2013
පළාත් මට්ටමෙන් විද්‍යා විෂයය ධාරාවෙන් විශ්වවිද්‍යාලවලට සුදුසුකම් ලබන සියලු අයදුම්කරුවන් % -2015

මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ඇස්තමේන්තුගත පුද්ගල පඩිනඩි හා අනෙකුත් පුනරාවර්තන වියදම් පිළිබඳව තක්සේරුවක් සිදු කරනු ඇත. අනෙකුත් පුනරාවර්තන වියදම් ලෙසට ගමන් වියදම්, සැපයුම් හා නඩත්තු වියදම්, ගිවිසුම්ගත සේවා, මාරු කිරීම් හා ප්‍රදාන සහ වෙනත් අදාල වියදම් සැලකිල්ලට ගැනේ. පුනරාවර්තන වියදම් තක්සේරු කිරීමේ දී, කොමිෂන් සභාව විසින් ඇස්තමේන්තුගත පළාත් ආදායම් ඉපැයීම් සහ මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් සිදු කරනු ලබන ආදායම් මාරු කිරීම් පිළිබඳ සැලකිල්ල යොමු කරන අතර, මෙකී අරමුදල් “සාමූහික ප්‍රදාන” ලෙසින් පළාත් අතර බෙදා හැරේ.

අරමුදල් වෙන් කිරීමේ යාන්ත්‍රණය යහපාලන මූලධර්මය හා පෞද්ගලික විනිශ්චයන්ගෙන් බැහැර වූ අපක්ෂපාතීභාවය යන මූලධර්ම මත කේන්ද්‍රගත වී තිබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය වඩාත් ප්‍රායෝගික කරනු වස් විවෘත සාකච්ඡාවන් මගින් පළාත්වල ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ අදහස් ලබාගැනීමේ දී සිදු කෙරේ. ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීමේ දී “පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන” හා “උපමාන පාදක ප්‍රදාන” යනුවෙන් දෙවර්ගයකට වර්ග කෙරේ.

3.3 ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩුකරලීම සහ ධාරිතා සංවර්ධන ප්‍රවර්ධනය

තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය

රටක සුසංයෝගී හා මෘදු ආකාරයේ සංවර්ධනයක් තහවුරු කිරීම සඳහා තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඉතා වැදගත් වේ. රටක සියලුම පළාත් / ප්‍රදේශ සමාන අයුරින් සංවර්ධනය වීම මෙයින් යෝජනා නොකෙරේ. සැබවින්ම මෙයින් අදහස් කෙරෙනුයේ රටෙහි සියලුම ප්‍රදේශවල ජනතාවට සමස්ත ආර්ථික සංවර්ධනයේ ප්‍රතිඵල බෙදාගත හැකි වන පරිදි පළාත් මට්ටමේ විභවතාවයන් හා ධාරිතාවයන් උපයෝජනයට ගැනීමකි.

වර්ෂ 2016 දී, අවුරුදු 28 ක තම ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වරට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සිරස් හා තිරස් අසමතුලිතතාවයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී. තවද, තමනට පැවරී ඇති ප්‍රධාන වගකීම ඉටු කිරීමක් ලෙස පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් ද සිදු කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. (වගුව 11 හා 12)

වගුව 11 : ශ්‍රී ලංකාවේ සිරස් රාජ්‍ය-මූල්‍ය අසමතුලිතතාවයන් -2017

(මුළු ආදායම හා පළාත් අවශ්‍යතා අතර නොගැලපීම)

(රු.මි.)

පළාත	ඇස්තමේන්තුගත පළාත් අවශ්‍යතා තක්සේරුව			ඇස්තමේන්තුගත පළාත් ආදායම (ලැබීම)					සිරස් අසමතුලිතතාවය	ශ්‍රේණිගත කිරීම
	ප්‍රාග්ධන	මුළු පුනරාවර්තන වියදම (මුද්දර බදු හා උසාවි දඩ නොමැතිව)	එකතුව	ප්‍රාග්ධන	පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා සාමූහික ප්‍රදාන	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් මාරු කිරීම (ජාතීය ගොඩනැගීමේ බද්ද, මුද්දර බදු හා වාහන ලියාපදිංචි ගාස්තු)	ඇස්තමේන්තුගත බලය පැවරූ ආදායම	එකතුව (2)		
බස්නාහිර	2,126	46,483	48,609	765	14,887	22,080	7,500	45,232	3,377	9
මධ්‍යම	3,250	29,838	33,088	1,169	22,489	4,140	1,629	29,427	3,660	8
දකුණු	3,246	26,482	29,728	1,168	19,204	4,140	1,500	26,012	3,716	7
උතුරු	4,607	20,886	25,493	1,657	16,477	2,300	545	20,979	4,514	1
වයඹ	3,413	29,141	32,554	1,228	21,587	4,140	1,698	28,653	3,902	5
උතුරු මැද	4,025	17,924	21,949	1,448	13,526	2,300	936	18,210	3,739	6
ලෞව	4,677	20,239	24,916	1,682	15,899	2,300	760	20,641	4,275	3
සබරගමුව	3,795	24,140	27,935	1,365	19,195	2,300	1,050	23,910	4,024	4
නැගෙනහිර	4,293	21,895	26,188	1,544	17,361	2,300	700	21,905	4,282	2
එකතුව	33,432	237,028	270,460	12,026	160,624	46,000	16,318	234,968	35,492	

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාවේ පර්යේෂණ ඒකකය

වගුව 12 : ශ්‍රී ලංකාවේ තිරස් රාජ්‍ය මූල්‍ය අසමතුලිතතාවයන් - 2017

(බලය පැවරූ ආදායම හා පළාත් අවශ්‍යතා අතර නොගැලපීම)

(රු.මි.)

පළාත	ඇස්තමේන්තුගත පළාත් අවශ්‍යතා තක්සේරුව			ඇස්තමේන්තුගත බලය පැවරූ ආදායම (මුද්දර බදු හා උසාවි දඩ හැර)	තිරස් අසමතුලිතතාවය	ශ්‍රේණිගත කිරීම
	ප්‍රාග්ධන	පුනරාවර්තන	එකතුව			
බස්නාහිර	2,126	46,483	48,609	7,500	41,109	1
මධ්‍යම	3,250	29,838	33,088	1,629	31,459	2
දකුණු	3,246	26,482	29,728	1,500	28,228	4
උතුරු	4,607	20,886	25,493	545	24,948	7
වයඹ	3,413	29,141	32,554	1,698	30,856	3
උතුරු මැද	4,025	17,924	21,949	936	21,013	9
ලෞව	4,677	20,239	24,916	760	24,156	8
සබරගමුව	3,795	24,140	27,935	1,050	26,885	5
නැගෙනහිර	4,293	21,895	26,188	700	25,488	6
එකතුව	33,432	237,028	270,460	16,318	254,142	

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාවේ පර්යේෂණ ඒකකය

පළාත්වල ධාරිතා සංවර්ධනය

ධාරිතා සංවර්ධනය යනු අමාත්‍යාංශ, පළාත්, පළාත් පාලන ආයතන සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වැනි විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධතාවයෙන් යුක්ත දිගුකාලීන හා අඛණ්ඩ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියකි. එමෙන්ම, මෙය පෞද්ගලික, ආයතනික හා සමාජයීය යන විවිධ මට්ටම්වලින් සිදුවන්නකි.

පළාත්වල ධාරිතා සංවර්ධනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සම්මන්ත්‍රණ තුනක් සංවිධානය කරන ලදී.

- I. පළාත් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය තුළ වගවීම සහ විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම හා විගණන විමසුම් අවම කරලීම පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය. මෙය 2016.04.30 දින ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීයවේදී සංගම් සංවිධානයේ ශ්‍රවණාගාරයේ දී පැවැත්විණ.
- II. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ප්‍රවේශය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය. මෙය 2016.07.08 දින පළාත්වල ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ දී පැවැත්විණ.
- III. වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය. මෙය 2016.08.19 දින හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතන ශ්‍රවණාගාරයේ දී පවත්වන ලදී.

3.4 පළාත්වල සම්පත් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීම

සම්පත් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම යහපාලනයේ ප්‍රධාන අධිකාරමක් වේ. මෙය සියලු පළාත්වල අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයකි. මුදල් කොමිෂන් සභාව සහ පළාත් අධිකාරීන් අතර පවත්නා සම්බන්ධීකරණය මෙහිලා අපේක්ෂිත අරමුණු සෑහෙන දුරකට ළඟා කරගැනීම පිණිස මාර්ගය විවෘත කර ඇත.

සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය තුළට යහපාලනය අන්තර්ගත කරනු පිණිස ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව සමග සම්බන්ධීකරණය.

උතුරු පළාත විසින් හඳුන්වාදෙන ලද අධ්‍යාපන පද්ධති විමර්ශන ක්‍රමවේදය පිළිබඳව පළාත් බලධාරීන් දැනුවත් කරනු වස් ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් මුදල් කොමිෂන් සභාවේ ද සහයෝගය ඇතිව 2016 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කරන ලදී. සම්මන්ත්‍රණය අවසානයේ දී අනෙකුත් සියලුම පළාත් විසින් ස්වකීය විමර්ශන ක්‍රමවේදයන්ට අදාල යෝජනා සකස් කිරීමට හා ඒවා ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවට භාරදීමට එකඟත්වය පළ කර සිටින ලදී. දැනට පළාත් දෙකක් පමණක් මේ සම්බන්ධයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවට ධනාත්මක ලෙස ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත.

අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශවලට ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය (2014-2016)

පෞද්ගලික අංශය විසින් සැලකිය යුතු තරමේ ආයෝජනයන් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය යන ක්ෂේත්‍රවල සිදු කර තිබුණ ද පළාත් අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශවලට රජයෙන් ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන අවශ්‍යතාව සඳහා යොදවන මුදල් අඛණ්ඩව ඉහළ අගයක පවතින බව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. එබැවින්, 2016 වර්ෂයේ දී 2014-2016 කාල පරිච්ඡේදය තුළ මෙම අංශ දෙක විෂයෙහි ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වූයේ අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය යන ක්ෂේත්‍රයන්හි පළාත් මට්ටමෙන් සිදු කර ඇති අරමුදල් වෙන් කිරීම්වල උපනතිය පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කිරීමයි. මෙම අධ්‍යයනය මුළුමනින්ම ද්විතීයික දත්ත මත පදනම් විය. මෙම ක්ෂේත්‍රයන් දෙකෙහි පෞද්ගලික ආයෝජන ඉහළ යෑමේ තත්ත්වය තුළ රජය විසින් සිදු කරන ලද ප්‍රාග්ධන හා පුනරාවර්තන වෙන් කිරීමේ දී ඉහළ ගොස් ඇති බව අධ්‍යයනය මගින් නිරීක්ෂණය විය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් තවදුරටත් හෙළි වූයේ සියලුම පළාත්වල වැඩිම කාර්ය මණ්ඩලයක් දක්නට ලැබෙන අධ්‍යාපන අංශය තුළ ඉහළම පුනරාවර්තන වියදම් සිදුවී ඇති බවයි.

එමෙන්ම, පළාත්වල පුනරාවර්තන වියදම් ඉහළ මට්ටමක පැවතීමට තුඩු දුන් තවත් හේතුවක් වී ඇත්තේ සෞඛ්‍ය අංශය තුළ “අනෙකුත් දීමනා සහ අතිකාල දීමනා” ඉහළ අගයක පැවතීමයි.

මූලික සැලසුම් සහ සම්පත් සිතියම්ගත කිරීම

අදාළ වර්ෂය තුළ එලදායි සම්පත් කළමනාකරණයක් අත්කර ගැනීමේ දී සියලුම පළාත් විසින් මූලික සැලසුම් සැකසීම හා සම්පත් සිතියම්කරණය සිදු කළ යුතු බවට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. මෙය අවශ්‍යතා තක්සේරුව වඩාත් තාත්වික හා එලදායි බවට පත් කිරීමට ඉවහල් වනු ඇත.

3.5 පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ආදායම් උත්පාදනය වැඩිදියුණු කිරීම

රජයේ වියදම්වල වාර්ෂික වැඩිවීම මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත අධික බලපෑමක් සිදු කර ඇත. එබැවින්, එකී බලපෑම අඩු කරලීම පිණිස ආදායම් එකතු කිරීම ඉතා වැදගත් සාධකයක් වනු ඇත.

බලය පවරන ලද ආදායම් එකතු කිරීම සඳහා සානුබල සැපයීමක් ලෙස ආදායම් කාර්යසාධන ප්‍රදාන (Revenue Performance Grant)

ආදායම් වැඩිකර ගැනීමේ වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගනිමින් පළාත් සඳහා සංවර්ධනය ප්‍රමුඛ කරගත් ප්‍රදානයක් හඳුන්වාදීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කර ඇත. ඉහළ ආදායම් උත්පාදනයක් සඳහා පළාත් උනන්දු කරවීමේ අරමුණින් මෙය බලය පවරන ලද ආදායම්වල වැඩිවීම පදනම් කරගෙන සිදු කරනු ඇත. පරිසර කළමනාකරණය, ළමා ආරක්ෂණය සහ සමාජ සේවා වැනි වැදගත් ක්ෂේත්‍ර කේන්ද්‍ර කරගනිමින් පළාත්වල දක්නට ලැබෙන තීරණාත්මක සංවර්ධන ගැටළු සමහරක් වෙත ආමන්ත්‍රණය කිරීම මෙම නව යෝජනා ක්‍රමය තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ. යෝජිත ආදායම් කාර්යසාධන ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රමය 2018 වර්ෂයේ සිට හඳුන්වාදීමට මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයකට එළඹ ඇත.

පළාත් පාලන ආයතනවල ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීම

2013 වර්ෂයේ දී පවත්වන ලද මහ ඇමතිවරුන්ගේ සම්මේලනයේ දී සිදු කරන ලද නිර්දේශයන් මත පදනම්ව 2014 වර්ෂයේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කරන ලදී. 2016 වර්ෂයේ දී පළාත් පාලන ආයතනවල ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ නිර්දේශ විමර්ශනය කරනු සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාවේ ලේකම්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කමිටුවක් පත් කෙරිණි. මෙම කමිටුවට පළාත් නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (මුදල්), පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරු සිව් දෙනෙක් සහ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ නීති නිලධාරීන් ද ඇතුළුව නව දෙනෙකුගෙන් යුත් නිලධාරී පිරිසක් අයත් විය. මෙම කමිටුව කිහිපවරක් රැස්වූ අතර, ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍රයන් ඇතුළු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කරන ලදී.

කමිටුවේ නිර්දේශ ඇතුළත් අවසන් වාර්තාව ජනාධිපති කාර්යාලය, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය, සියලුම පළාත් සභා සහ අනෙකුත් අදාළ ආයතනවලට භාරදීමට කටයුතු කර ඇත. එක් එක් ආයතනයට භාරදී ඇති වගකීම ඔවුන් විසින් ඉටු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහි අඩංගු සමහර යෝජනා වඩාත් එලදායි ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීමේ අරමුණින් යෝජිත පළාත් සභා හා පළාත් පාලන පනත තුළට අන්තර්ගත කරනු ඇත.

3.6 පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතනවල ආයතනික සංවර්ධනය ශක්තිමත් කිරීම

ස්වකීය ආයතනික ධාරිතාවය සහ පාලන ව්‍යුහය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතන ඔවුන්ගෙන් අපේක්ෂිත සංවර්ධන කාර්යයන් මැනෙවින් ඉටු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම කාර්යයේදී මුදල් කොමිෂන් සභාව එකී ආයතන සමග සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කරන අතර, ඔවුන්ට අවශ්‍ය සහාය ද ලබාදෙනු ඇත.

පළාත් සංවර්ධනය පිළිබඳව වයඹ දේශපාලන නියෝජිතයින් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව

වයඹ පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගේ ආරාධනය පරිදි 2016 දෙසැම්බර් 01 හා 02 යන දිනයන්හි පවත්වන ලද මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවට මුදල් කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිවරයා, ලේකම්වරයා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ අධ්‍යක්ෂවරයා සහභාගී වූහ. එලදායි පළාත් සැලසුම්කරණය, පළාත් සංවර්ධන සැලසුම් අගැයීම, මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් එකඟතාවය ලබාදීමේ යාන්ත්‍රණය, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන මූලධර්ම හා 2017 අයවැය ලේඛනයේ ප්‍රධාන කරුණු යන ක්ෂේත්‍රයන් ආවරණය වන පරිදි මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නියෝජිතයින් විසින් ඉදිරිපත් කිරීම් සිදු කරන ලදී.

පළාත්වල වගවීම හා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ විගණන විමසුම් අවම කරලීම පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

පළාත්වල වගවීම හා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ විගණන විමසුම් අවම කිරීම පිළිබඳව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් සංවිධානය කරන ලද සම්මන්ත්‍රණය 2016 අප්‍රේල් මස 30 වන දින ශ්‍රී ලංකා වෘත්තීයවේදීන්ගේ සංගම් සංවිධානයේ දී පවත්වන ලදී. පළාත් අමාත්‍යාංශයන්ගේ ලේකම්වරු, නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (සැලසුම්), නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (මුදල්), නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (ඉංජිනේරු) සහ පළාත් අභ්‍යන්තර විගණන දෙපාර්තමේන්තු නියෝජ්‍යයන් කරමින් ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙකු බැගින් ද මෙයට සහභාගී වූහ. මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ අරමුණු පහත දැක්වේ.

- පළාත්වල මූල්‍ය කළමනාකරණය හා මූල්‍ය වගවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- පළාත් මූල්‍යකරණ පද්ධතීන්හි වගවීම හා විනිවිදභාවයට අදාළ ගැටළු හඳුනාගැනීම.

- සඵලදායී අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද හා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාවලීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා සියලුම පළාත් උනන්දු කරවීම.
- අධීක්ෂණ ව්‍යුහයන් / ආයතන සංවර්ධනය හා ඒවාට සහාය වීම.
- විගණන විමසුම් අවම කිරීමේ අරමුණ ඇතිව රාජ්‍ය විගණන පද්ධතිය පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබාදීම.

වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් වත්කම් කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයක් 2016 අගෝස්තු 19 වන දින හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු හා පුහුණු ආයතනයේ දී සංවිධානය කරන ලදී. පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්වරු පළාත් අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරු සහ නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම්වරු මෙයට සහභාගී වූහ.

මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ අරමුණු පහත පරිදි වේ.

- පොදු වත්කම් සඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම.
- මිලට ගත් ඉඩතලන වත්කම් සම්බන්ධයෙන් මෑතෙවින්බලය ලබාදීම, අත්කර ගැනීම, ගිණුම්ගත කිරීම, නඩත්තු කිරීම, භාවිතයට ගැනීම හා ආරක්ෂා කිරීම යන දෑ අදාළ නීති රෙගුලාසි අනුව සිදුවන බව තහවුරු කිරීම.
- තීරණ ගැනීමේ හා වාර්තා කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් නිවැරදි ලෙස සිදු කිරීම පහසුවන පරිදි කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම හා වත්කම් තොරතුරු පද්ධති නිවැරදි හා කාලානුරූපී අයුරින් නඩත්තු කිරීම.
- පොදු වත්කම් කාර්යාලයට හා පිරිමැසුම්දායක අයුරින් භාවිතයට ගැනීම සහතික කරලීම.
- උපවිභව ගිණුම් ක්‍රමය හඳුන්වාදීම.

3.7 ජාතික මට්ටම හා පළාත් අතර සම්බන්ධීකරණය තහවුරු කිරීම

දත්ත ගලපාලීමේ කමිටුව

රට තුළ තුළිත සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනය ඇති කරලීමේ අරමුණින් පළාත් මූල්‍යකරණයට අදාළව මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය ඉටු කිරීමේ දී, ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් නිවැරදි දත්ත නොතිබීම අභියෝගයක්ව පවතී. සලකා බලන වර්ෂය තුළදී කොමිෂන් සභාව විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව හා මහ බැංකුව වැනි ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ දත්ත අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳව විමර්ශනයක් සිදු කරන ලදී. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අදාළ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් දත්ත ගලපාලීමේ කමිටුවක් ස්ථාපනය කිරීම සිදුවිය.

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ දත්ත පදනම සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය

වර්තමානයේ මුදල් කොමිෂන් සභාව සතුව අවශ්‍ය තොරතුරු ජනනය කිරීමේ හා වාර්තා කිරීමේ කාර්යක්ෂම යාන්ත්‍රණයක් නොමැත. මෙම පසුබිම තුළ දත්ත පදනමක් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් වැඩිදියුණු කිරීමේ උත්සාහය කොමිෂන් සභාව විසින් යළි දියත් කරන ලදී. තවද, කොමිෂන් සභාව විසින් ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ හා අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ ආයතනය සහ අරමුදල් සපයනු ලබන ආයතන සමග සාකච්ඡා වාර ගණනාවක් පවත්වන ලදී. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ හා අධීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දැනටමත් ව්‍යාපෘති කළමනාකරණයට අදාළ විශාල ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භකර ඇති අතර, එහි දත්ත පදනමට හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියට ස්වකීය සහාය ලබාදීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාව තීරණය කර ඇත. තවද, ඉහත දැක්වූ ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා තවදුරටත් කාලය ගතවන බව සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රයෝජනය සඳහා අභ්‍යන්තරික දත්ත පදනමක් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් වැඩිදියුණු කිරීමට තීරණය කෙරිණි. මෙම වැඩපිළිවෙල 2017 වර්ෂය තුළ නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ජාතික හා පළාත් මට්ටමේ ප්‍රශස්ත සම්බන්ධීකරණය තුළින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව

සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුවක් ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය හා මුදල් කොමිෂන් සභාවේ සහයෝගයෙන් 2015 ජුනි 15 දින බණ්ඩාරණායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ දී පැවැත්විණි. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවති මෙම වැඩමුළුවට ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා, ජ්‍යෙෂ්ඨ දේශපාලන නායකයින් හා පළාත් නිලධාරීන් සහභාගි විය. මෙම වැඩමුළුවේදී, හඳුනාගත් ගැටළු හා යෝජිත විසඳුම් පාදක කරගෙන මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කරන ලදී. රජය සහ පළාත් ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

සඵලදායී සම්බන්ධීකරණයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව මුදල් අමාත්‍යාංශය හා ජනාධිපති කාර්යාලය සමග රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී.

පාර්ශවකරුවන් සමග සම්බන්ධතාවය

අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමග විශ්වාසය තහවුරු කරලීම පිණිස ඔවුන් හා සම්බන්ධතා වැඩිදියුණු කිරීම ඉතා වැදගත් බව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් අවබෝධ කරගෙන තිබේ. මෙම පාර්ශවකරුවන් අතර පළාත් හා රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රධාන වන අතර ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ඉටුවන බව සහතික කරලීම අවශ්‍ය වේ. අදාළ වර්ෂය තුළදී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් පාර්ශවකරුවන් සමග පවත්නා සම්බන්ධතාවන් ප්‍රවර්ධනය කරනු වස් උපාය මාර්ග කිහිපයක් අනුගමනය කරන ලදී. වැඩිදියුණු කරන ලද තොරතුරු හුවමාරු ක්‍රමවේදය හා ඔවුන්ගේ උපදෙස් ලබාගැනීම මේ අතර ප්‍රධාන වේ. තවද, පළාත් සංවර්ධන අභියෝගවලට ඵලදායී විසඳුම් සෙවීමේ දී මෙම පාර්ශවකරුවන් සමග මනා සහයෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීම සිදුකර ඇත. නුදුරු අනාගතයේ දී සන්නිවේදන මාධ්‍යය හා කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළින් පාර්ශවකරුවන් සමග පවත්නා සම්බන්ධතාවයන් තවදුරටත් තීව්‍ර වන බව විශ්වාස කෙරේ.

3.8 රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය තුළින් ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය තුළින් ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණය

ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අනුව යමින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ප්‍රවේශය උනන්දු කරවීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රමුඛත්වය ලබාදී ඇත. ඒ අනුව, 2016 ජූලි මාසයේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මූලිකත්වයෙන් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය පිළිබඳව පළාත් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම පිණිස සම්මන්ත්‍රණයක් සංවිධානය කෙරිණි. මෙම සම්මන්ත්‍රණය සඳහා මූල්‍ය අනුග්‍රහය දැක්වූයේ ආසියානු පදනමයි. මෙම රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ප්‍රවේශය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස දින තුනක තේවාසික වැඩමුළුවක් පැවැත්වීමට කොමිෂන් සභාව අදහස් කර තිබිණි. කෙසේවුවද, මුදල් අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගය ඇතිව ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව විසින් ශ්‍රී ලංකාව විෂයෙහි රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යවසාය සංවර්ධනයට අදාළව මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කිරීමට ගනු ලැබූ සුදානම නිසා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ඉහත දැක්වූ අදහස් ඉදිරියට කල් තබන ලදී.

පළාත්වල ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා කොමිෂන් සභාව විසින් පියවර ගෙන තිබේ. වර්ෂ 2016 දී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් අංශ විශ්ලේෂණ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලද අතර, අදාළ අමාත්‍යාංශ හා ආයතනවල බාහිර

විශේෂඥයන්ගේ සහයෝගයෙන් සැපයුම හා වටිනාකම් දාමයන් සංවර්ධනය කිරීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබීය.

3.9 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මානව හා ආයතනික ධාරිතාව සංවර්ධනය කිරීම

ස්වකීය මානව සහ ආයතනික ධාරිතාවයන් සංවර්ධනය කිරීමේ වැදගත්කම මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් වැදගත් කොට සලකනු ලබයි. ඒ අනුව, ධනාත්මක පියවර රාශියක් මේ වනවිට ගෙන තිබේ.

මුදල් කොමිෂන් සභාව සඳහා නව කාර්යාල සංකීර්ණයක් ඉදි කිරීම

දැනට මුදල් කොමිෂන් සභාව පවත්වාගෙන යනු ලබනුයේ ස්වකීය කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් නොමැති කුලී පදනම මත ලබාගත් පරිශ්‍රයක් තුළය. එබැවින්, 2015 වර්ෂයේ වාර්තා කර තිබූ පරිදි රාජගිරිය, සරණ මාවතේ රු. මි. 300 ක පිරිවැයකින් නව කාර්යාලය සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

මෙම කාර්යාල සංකීර්ණය සඳහා මුල්ගල තැබීම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සභාපති ගරු කථානායක කරු ජයසූරියා මැතිතුමන් විසින් විශේෂ ආරාධිත අමුත්තන් රැසකගේ සහභාගිත්වයෙන් 2016 වර්ෂයේ නොවැම්බර් 24 වන දින උත්සවාකාරයෙන් සිදු කරන ලදී. දැනට ව්‍යාපෘතියේ වැඩ සැලැස්ම අනුව මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු සාර්ථකව කරගෙන යනු ලැබේ. අදාල ඉදිකිරීම් කටයුතු 2018 වර්ෂයේ දී නිම කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

උපාය මාර්ගික සැලැස්ම(2017-2020)

ආයතනික අභිමතාර්ථ හා අරමුණු ළඟාකර ගැනීමේ දී උපාය මාර්ගික සැලැස්ම කාර්යාලයට මාර්ගෝපදේශක උපකරණයක් වේ. ඒ අනුව, ස්වකීය උපායම මාර්ගික සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම 2016 වර්ෂයේ දී කොමිෂන් සභාවේ හිටපු ලේකම්වරයාගේ මගපෙන්වීම යටතේ ආරම්භ කෙරිණි.

මෙම කාර්යයයේදී, නැවත සකසන ලද දැක්ම හා මෙහෙවර පදනම් කරගෙන දැනට පවත්නා ප්‍රමුඛ පරාසයන් විමසුමට ලක් කෙරිණි. එමෙන්ම, නව ප්‍රමුඛ පරාසයන් යටතේ අපේක්ෂිත කාර්යයන් හඳුනාගන්නා ලදී. 2016 වර්ෂයේ අගභාගය වනතුරු දල උපාය මාර්ගික සැලැස්ම දීර්ඝ වශයෙන්

සාකච්ඡාවට බඳුන් කරන ලදී. මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්ම පහත දැක්වෙන මාර්ගෝපදේශ මූලධර්ම මත පදනම් වේ.

1. කොමිෂන් සභාවේ අරමුණු වෙත ළඟා වීම පිණිස අවශ්‍ය කරනු ලබන මාර්ගෝපදේශ සැපයීම.
2. පාර්ශවකරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ඉටු කිරීමේදී ආයතනික සඵලදායීතාවය උපරිම කිරීම.
3. තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අභිමතාර්ථ වෙත ළඟා වීම සඳහා උපාය මාර්ග සැපයීම.
4. මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යභාරය පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබාගැනීම.
5. ආයතනික අභිමතාර්ථ වෙත ළඟාවීම පිණිස අවශ්‍ය කුසලතා, ආකල්ප හා දැනම වර්ධනය කිරීම.
6. ආයතනික මෙහෙවර සමග අනුගත වීමේ ස්වයං දායකත්වය, සාමූහික කැපවීම සහිත අවංක හා වගකීමෙන් යුක්ත අයුරින් සහතික කරලීම.
7. ඊ-රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අනුව යමින් අදාළ පාර්ශවයන් සමග විනිවිදභාවයෙන් යුක්තව තොරතුරු බෙදා ගැනීම.

යෝජිත ප්‍රමුඛ පරාස / මූලික ප්‍රතිඵල පරාස

1. අවශ්‍යතා තක්සේරුව මත පදනම්ව තිරසාර තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ළඟා කරගැනීම. පිණිස තර්කානුකූල අයුරින් අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීම.
2. පළාත් සංවර්ධන සැලසුම්කරණයට මග පෙන්වීම.
3. ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා දත්ත හා තොරතුරු ලබාදීම.
4. මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මානව හා ආයතනික ධාරිතාව සංවර්ධනය කිරීම.

ආයතනික කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම

2016 වර්ෂය තුළදී ස්වකීය අභ්‍යන්තර කාර්යක්ෂමතාවය සහ වැඩපිළිවෙලවල් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් පියවර රාශියක් ගෙන ඇත. මෙම පියවරයන් අතර තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධති සමහරක් හඳුන්වාදීම, වැඩ ප්‍රමාණයන් විමර්ශනය කිරීම, මානව සම්පත් සංවර්ධනය, දත්ත ගලපාලීම සහ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති සංවර්ධනය ආදිය ප්‍රධාන වේ. මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තර මෙම වාර්තාවේ වෙනත් තැන්වල දීර්ඝ වශයෙන් විස්තර කර ඇත. පළාත් අවශ්‍යතා තක්සේරු ක්‍රියාවලිය කෙටි කිරීම මෙහිදී අත්කරගත් ජයග්‍රහණයකි. මේ අනුව, පළාත්වලට ස්වකීය අපේක්ෂිත කාර්යයන් ප්‍රමාදයකින් තොරව ක්‍රියාවට නැංවීමට හැකි වන පරිදි අවශ්‍ය මුදල් ඉක්මණින් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙතින් ලබාගැනීමට හැකියාව ඇති කරනු ඇත.

පර්යේෂණ ඒකකය

වර්ෂ 2016 දී, ක්‍රමවත් දත්ත පදනමක් පවත්වාගෙන යෑම හා පර්යේෂණ සිදු කිරීම තුළින් කොමිෂන් සභාව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය දැක්වීම පිණිස පර්යේෂණ ඒකකයක් ස්ථාපිත කෙරිණි.

විශේෂයෙන්ම ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩු කිරීම හා පළාත් අවශ්‍යතාවයන් තක්සේරු කිරීම ඇතුළත්ව විශේෂිත කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීම මෙම පර්යේෂණ ඒකකයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. ඊට අමතරව පළාත් සැලසුම් / ව්‍යාපෘති ඇගයීම සහ වාර්ෂික සංවර්ධන සැලසුම් හා අනෙකුත් ලේඛන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කරනු ලබන යෙදවුම් සැපයීමට ද මෙම ඒකකය තුළින් බලාපොරොත්තු වේ.

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ පර්යේෂණ ඒකකයෙන් අපේක්ෂිත දිගු කාලීන අරමුණු වනුයේ, පළාත් කරුණු සම්බන්ධව රජයේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහාය වීම සහ පළාත් සභාවල සහයෝගය ඇතිව එක් එක් පළාත සඳහා නවතම දත්ත පදනම් පවත්වාගෙන යෑමයි. මෙහිදී, පළාත් පාලන ආයතන, රේඛීය අමාත්‍යාංශය හා අනෙකුත් පර්යේෂණ ආයතනවල සහාය ලබාගත යුතු වේ.

2016 වර්ෂය තුළදී විශේෂ අධ්‍යයන රාශියක් සිදු කරන ලදී.

ඒවා පහත පරිදි පෙළ ගැස්විය හැකිය.

- 2017 වර්ෂය සඳහා පළාත් හා දිස්ත්‍රික්කවලට ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වෙන් කිරීමේ සංශෝධන ක්‍රමවේදය.
- පළාත්වල ආදායම් වැඩි කිරීමේ උත්සාහයට අනුබල සැපයීමක් ලෙස “ආදායම් කාර්යසාධන ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රමය” (Revenue Performance Grant) යළි හඳුන්වාදීම.
- 2016 දී පළාත් පුනරාවර්තන හා ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා පළාත් අතර අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීම.
- 2015 දී සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා අතිකාල හා නිවාඩු ගෙවීම්.
- මුදල් කොමිෂන් සභාවෙන් යෝජිත ජාතික අයවැය යෝජනා.
- රජය විසින් පළාත් සඳහා අංශ අනුව අරමුදල් වෙන් කිරීම.
- 2016 ජූනි 30 වනවිට ප්‍රාග්ධන අරමුදල් උපයෝජනය කිරීමේ ප්‍රගතිය (පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන හා උපමාන පාදක).
- පළාත් පාලන ආයතනවල ආදායම් ප්‍රවර්ධනය සඳහා වූ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම.
- ප්‍රාදේශීය අසමතුලිතතා සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග.
- පසුගිය වර්ෂ පහේ දත්ත භාවිතා කර දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය විශ්ලේෂණය කිරීම.
- පළාත් ඉල්ලීම් වෙන් කිරීම හා ප්‍රාග්ධන අරමුදල් විෂයෙහි අක්මුදල් මුදා හැරීම.
- අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය අංශ සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීම (2014-2016).
- මුදල් කොමිෂන් සභාවේ භූමිකාව හා කාර්යයන්.
- පළාත් දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ විෂමතා පිළිබඳ සටහනක්.
- ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන හා සාමූහික ප්‍රදාන උපයෝජන ප්‍රගතිය.

මුදල් කොමිෂන් සභා පනත් කෙටුම්පත

ස්වකීය කාර්යයන් සඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීම සඳහා 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් දැක්වෙන පරිදි පනතක් හඳුන්වා දීමට තවමත් මුදල් කොමිෂන් සභාවට නොහැකි වී ඇත. මුදල් කොමිෂන් සභාවේ බලතල පැහැදිලිව දැක්වෙන පාර්ලිමේන්තු පනතක් මගින් මුදල් කොමිෂන් සභාවට ස්වකීය කාර්යයන් ඵලදායී ලෙස ඉටු කිරීමට හැකි වනු ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් මූලික නිර්දේශ 1989 වර්ෂයේ දී ඉදිරිපත් කිරීම හා දළ කෙටුම්පතක් සකසා 2008 වර්ෂයේ දී එවකට සිටි අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළේවුවද, එම පනත් කෙටුම්පත පාර්ලිමේන්තුවට යොමු කිරීම සිදු වූයේ නැත. 2016 වර්ෂයේ දී නව කෙටුම්පතක් සකසන ලද අතර එය නීතිගත කිරීමේ කටයුතු සඳහා අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත භාරදෙන ලදී.

රාජ්‍ය පාලනය සහ අනුකූලතාවය

4.1 යහපාලනයට හැඳින්වීමක්

යහපාලනය තුළින් මනා කළමනාකරණය, මනා කාර්යසාධනය, රාජ්‍ය මුදල් සඳහා මනා භාරකාරිත්වය, මනා මහජන සහභාගිත්වය සහ අවසානයේ දී පුරවැසියන්ට හා සේවා භාවිතාකරන්නන්ට මහා ප්‍රතිඵල යනාදියට නායකත්වය සැපයෙනු ඇත.

4.2 නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලතාවය දැක්වීම

මුදල් කොමිෂන් සභාව තුළ යහපාලන ක්‍රමවේදයක් හා වැඩපිළිවෙලවල් සම්බන්ධයෙන් අනුගමනය කරන ලද ප්‍රධාන මූලධර්ම පහත දැක්වේ.

වගුව 13 : නීති හා රෙගුලාසි සමග අනුකූලවීම (යහපාලන මූලධර්ම)

ප්‍රධාන මූලධර්ම	මුදල් කොමිෂන් සභාව තුළ භාවිතයට යෙදවීම
(අ). අවංකභාවය, ආචාරධර්ම හා නීතියේ ආධිපත්‍යය සඳහා ඉහළ කැපවීම.	<ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය රෙගුලාසි, ආයතනික සංග්‍රහය, රජයේ වක්‍රලේඛ හා අනෙකුත් අදාල මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් යහපාලන මූලධර්මවලට අනුගත වීම. • ඵලදායිතාවය සහ කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය දිරිගැනීම. • කොමිෂන් සභාවේ වැදගත් හා දෛනික කාර්යයන් පිළිබඳව විවෘත සාකච්ඡා පැවැත්වීමේ පදනම මත ක්‍රමික අයුරින් කාර්ය මණ්ඩල රැස්වීම් පැවැත්වීම හා ඒ තුළින් සැමට ක්‍රියාකාරිත්වය තහවුරු කිරීම. තවද, 2016 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ දැක්වෙන ඉලක්ක අත්කර ගත හැකි වන පරිදි අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ. • ක්‍රමික අයුරින් කාර්යසාධන අගයීම් සිදු කිරීම.
(ආ). විවෘතභාවය සහ පරපූර්ණ වූ පාර්ශවකරු සහභාගිත්වය.	<ul style="list-style-type: none"> • විෂය කරුණු සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, ව්‍යවස්ථා සභාව, මහ බැංකුව, මහා භාණ්ඩාගාරය, රේඛීය අමාත්‍යාංශය, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන වැනි අදාල පාර්ශවකරුවන් සමග සම්පව වැඩකටයුතු සිදු කිරීම. • සැලසුම්කරණය, අයවැයකරණය හා අධීක්ෂණය වැනි පළාත්වලට අදාල කරුණු සම්බන්ධයෙන් මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිශ්චිත නිලධාරීන් විසින් වගකීමෙන් යුක්තව ක්‍රියා කිරීම. • පළාත් මට්ටමෙන් කොමිෂන් සභාව නියෝජනය කරනු ලබන නිලධාරීන් සිටින අතර, පළාත් හා කොමිෂන් සභාව අතර රාජකාරිමය කටයුතු එමගින් පහසුකරලීම.
(ඇ). තිරසාර ආර්ථික, සමාජයීය හා පාරිසරික ප්‍රතිලාභ අනුව ප්‍රතිඵල නිර්වචනය කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • කොමිෂන් සභාවට පැවරී ඇති ව්‍යවස්ථාමය කාර්යයන් සුමටව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික හා උප ජාතික මට්ටමේ නිලධාරීන් සමග සඵලදායී සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යෑම.

ප්‍රධාන මූලධර්ම	මුදල් කොමිෂන් සභාව තුළ භාවිතයට යෙදවීම
(ඇ). අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ප්‍රශස්ත අයුරින් ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරනු ලබන මැදිහත්වීම් නිර්ණය කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • නිරසා අයුරින් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමේ අදහසින් කොමිෂන් සභාව විසින් දැනටමත් උපයා මාර්ගික සැලැස්මක් සකසා තිබීම. • අධීක්ෂණය හා සුදුසු සංවර්ධනය අත්කර ගැනීම විමර්ශනය කිරීම තුළින් අවදානම් විශ්ලේෂණය භාකාර්යසාධන කළමනාකරණය සිදු කිරීම.
(ඉ). නායකත්වය හා අනෙකුත් පිරිස්වල දක්ෂතාවය ආවරණය වන පරිදි ආයතනයේ ධාරිතා සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වකීය පැවරුම් කාර්යයන් සඵලදායී අයුරින් සාධනය කළ හැකි වන පරිදි දැනුම, කුසලතාවය හා ආකල්ප වැඩිදියුණු කරගැනීම සඳහා සාමාජිකයින් හා නිලධාරී මණ්ඩලය යොමු කරවීම. • ප්‍රාග්ධන අරමුදල් කාර්යක්ෂම ලෙස කළමනාකරණය කරනු වස් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සතු වීම.
(ඊ). ශක්තිමත් අභ්‍යන්තරික පාලනය හා රාජ්‍ය මුදල් කළමනාකරණය හරහා අවදානම හා කාර්යසාධනය කළමනාකරණයට ලක් කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • අදාළ පුද්ගලයින් විසින් දැරීමට අවශ්‍ය අවදානම් මට්ටම හා ආයතනයේ අරමුණු ඉටු කරගැනීම සඳහා වූ අත්‍යවශ්‍ය පාලනයක් සිදු කිරීම පිළිබඳ තීරණවලට එළඹීමේ දී මනා අවදානම් තක්සේරුව මහෝපකාරී වන හෙයින් ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම. • රජයේ විද්‍යුත් පාලන ප්‍රතිපත්තියට අනුකූල වෙමින් කොමිෂන් සභාව / පළාත් සැලසුම්කරණය / අයවැයකරණය / අධීක්ෂණය යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් ශක්තිමත් දත්ත පදනමක් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා දැනටමත් ක්‍රියා කර තිබීම.
(උ). විනිවිදභාවයට අදාලව මනා වයච්චාරයක් ක්‍රියාවට නැංවීම හා සඵලදායී වගවීම සහතික කරලනු වස් වාර්තාකරණය.	<ul style="list-style-type: none"> • විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විසර්ජන ගිණුම් හා අත්තිකාරම්-බී ගිණුම් විමර්ශනය කරනු ලැබේ. අලුතින් ප්‍රකාශන සැකසීමේ දී පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම් මූලධර්ම අනුගමනය කිරීම. • වාර්ෂික වාර්තාව - 2015 දැනටමත් පිළියෙල කර පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම.

අනුකූලතාවය පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක් කොමිෂන් සභාවේ මාසික රැස්වීම්වලට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

4.3 පළාත් සභා ක්‍රමය තුළ පාලනය

ස්වකීය කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී රජයේ නීතිරීති හා රෙගුලාසි නිසි ලෙස පිළිපැදීමට පළාත් සභා බැඳී සිටී. තවද, රජයේ අරමුදල් සුරක්ෂිත කිරීමටත්, නිසි පරිදි ගිණුම්ගත කිරීමටත්, අරපිරිමැස්මටත්, කාර්යාලයට හා ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීමටත් වගකීම උසුලනු ලබයි. මෙහිලා මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ආයතනවලට ස්වකීය සහාය ලබාදෙනු ඇත.

4.4 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීම් - 2016

මුදල් කොමිෂන් සභාව ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් සෑම මසකට වරක් රැස් වේ. එසේවුවද, අවශ්‍ය වුවහොත් එහි විශේෂ රැස්වීම් පැවැත්වෙනු ඇත.

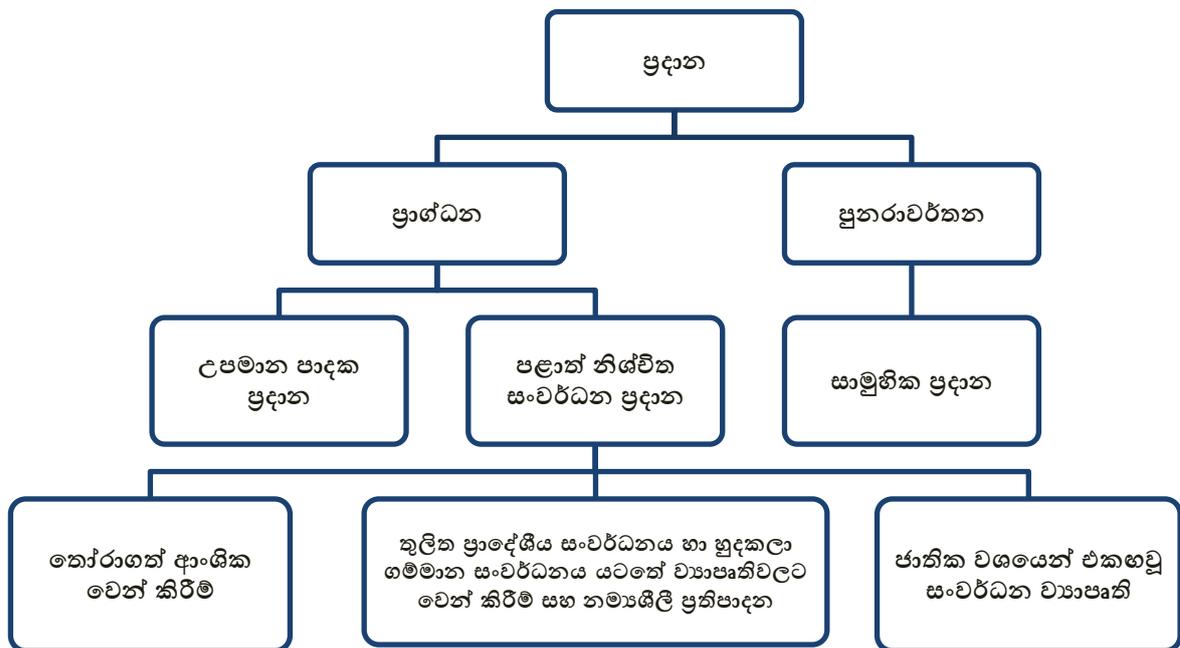
වගුව 14 : 2016 වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද මුදල් කොමිෂන් සභාවේ රැස්වීම්

2016 වර්ෂය තුළ පවත්වන ලද කොමිෂන් සභා රැස්වීම් සංඛ්‍යාව					
දිනය	ලදින හරිලාල් පලිහක්කාර මහතා (සභාපති)	ආචාර්ය ආර්.එච්.එස්.සමරතුංග මහතා (මහා භාණ්ඩාගාර ලේකම්)	අර්ජුන මහේන්ද්‍රන් මහතා (මහ බැංකුවේ අධිපති)	වී.කනගසභාපති මහතා (සාමාජික)	මහාචාර්ය එච්.එම්.සේරුල්ලා මහතා (සාමාජික)
2016 ජනවාරි 27	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√
2016 පෙබරවාරි 20 (විශේෂ රැස්වීම)	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√
2016 පෙබරවාරි 29	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√
2016 මාර්තු 30	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√	√
2016 අප්‍රේල් 28	√	√	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.
2016 මැයි 30	√	√	√	√	√
2016 ජූනි 23	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√
			ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජීත් කුමාරස්වාමි මහතා		
2016 ජූලි 26	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√
2016 අගෝස්තු 29	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	√	√
2016 සැප්තැම්බර් 03 (විශේෂ රැස්වීම)	√	√	√	√	√
2016 සැප්තැම්බර් 06 (විශේෂ රැස්වීම)	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.
2016 සැප්තැම්බර් 28	√	√	√	√	නොපැමිණෙන බව දන්වන ලදී.
2016 ඔක්තෝබර් 24	√	√	√	√	√
2016 නොවැම්බර් 29	√	√	√	√	√
2016 දෙසැම්බර් 29	√	√	√	√	√

අරමුදල් බෙදා වෙන් කිරීම සහ වියදම

ප්‍රමාණවත් අරමුදල් සපයා දීම හා ශක්තිමත් සංවර්ධන සැලසුම්කරණය සඳහා මග පෙන්වීමෙහි “බලය පවරන ලද රාජ්‍ය පාලන තන්ත්‍රය (Devolved Governance)” ක්‍රියාත්මකභාවයට පත්කරලීමේ වගකීම මුදල් කොමිෂන් සභාව සතු වේ. අරමුදල් වෙන් කිරීමේ ව්‍යුහයට අදාළ දළ සැකැස්ම පහත දැක්වේ.

රූපසටහන 5 : මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කිරීම

5.1 ප්‍රාග්ධන අරමුදල්

පළාත්වලට අරමුදල් වෙන් කිරීම

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ මත පදනම්ව පළාත්වලට ප්‍රදානයන් ලබාදීම සිදු කෙරේ. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා පළාත් මධ්‍යකාලීන සංවර්ධන සැලසුම් සැලකිල්ලට ගනිමින් එක් එක් පළාත මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්ෂික පළාත් අවශ්‍යතා කොමිෂන් සභාව විසින් විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ. 2016 වර්ෂයේ දී, මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන වශයෙන් රු.මි. 27,025.50 ක් ද උපමාන පාදක ප්‍රදාන වශයෙන් රු.මි. 4,000 ක් ද සමස්තයක් ලෙස වෙන් කර ඇත.

දෙවන පියවර වශයෙන් ඉදිරි වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන වෙන් කිරීම පිණිස විශ්ලේෂණය කරන ලද පළාත් අවශ්‍යතා මහා භාණ්ඩාගාරයට ඉදිරිපත් කෙරේ. මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් එක් එක් පළාත සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රමාණයන් සමස්තයක් ලෙස වෙන් කරනු ලබන අතර, මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් එකී සමස්ත වෙන් කිරීම් කලින් තීරණය කරන ලද අංශ අනුව පළාත්වලට වෙන් කරනු ඇත. අංශ අතර අරමුදල් වෙන් කිරීම නිරීක්ෂණය කිරීමේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් පළාත්වල අදහස් මෙන්ම පසුගිය වර්ෂයේ ආංශික වෙන් කිරීම් ද සැලකිල්ලට ගනු ඇත.

ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වෙන් කිරීම පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන (PSDG) සහ උපමාන පාදක ප්‍රදාන (CBG) වශයෙන් කාණ්ඩ දෙකකට අනුව සිදු කෙරේ.

ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වෙන් කිරීම - 2017

වගුව 15 : ප්‍රාග්ධන අරමුදල් වෙන් කිරීම - 2017

(රු.මි.)

පළාත	උපමාන පාදක ප්‍රදාන	පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන	උප එකතුව	පළාතට හිමි කොටස %	විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති	එකතුව	පළාතට හිමි කොටස %
බස්නාහිර	254.40	764.86	1019.26	6.36%	630.00	1649.26	6.67%
මධ්‍යම	388.80	1168.93	1557.73	9.72%	665.00	2222.73	8.99%
දකුණු	388.40	1167.73	1556.13	9.71%	640.00	2196.13	8.88%
උතුරු	551.20	1657.18	2208.38	13.78%	3409.73	5618.11	22.72%
වයඹ	408.40	1227.86	1636.26	10.21%	655.00	2291.26	9.27%
උතුරු මැද	481.60	1447.93	1929.53	12.04%	691.90	2621.43	10.60%
ඌව	559.60	1682.44	2242.04	13.99%	680.00	2922.04	11.82%
සබරගමුව	454.00	1364.95	1818.95	11.35%	645.00	2463.95	9.96%
නැගෙනහිර	513.60	1544.14	2057.74	12.84%	685.00	2742.74	11.09%
එකතුව	4000.00	12026.02	16026.02		8701.63	24727.65	

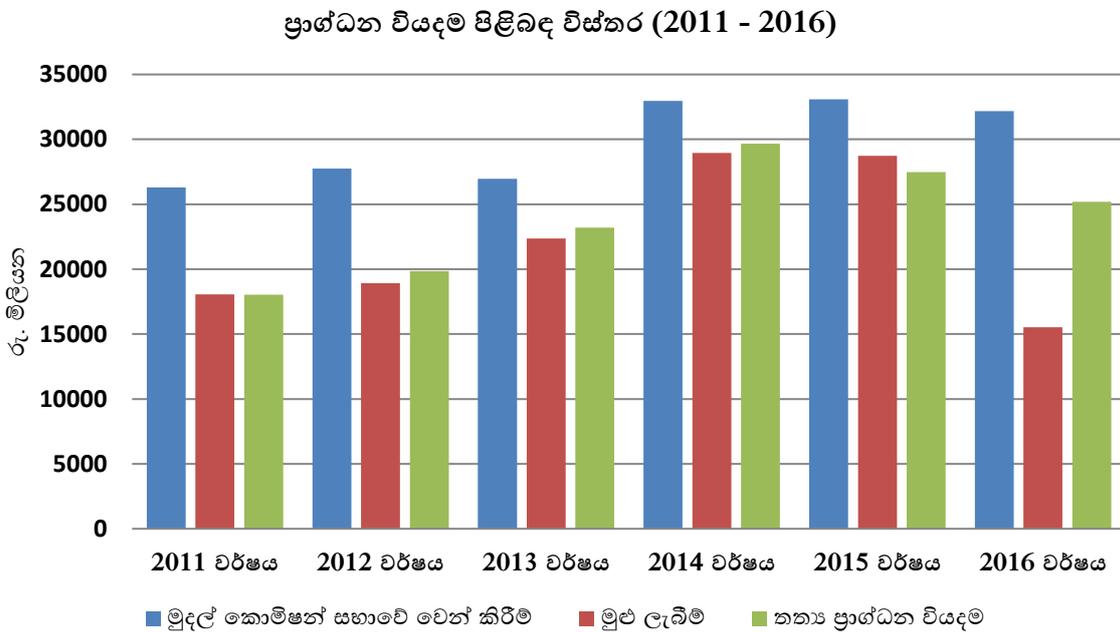
මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව

වගුව 15 මගින් පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන, උපමාන පාදක ප්‍රදාන හා විදේශාධාර ව්‍යාපෘති යටතේ පළාත් අතර වෙන් කරන ලද ප්‍රාග්ධන අරමුදල් ප්‍රමාණයන් දැක්වේ. මෙම වගුවට අනුව ඌව පළාතට වැඩිම අරමුදල් ප්‍රමාණය වෙන් කර ඇති අතර, අඩුම අරමුදල් ප්‍රමාණය ලබාදී ඇත්තේ බස්නාහිර පළාතටය.

සටහන: අරමුදල් පළාත් අතර බෙදා වෙන් කරන ක්‍රියාවලියේ දී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තාක්ෂණික සහාය ලබාදෙන ලදී. පළාත් අතර අරමුදල් වෙන් කිරීමට අදාළව 13 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් අවධාරණය කර ඇති පහත දැක්වෙන සමාජ-ආර්ථික සාධක මෙහිදී සැලකිල්ලට ගැනිණ.

- එක් එක් පළාතේ ජනගහනය
- පළාත් ඒක පුද්ගල ආදායම
- පළාත් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය
- පළාත් අතර සමාජ-ආර්ථික විෂමතා අනුක්‍රමිකව අඩු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය.

රූපසටහන 6 : ප්‍රාග්ධන වියදම් (2011-2016)

2011-2016 කාලපරිච්ඡේදය තුළ පළාත්වලට වෙන් කරන ලද ප්‍රාග්ධන අරමුදල්, මුළු ලැබීම් සහ තත්‍ය ප්‍රාග්ධන වියදම් රූප සටහන 6 මගින් දැක්වේ. සටහනට අනුව, 2016 දී පළාත්වලට වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් වෙන් කර තිබුණ ද ඔවුන්ට ලැබී ඇත්තේ සාපේක්ෂව අඩු මුදල් ප්‍රමාණයකි. කෙසේවුවද, සමහර පළාත්වල තත්‍ය වියදම, මුළු ලැබීම් ඉක්මවා ගොස් ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. මෙයට හේතුවී ඇත්තේ පරිපූරක ඇස්තමේන්තුභා අභ්‍යන්තරිකව ජනනය කරන ලද අරමුදල්ය.

5.2 පුනරාවර්තන අරමුදල්

පුනරාවර්තන අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රදාන වෙන් කිරීම

පසුගිය දශක තුනක කාලය මුළුල්ලෙහි මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ස්වකීය පැවරුම් කාර්යයක් ලෙස පළාත් පුනරාවර්තන වියදම් වාර්ෂිකව තක්සේරු කිරීම හා පළාත්වලට අරමුදල් වෙන් කිරීම හා බෙදා දීම සිදු කර ඇත. තවද, රජයේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව තුළ හිඳිමින් රට තුළ තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය තහවුරු කරනු වස් බලය පවරන ලද කාර්යයන් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාවලිය හා වැඩපිළිවෙලවල් මගින් පළාත් කාර්යභාරය පහසු කරලීම සිදු කරනු ලැබේ. 1987 වර්ෂයේ පළාත් සභා ක්‍රමය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ සිට පළාත් මට්ටමේ ජාතික කාර්යයන් මෙන්ම පළාත් සභාවල කාර්යයන් ද ක්‍රියාවට නැංවීමෙහිලා පුනරාවර්තන අවශ්‍යතා සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීම ඉතා වැදගත් වී ඇත. මේ අනුව, 2016 වර්ෂයේ දී 2017 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික අයවැයෙන් සාමූහික ප්‍රදාන ලෙස මුදල් වෙන් කර දී ඇති අතර, ඒ පිළිබඳ විස්තර වගුව 16 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව 16 : සාමූහික ප්‍රදාන වෙන් කිරීම - 2017

(රු.මි.)

පළාත	සාමූහික ප්‍රදාන
බස්නාහිර	14,867
මධ්‍යම	22,489
දකුණු	19,204
උතුරු	16,477
වයඹ	21,587
උතුරු මැද	13,526
ඌව	15,899
සබරගමුව	19,195
නැගෙනහිර	17,361
එකතුව	160,605

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව

ඉහත වගුවෙන් පෙන්වා දෙන පරිදි 2017 වර්ෂය සඳහා සාමූහික ප්‍රදාන යටතේ රු.මි. 160,604.8 ක මුදලක් පළාත්වලට බෙදා වෙන් කර ඇත. රට තුළ දක්නට ලැබෙන මූල්‍ය ගැටළු හේතුවෙන් නිතරම පාහේ තක්සේරු කරන ලද හා වෙන් කරන ලද අරමුදල් ප්‍රමාණ පළාත් ඉල්ලීම්වලට වඩා පහළ අගයක් ගෙන ඇත. 2016 වර්ෂයට සාපේක්ෂව බලනවිට 2017 වර්ෂය සඳහා වෙන් කරන ලද අරමුදල් ප්‍රමාණය ඉතා අඩු බැවින්, මෙම තත්ත්වයෙහි බරපතලකම පැහැදිලි වේ. 2016 වර්ෂය සඳහා වෙන් කරන ලද පුනරාවර්තන අරමුදල්වල වටිනාකම රු.මි. 166,418.2 ක් විය.

වගුව 17 මගින් පෙන්වනු ලබන ආකාරයට 2010-2016 අතර අවුරුදු හතක කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සාමූහික ප්‍රදාන වෙන් කිරීම් හා උපයෝජනය සම්බන්ධයෙන් වැඩිවන උපනතියක් පවතී. සමහර වර්ෂවල දී ප්‍රධාන අයවැයෙන් සපයන ලද මූලික වෙන් කිරීම්වලට වඩා තත්‍ය ලැබීම් ඉහළ අගයක් ගන්නා බව පෙනී යයි. මෙයට හේතු වී ඇත්තේ පරිපූරක ඇස්තමේන්තු හා සමහර අවස්ථාවල පළාත් අරමුදල් අතිරික්තයන් භාවිතයට ගෙන තිබීමයි. අනෙක් අතට සමහර වර්ෂවල තත්‍ය වියදම, තත්‍ය ලැබීම්වලට වඩා අඩු බව නිරීක්ෂණය වේ. මේ සඳහා බලපා තිබෙනුයේ අවසාන වශයෙන් පළාත් අරමුදල් රාශීකරණයකට තුඩුදී ඇති මුදල් ප්‍රමාණයන්ගේ අක්‍රමවත් හැසිරීම් රටාවයි.

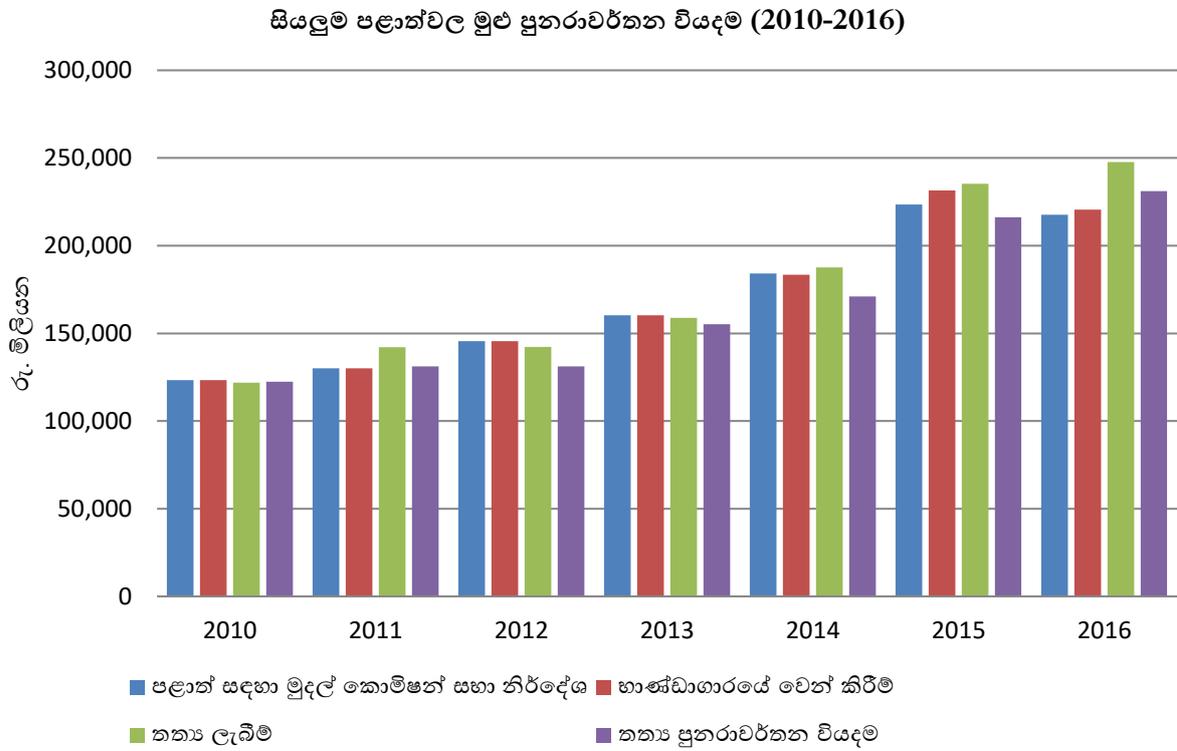
වගුව 17 : සාමූහික ප්‍රදාන අරමුදල් සැපයීමේ හා උපයෝජනය කිරීමේ උපනතිය (2010-2014)

(රු.මි.)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
පළාත් සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභා නිර්දේශ	123,430	130,063	145,617	160,211	184,112	223,387	217,718
භාණ්ඩාගාරයේ වෙන් කිරීම්	123,430	130,068	145,617	160,211	183,396	231,553	220,494
තත්‍ය ලැබීම්	121,805	142,108	142,234	158,853	187,563	235,256	247,718
තත්‍ය පුනරාවර්තන වියදම	122,390	131,086	131,086	155,269	170,961	216,158	231,143

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව, භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අක්මුදල් මුදා හැරීමේ වාර්තා, පළාත් මාසික වියදම් වාර්තා

රූපසටහන 7 : සියලුම පළාත්වල මුළු පුනරාවර්තන වියදම (2010-2016)

පළාත් ආදායම

පළාත් ආදායම් ප්‍රධාන වශයෙන් බලය පැවරූ ආදායම්වල එකතුව හා මධ්‍යම රජයේ මාරු කිරීම් යන දෙවර්ගයෙන් සමන්විත වේ. දහතුන්වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ නව වන උපලේඛනය තුළ 36.01 සිට 32.20 දක්වා අයිතමයන් යටතේ බලය පවරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍ර ලැයිස්තු ගත කර තිබේ. පහත දැක්වෙන වගුව 18 මගින් 2016 වර්ෂයේ දී බලය පවරන ලද ආදායම්වල තත්‍ය එකතුව පෙන්වුම් කර ඇත.

6.1 බලය පවරන ලද ආදායම

වගුව 18 : මූලාශ්‍ර අනුව පළාත් ආදායම් එකතුව - 2016

(රු.මි.)

පළාත	මුද්දර බදු හා උසාවි දඩ ඇතුළු ඉලක්ක (2016)	බලය පවරන ලද මූලාශ්‍රවලින් එකතු කළ ආදායම						එකතුව
		ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බද්ද*	මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි ගාස්තු	සුරා බදු	අනෙකුත්**	මුද්දර බදු	උසාවි දඩ	
බස්නාහිර	18,000	29	3,869	812	2,125	15,214	905	22,955
මධ්‍යම	2,750	5	851	431	396	1,659	93	3,435
දකුණු	2,840	2	703	197	444	1,714	21	3,081
උතුරු	410	0	305	42	199	519	177	1,243
වයඹ	3,070	3	1,234	155	360	1,779	386	3,918
උතුරු මැද	1,145	1	482	67	567	162	210	1,489
ඌව	855	2	387	119	432	316	127	1,381
සබරගමුව	1,390	2	672	124	559	620	162	2,138
නැගෙනහිර	940	0	455	82	283	434	135	1,389
එකතුව	31,400	44	8,960	2,028	5,364	22,417	2,216	41,029

මූලාශ්‍රය: පළාත් සභාවල මාසික ආදායම් වාර්තාව - 2016

* 2010 දක්වා හිඟ පිරිවැටුම් බදු එකතුව

** බදු, පොලී, විභාග ගාස්තු, ප්‍රාග්ධන වත්කම් විකිණීම, ඔවු බදු ආදිය

පළාත්වල දල දේශීය නිෂ්පාදිතය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය චක්‍රලේඛ අංක 01/2010 මගින් දැක්වෙන උපදෙස් අනුව ජාතික මට්ටමේ ආදායමෙන් පළාත්වලට මුදා හරින ලද ප්‍රමාණ මත පදනම්ව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රධාන වශයෙන් ආදායම් එකතු කිරීමේ ඉලක්ක සකස් කරනු ලැබේ. 2017 වර්ෂය තුළ බලය පවරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍රවලින් අපේක්ෂිත ආදායම් එකතුව පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

වගුව 19 : 2017 සඳහා බලය පවරන ලද ආදායම් පුරෝකථනය

(රු.මි.)

පළාත	මුද්දර බදු හා උසාවි දඩ නොමැතිව ආදායම් පුරෝකථනය			මුද්දර බදු හා උසාවි දඩ ඇතුළත්ව ආදායම් පුරෝකථනය		
	පළාත් ඇස්තමේන්තුව	මුදල් කොමිෂන් සභා පුරෝකථනය	මුදල් කොමිෂන් සභා පුරෝකථනයේ පළාත් කොටස (%)	පළාත් ඇස්තමේන්තුව	මුදල් කොමිෂන් සභා පුරෝකථනය	මුදල් කොමිෂන් සභා පුරෝකථනයේ පළාත් කොටස (%)
බස්නාහිර	6,444	7,500	46	19,782	22,800	58
මධ්‍යම	1,615	1,629	10	2,965	3,314	8
දකුණු	1,305	1,500	9	2,838	3,175	8
උතුරු	484	545	3	1,002	1,068	3
වයඹ	1,686	1,699	10	3,536	3,649	9
උතුරු මැද	933	936	6	1,243	1,251	3
ඌව	669	760	5	849	1,140	3
සබරගමුව	1,046	1,050	6	1,688	1,750	4
නැගෙනහිර	569	700	4	950	1,175	3
එකතුව	14,751	16,319	100	34,853	39,322	100

මූලාශ්‍රය: පළාත් අයවැය ඇස්තමේන්තුව - 2017, මුදල් කොමිෂන් සභාව

වර්ෂ 2010 දක්වා පළාත් සභාවල ප්‍රධාන ආදායම් මූලාශ්‍රය වූයේ ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බද්දයි. කෙසේවුවද, පළාත් ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීමත් සමග පළාත්වලට තිබූ වැදගත් ආදායම් මාර්ගයක් අහිමි විය. (පළාත් ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බදු නිසා විශේෂයෙන් කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යවසායයන්ගෙන් හා පාරිභෝගිකයන්ගෙන් බදු මත බදු පැනවීමක් සිදු විය. එයට හේතුව ඊට සමානවත් ජාතික මට්ටමේ බදු තිබීමයි.)

6.2 රජයේ ආදායම මාරු කිරීම

පළාත් ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බද්ද අහෝසි කිරීම නිසා ඇති වූ ආදායම් හිඟය පිළිබඳ ගැටළුවට පිළියමක් ලෙස 2011 අයවැය ලේඛනය මගින් ආදායම් හවුලේ බෙදා ගැනීමේ විශේෂිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදෙන ලදී. මේ අනුව, 2010 දෙසැම්බර් 29 වන දින භාණ්ඩාගාර ලේකම්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද රාජ්‍ය-මූල්‍ය වක්‍රලේඛ අංක 01/2010 ට අනුව ජාතික මට්ටමේ අධිකාරීන් විසින් විශේෂිත ශීර්ෂයක් යටතේ එකතු කරන ලද ආදායම පළාත්වලට මාරු කිරීම සිදු කළ යුතු විය. මෙම ජාතික මට්ටමේ අධිකාරීන් වනුයේ දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්, රේගු අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා හා මෝටර් රථ ප්‍රවාහන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාය. මෙලෙස ජාතික මට්ටමේ ආදායම පළාත්වලට මාරු කිරීම පහත දැක්වෙන ප්‍රතිශත අනුව සිදු කළ යුතු අතර, එය 2011 ජනවාරි 01 දා සිට බල පවත්වන ලදී.

- (අ) ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් 33 1/3 %
- (ආ) මුද්දර බදු 100 %
- (ඇ) මෝටර් වාහන ලියාපදිංචි ගාස්තුවෙන් 70% (කලින් මෙය 60% ක්විය)

ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් හා මුද්දර බදුවලින් එකතු කරන ලද ආදායම පළාත් අතර බෙදීමේ දී පහත දැක්වෙන ප්‍රතිශතයන් අනුගමනය කළ යුතුය.

වගුව 20 : ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ මුද්දර බදු බෙදාදීමේ ප්‍රතිශත

පළාත	අනුපාතය(%)
බස්නාහිර	48
මධ්‍යම	09
දකුණු	09
වයඹ	09
සබරගමුව	05
උතුරු මැද	05
ඌව	05
නැගෙනහිර	05
උතුරු	05

ඉහත සඳහන් කරන ලද භාණ්ඩාගාර ලේකම්වරයාගේ වක්‍රලේඛයට අනුව 2015-2017 කාලපරිච්ඡේදය තුළ මධ්‍යම රජයේ ආදායම පළාත්වලට මාරු කර ඇති ආකාරය වගුව 21 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව 21 : රජයේ ආදායම මාරු කිරීම (2015-2017)

(රු.මි.)

පළාත	2015		2016		2017	
	ඉලක්කය	මාරු කිරීම්	ඉලක්කය	මාරු කිරීම්	ඉලක්කය	මාරු කිරීම් (2017 මැයි දක්වා)
බස්නාහිර	18,960	15,785	17,568	18,248	22,080	10,089
මධ්‍යම	3,555	2,997	3,294	3,439	4,140	1,631
දකුණු	3,555	2,883	3,294	3,388	4,140	1,497
උතුරු	1,975	1,592	1,830	1,873	2,300	958
වයඹ	3,555	3,035	3,294	3,465	4,140	1,697
උතුරු මැද	1,975	1,618	1,830	2,064	2,300	800
ඌව	1,975	1,645	1,830	1,915	2,300	948
සබරගමුව	1,975	1,314	1,830	1,952	2,300	958
නැගෙනහිර	1,975	1,643	1,830	1,924	2,300	958
එකතුව	39,500	32,513	36,600	38,267	46,000	19,538

මූලාශ්‍රය: පළාත් සභා

පළාත් විගණන වාර්තාවල ප්‍රධාන මූල්‍ය සිදුවීම්

7.1. සාමාන්‍ය ක්‍රියාවලිය

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) වගන්තියේ දැක්වෙන විධිවිධාන හා 1987 අංක 42 දරන පළාත් සභා පනතේ 23 (1) පරිච්ඡේදයේ දැක්වෙන ක්‍රියා පිළිවෙල අනුව පළාත් සභාවල මූල්‍ය ප්‍රකාශණයන් විගණනයට ලක් කිරීම විගණකාධිපතිවරයා විසින් සිදු කරනු ඇත. පළාත් සභාවල විගණන වාර්තා අදාළ පළාත් සභාවල ආණ්ඩුකාරවරුන් වෙත යොමු කෙරේ. මූල්‍ය රෙගුලාසිවලට අනුව ආණ්ඩකාරවරුන් විසින් අදාළ විගණන වාර්තා පළාත් සභාවලට භාරදීම සිදුකරනු ඇත. අනතුරුව එකී වාර්තා නිරීක්ෂණය ද සහිතව පළාත් පොදු ගිණුම් කාරක සභාව (PPAC) වෙත යොමු කළ යුතු වේ.

විගණකාධිපතිවරයා වෙතින් පළාත් විගණන වාර්තා ලැබීමෙන් අනතුරුව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ද නිරීක්ෂණය සකස් කරනු ලබන අතර, ඒවා පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්වරුන් වෙත යොමු කෙරේ.

7.2. වැදගත් නිරීක්ෂණ සමහරක්

2015 මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළව පළාත් විගණන වාර්තාවල සඳහන් කර ඇති වැදගත් හා පොදු නිරීක්ෂණ සමහරක් පහත දක්වා ඇත.

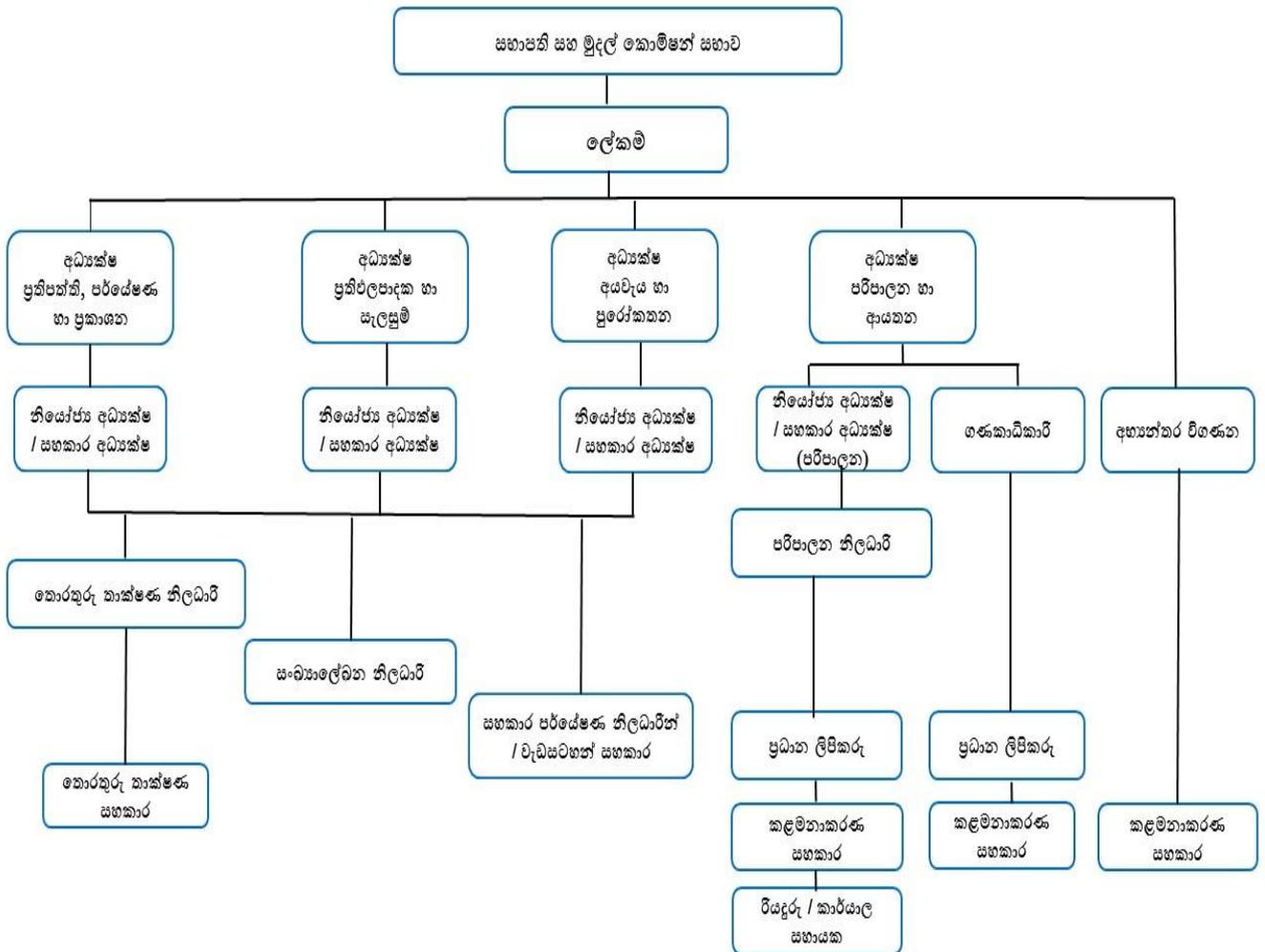
- නීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුගත නොවීම
- දුර්වල ආදායම් කළමනාකරණය
- කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතාවයන්
- වත්කම් උණ උපයෝජනය
- අධිකතර පළාත් කාර්ය මණ්ඩල හා ඔවුන් එලදායී ලෙස උපයෝජනය නොකිරීම
- අක්‍රමවත් ගනුදෙනු
- විගණන සඳහා සාක්ෂි මද බව
- අරමුදල් උණ උපයෝජනය
- රථ වාහන පරිපාලනයේ දුර්වලතා
- ක්‍රියාකාරී සැලසුම් හා ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් නොමැති වීම
- කළමනාකරණ විගණන කමිටු ක්‍රියාත්මක නොවීම

මානව සම්පත් කළමනාකරණය

8.1 සංවිධාන සැලැස්ම

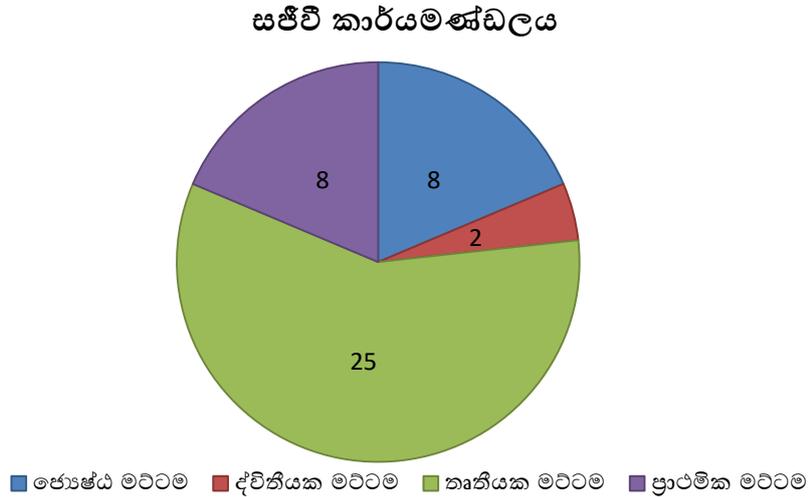
ස්වකීය සංවිධානයෙන් අපේක්ෂිත කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී වැඩිදියුණු කරන ලද මානව සම්පතෙහි වැදගත්කම මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් අවබෝධ කරගෙන ඇත. දැනටමත් පිළියෙල කර ඇති උපාය මාර්ගික සැලැස්ම තුළ ශක්තිමත් සංවිධාන ව්‍යුහයක අවශ්‍යතාවය වැදගත් බව පිළිගෙන තිබේ. දැනට පවත්නා සංවිධාන සැලැස්ම පහතින් දක්වා ඇත.

රූපසටහන 8 : සංවිධාන සැලැස්ම

8.2 මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යමණ්ඩලය

රූපසටහන 9 : මුදල් කොමිෂන් සභාවේ සජීවී කාර්යමණ්ඩලය

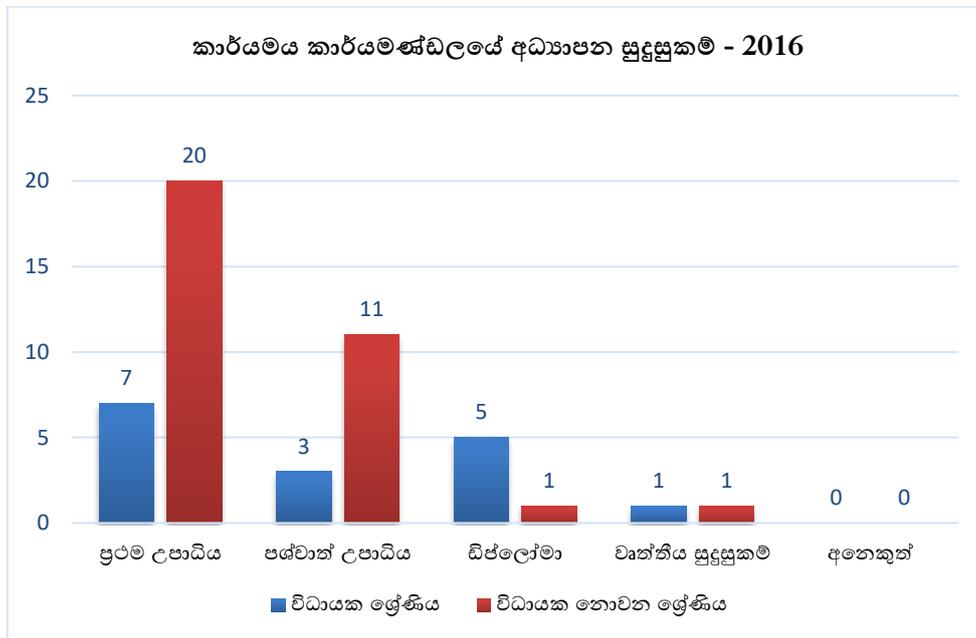
වගුව 22 : මුදල් කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය

කාර්යමණ්ඩලය	අනුමත කාර්යමණ්ඩලය	සජීවී කාර්යමණ්ඩලය
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	16	8
ද්විතීයික මට්ටම	3	2
තාක්ෂණික මට්ටම	44	25
ප්‍රාථමික මට්ටම	13	8
එකතුව	76	43

වගුව 23 : කාර්යමය කාර්යමණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් - 2016

	ප්‍රථම උපාධිය	පශ්චාත් උපාධිය	ඩිප්ලෝමා	වෘත්තීය සුදුසුකම්	අනෙකුත්
විධායක ශ්‍රේණිය	7	3	5	1	0
විධායක නොවන ශ්‍රේණිය	20	11	1	1	0

රූපසටහන 10 : කාර්යමය කාර්යමණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් - 2016

8.3 නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය

පුහුණු වැඩසටහන් (විදේශ) - 2016

මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතාවය සංවර්ධනය කරනු වස් දේශීය හා විදේශීය පුහුණු ආයතනවල අවස්ථාවන් ලබාදෙනු ඇත. 2016 වර්ෂය තුළ විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගි වූ නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවේ දැක්වේ.

වගුව 24 : විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගිවූවන් - 2016

නම	වැඩසටහන	රට	කාලය
ඩී.පී.එල්.ඊ.එන්.ගුණසේකර මහත්මිය	ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ රාජ්‍ය විශේෂිත මිත්‍රත්ව වැඩසටහන	කොරියාව	2016.04.04 සිට 2016.04.24
එස්.කේ.කේ.ගාමිණිද මහතා	ආසියානු රටවල “නිරු සහ මාර්ග” පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර නිෂ්පාදන ධාරිතා සහයෝගීතා සම්මන්ත්‍රණය	චීනය	2016.04.06 සිට 2016.04.26
නිලෝකා අබේසේකර මහත්මිය	ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල කාන්තාවන් හරහා අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ශක්තිමත් කිරීමේ රාජ්‍ය විශේෂිත මිත්‍රත්ව වැඩසටහන	කොරියාව	2016.06.02 සිට 2016.06.18

විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ රාජ්‍ය විශේෂිත මිත්‍රත්ව වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබනුයේ කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය (KOICA) මගිනි. ග්‍රාමීය ප්‍රතිපත්ති හා පද්ධති පිළිබඳව සහ දකුණු ආසියාවේ එම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නංවන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් නිරාවරණය කිරීම මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මෙම පුහුණු වැඩසටහන දේශන, ක්ෂේත්‍ර වාරිකා, අධ්‍යාපන වාරිකා සහ සහභාගිවන්නන් අතර දැනුම හුවමාරු කරගැනීම යන උප අංගයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

ආසියානු රටවල “තීරු සහ මාර්ග” පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර නිෂ්පාදන ධාරිතා සහයෝගීතා සම්මන්ත්‍රණය

චීන රජයේ වාණිජ අමාත්‍යාංශය මගින් මෙම සම්මන්ත්‍රණය සම්බන්ධීකරණය කරනු ලැබේ. මාර්ෂල් සැලැස්මේ චීන අනුවාදයක් ලෙස සඳහන් වන “එක් තීරුවක් එක් මාවතක්” යන සංකල්පය පිළිබඳ දැනුමක් ලබාදීම මෙම සම්මන්ත්‍රණයේ අරමුණයි. මෙම සම්මන්ත්‍රණයට දේශන මෙන්ම විවිධ රටවලින් සහභාගී වන නිලධාරීන්ගේ දැනුම හුවමාරු කරගත හැකි වන පරිදි ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සංවිධානය කිරීම ද ඇතුළත් වේ.

ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල කාන්තාවන් හරහා අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ශක්තිමත් කරලීමේ රාජ්‍ය විශේෂිත මිත්‍රත්ව වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන, කොරියානු ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය (KOICA) විසින් සම්බන්ධීකරණය කෙරේ. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ධාරිතා සංවර්ධනය පිළිබඳ කාන්තාවන් බලගන්වීමේ වැඩසටහන් වැඩිදියුණු කිරීමයි. ධාරිතා සංවර්ධනයට අයත් ක්ෂේත්‍රයන් ලෙස ගොවිපලවල කළමනාකරණය, ව්‍යවසාය සංවර්ධනය, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සමාජයීය ක්‍රියාකාරකම්, කාන්තා සංවර්ධනය පිළිබඳ අත්දැකීම් හුවමාරු කරගැනීම සහ කොරියානු ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධනය හඳුන්වාදිය හැකිය.

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය කාර්යසාධනය

9.1 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

මූල්‍ය සම්පත් මුදා හැරීම පාලනය කිරීම සහ මනා මූල්‍යකරණය සහතික කරලීම පිළිබඳ වගකීම පැවරෙනුයේ මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය අංශයටයි. 2016 වර්ෂය සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාවට පුනරාවර්තන හා ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන ලෙස පිළිවෙලින් රු.මි. 38.8 ක් හා 203.0 ක් වෙන් කර ඇත. ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදනවලින් රු.මි. 200 ක් වෙන් කර තිබෙනුයේ රාජගිරිය, සරණ මාවතේ ඉදිකරනු ලබන නව ගොඩනැගිලි සඳහාය.

2016 වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම් උපයෝජන අනුපාතය 98% ක් වූ අතර, ප්‍රාග්ධන වියදම් සම්බන්ධයෙන් එය 35%කි. රාජගිරියේ ඉදිකෙරෙන නව ගොඩනැගිලිලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද වීම නිසා ප්‍රාග්ධන වියදම්වලට අදාළ උපයෝජන අනුපාතය පහළ මට්ටමක වාර්තා විය.

රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ 252/2016 ට අනුව මුදල් කොමිෂන් සභාවේ විසර්ජන හා අනෙකුත් ගිණුම් රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවට සහ විගණකාධිපතිවරයා වෙත නියමිත දිනට පෙර ඉදිරිපත් කර තිබේ. මුදල් කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන, වියදම් හා මූල්‍ය කාර්යසාධනයට අදාළ විස්තර පහත වගුව මගින් සපයා ඇත.

වගුව 25 : මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන, වියදම හා මූල්‍ය කාර්යසාධනය - 2016

වැය සංකේතය	විස්තරය	ප්‍රතිපාදන (රු.000)	මු.රෙ.යටතේ මාරු කිරීම් (රු.000)	පරිපූරක (රු.000)	ඉදිරිප්‍රදාන (රු.000)	වියදම (රු.000)	මූල්‍ය කාර්යසාධනය (රු.000)
පුනරාවර්තන							
1001-1003	පුද්ගල පඩිනඩි	21,300	310	5,007	26,617	26,338	99%
1101-1102	ගමන් වියදම්	2,150	- 1,990	-	160	124	78%
1201-1205	සැපයීම	1,650	140	-	1,790	1,643	92%
1301-1303	නඩත්තු කිරීම	2,650	-	-	2,650	2,565	97%
1401-1405	සේවා	10,350	1,505	887	12,742	12,295	96%
1506	මාරු කිරීම්	700	35	-	735	717	98%
එකතුව		38,800	-	5,894	44,694	43,682	98%
ප්‍රාග්ධන							
2002-2003	යන්ත්‍රසූත්‍ර, උපකරණ හා වාහන	800	-	-	800	-	0%
2102-2103	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ	1,200	-	-	1,200	1,100	92%
2401	පුහුණු හා ධාරිතා සංවර්ධනය	1,000	-	-	1,000	896	90%
2104	ගොඩනැගිලි සහ අනෙකුත් ඉදිකිරීම්	200,000	-	-	200,000	68,556	34%
		203,000	-	-	203,000	70,552	35%
මුළු එකතුව		241,800	-	5,894	247,694	114,234	46%

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව

වගුව 26 : අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු

විස්තරය	වියදම් සඳහා උපරිම සීමාව (රු.000)	ලැබීම් සඳහා අවම සීමාව (රු.000)	හර ශේෂයේ උපරිම සීමාව (රු.000)
ප්‍රතිපාදන	3,000	700	12,000
තත්‍ය	2,298	1,290	6,386

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව

අභියෝග සහ ඉදිරි ගමන්මග

10.1 දහතුන්වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් මුදල් කොමිෂන් සභාවේ භූමිකාව හා කාර්යයන් නිශ්චිතව සඳහන් කර නොමැත. ඒ අනුව ස්වකීය ව්‍යවස්ථාමය වගකීම ඉටු කිරීමේ දී මුදල් කොමිෂන් සභාවට ගැටළු සමහරකට මුහුණ දීමට සිදුවී තිබේ. මෙම තත්ත්වය තුළ කොමිෂන් සභාවේ භූමිකාව හා කාර්යයන් නිශ්චිතව හා පැහැදිලිව නිර්වචනය කෙරෙන පාර්ලිමේන්තු පනතක් නීතිගත කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

10.2. පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන හා උපමාන පාදක ප්‍රදාන යටතේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීම සිදු කෙරෙන අතර, පළාත් සභා හා පළාත් පාන ආයතනවල වැටුප් හා වෙනත් මුළුමනින්ම පාහේ මූල්‍යනය කෙරෙනුයේ සාමූහික ප්‍රදාන මගින්ය. කෙසේවුවද, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතනවලට ස්වකීය ආදායම් තවදුරටත් වැඩිකර ගැනීමේ විභවතාවයන් පවතින බව පැහැදිලිය ඔවුන්ගේ ආදායම් පුළුල් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පහසුකරලීම සඳහා මුදල් කොමිෂන් සභාවේ අධීක්ෂණ කාර්යය තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතු වේ. බලය පවරන ලද ආදායම් මූලාශ්‍ර මගින් උපයන ආදායම තවදුරටත් ප්‍රශස්ත අයුරින් ඉහළ නැංවීම සඳහා පළාත් යොමු කරවීම ඉතා වැදගත් කරුණක් වේ.

මේ සඳහා ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, මහා භාණ්ඩාගාරය හා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වැනි අදාළ ආයතන සමග නිරන්තර සංවාද පැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවය මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් වැදගත් කොට සලකනු ඇත.

10.3. සෑම පළාතකටම ස්වකීය කාර්යමණ්ඩලය ප්‍රශස්ත අයුරින් සේවාගත කිරීමට අපහසු වී ඇති අතර, මෙමගින් පළාත් පුනරාවර්තන අයවැය මත දැඩි බලපෑමක් ඇති කර තිබේ. තවද, ඉහළ වෙනත් හා වැටුප් නිසා රජයේ මූල්‍යකරණ ක්‍රියාවලියට එල්ල වන බලපෑම විශාල එකකි. මෙහි ප්‍රතිඵලයන් ලෙස සංවර්ධන අවශ්‍යතා සඳහා යෙදවිය හැකි ප්‍රාග්ධන අයවැය සීමා කිරීමට රජයට අනිවාර්යයෙන්ම සිදුවී ඇත. කාර්යමණ්ඩල බඳවා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් දැනට පවත්නා ක්‍රමවේදයේ දක්නට ලැබෙන දුර්වලතා නිසා පළාත් කාර්ය මණ්ඩල තාර්කික අයුරින් කළමනාකරණය කිරීමෙහි ලා මුදල් කොමිෂන් සභාවේ භූමිකාව යම්දුරකට සීමාවී ඇත.

පළාත් අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන පරිදි කාර්යමණ්ඩල ප්‍රශස්ත අයුරින් පවත්වාගෙන යෑම ඉතා වැදගත් වන අතර, පුනරාවර්තන වියදම් නිසි කළමනාකරණයකට ලක් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වී ඇත. මෙම තත්ත්වය තුළ කාර්යමණ්ඩල පිළිබඳ පරිපූර්ණ තක්සේරුවක් සිදුකොට සැබෑ අවශ්‍යතාවයන් හඳුනාගැනීම පිණිස මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් අවශ්‍ය මගපෙන්වීම් සිදුකරනු ඇත. මෙහිදී, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික වැටුප් කොමිෂම වැනි අදාළ ආයතනවල තාක්ෂණික සහාය ලබාගනු ඇත.

10.4. වර්තමාන පළාත් සංවර්ධන අවශ්‍යතාවයන් සමග බලනවිට කොමිෂන් සභාවේ මානව සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවේ. තවද, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය, මූල්‍යනය, ආර්ථික විද්‍යාව, බදුකරණය, නීතිය සහ සංවර්ධන සැලසුම්කරණය යන ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළව ප්‍රමාණවත් තාක්ෂණික දැනුමක් සහිත නිලධාරීන්ගේ හිඟයක් මුදල් කොමිෂන් සභාව තුළ දක්නට ලැබේ. මෙය ඉහළ

අධිකාරීන්ගේ දැඩි අවධානයට යොමු විය යුතු අතර, මෙම තත්ත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා ඉක්මන් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුව ඇත.

ස්වකීය උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර මේ වනවිටත් කොමිෂන් සභාව විසින් ගෙන ඇති අතර, මානවසංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් දැනට පවත්නා දුර්වලතා පිටුදැකීම පිණිස අලුතින් මානව සම්පත් යොදවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය එමගින් හඳුනාගෙන ඇත.

10.5. මුදල් කොමිෂන් සභාව රජයේ ජාතික භාෂා ප්‍රතිපත්තියට අනුගත විය යුතුය. එබැවින්, කොමිෂන් සභාව විසින් පළ කරනු ලබන සියලු වැදගත් ලේඛන සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවලින් ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. එම ලේඛන ඒ ඒ භාෂාවලට පරිවර්තනය කිරීම පිරිවැය අධික මෙන්ම කාලය ගත වන ක්‍රියාවලියකි. එබැවින්, ඉක්මණින් මෙම සේවාව ලබාගැනීම පිණිස භාෂා පරිවර්තක තනතුරක් ඇති කිරීම කළ යුතුව තිබේ.

10.6. තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය ඇතිකරලීම මුදල් කොමිෂන් සභාවෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රධාන භූමිකාවන්ගෙන් එකකි. සාක්ෂි මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියක් මත හිදිමින් මෙම කාර්යය සිදු කළ යුතුය. මෙහිදී, මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් වෙන් කරනු ලබන සම්පත් මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන පිළිබඳව ද ප්‍රමාණවත් තොරතුරු හා දත්ත පැවතීම තීරණාත්මක සාධකයකි. දැනට ජාතික හෝ පළාත් මට්ටමෙන් මෙම තොරතුරු හා දත්ත ප්‍රමාණවත් තරමින් නොමැත. මෙම තත්ත්වය තුළ මුදල් කොමිෂන් සභාවට තම තීරණ ගැනීමේ දී සීමා සහිත සමාජ-ආර්ථික දර්ශක හා ආයෝජන තොරතුරු මත රඳා පැවතීමට සිදුව තිබේ. මෙම අවාසි සහගත තත්ත්වයන් අවම කරගනු වස් කොමිෂන් සභාව විසින් ශක්තිමත් දත්ත පදනමක් හා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් ජාතික හා උප ජාතික මට්ටම් නියෝජනය වන පරිදි වැඩිදියුණු කළ යුතු වේ.

10.7. ප්‍රාග්ධන අයවැය සම්බන්ධයෙන් මුදල් කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශ, රටෙහි සමස්ත ප්‍රාග්ධන අයවැයෙන් සුළු කොටසක් වේ. මෙම තත්ත්වය තුළ ප්‍රාදේශීය විෂමතා අඩු කිරීම සඳහා මූලධර්ම සැකසීමේ අපේක්ෂිත කාර්යභාරය ඉටු කිරීම මුදල් කොමිෂන් සභාවට එලදායි ලෙස සිදු කිරීම දුෂ්කර වේ. මෙම පසුබිම ඉහළ මූල්‍ය අධිකාරීන්ගේ අවධානයට යොමු විය යුතුය.

10.8. පැවරී ඇති ව්‍යවස්ථාමය වගකීම අනුව මුදල් කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන විෂමතා අඩුකරලීමට හැකිවන පරිදි මහාභාණ්ඩාගාරයේ වාර්ෂික අයවැයෙන් අරමුදල් වෙන් කිරීම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය. මෙම තත්ත්වය තුළ රේඛීය අමාත්‍යාංශවල වාර්ෂික අයවැයෙන් ද සාධාරණ ප්‍රමාණයක් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සඳහා වෙන් කිරීමට අවශ්‍ය නිර්දේශ කොමිෂන් සභාව විසින් සිදු කළ යුතුව ඇත. තවද, පළාත්වලට මුදල් වෙන් කිරීමේ දී වැඩිපුර නිර්නායක භාවිතා කෙරෙන පරිපූර්ණ ක්‍රමවේදයක් වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි කොමිෂන් සභාවේ අවධානය යොමු විය යුතුය.

10.9. දැනට ක්‍රියාත්මක රාජ්‍ය පාලන ව්‍යුහය තුළ පළාත් පාලන ආයතන තුන්වන ස්තරය බවට පත්වා තිබේ. පළාත් පාලන ආයතනවල පුනරාවර්තන හා ප්‍රාග්ධන අයවැයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සාමූහික ප්‍රදාන හා පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදානවලින් මූල්‍යනය කරනු ලබන නිසා ජාතික, පළාත් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ශක්තිමත් සිරස් හා තිරස් සම්බන්ධතාවයක් සහ

සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගත යුතු වේ. මෙමගින් විශේෂයෙන් උප-ජාතික මට්ටමේ දී සිදු වන ද්විකරණය හා රාජ්‍ය සම්පත් නාස්තිය අඩුකරලීමට හැකි වනු ඇත.

10.10. කුඩා හා මධ්‍යම ව්‍යවසායයන් විෂයෙහි පෞද්ගලික ආයෝජන පහසුකරවන පරිදි, පළාත් විසින් රාජ්‍ය සම්පත් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතුය. අවදානම අවම කිරීම හා රාජ්‍ය සම්පත් භාවිතයේ ඵලදායීතාවය සහතික කරලනු වස් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල් ආයෝජන (PPP) ඉතා වැදගත් වේ. එබැවින්, ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව විසින් නිකුත් කිරීමට නියමිත මාර්ගෝපදේශ පදනම් කරගෙන පළාත් විසින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල් ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සිදු කළ යුතුය. මෙහිදී, පෞද්ගලික ආයෝජන පහසුකරලීම සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් විෂයෙහි ආයෝජන සිදු කිරීමට පළාත් උනන්දු කරවිය යුතුය.

ඇමුණුම්

ඇමුණුම i

පළාත් ආදායම් මූලාශ්‍ර

13 වන සංශෝධනයට අනුව පළාත් ආදායම් මූලාශ්‍ර	
13 වන සංශෝධනය අනුව අංකය	ආදායම් මූලාශ්‍රය
36.01	පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද යම් නීතියක් මගින් හෝ සීමාවක් හෝ නිදහස් කිරීමක් වේ නම් ඒවාට යටත්ව නොග හා සිල්ලර වෙළඳාම මත පිරිවැටුම් බදු.
36.02	ජාතික ලොතරැයි හා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සංවිධානය කරන ලද ලොතරැයි නොවන ලොතරැයි, ඔට්ටු බදු හා තැගි තරග මත අයකර බදු.
36.03	බලපත්‍ර බදු, අරක්කු හා රා බදු, රේන්ද බදු සහ මත්පැන් බලපත්‍ර ගාස්තු.
36.04	පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද නීති මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් සීමා ඇතුළත යම් නිදහස් කිරීමක් වේ නම් ඒවාට යටත්ව මෝටර් වාහන බලපත්‍ර ගාස්තු.
36.05	ඖෂධ සහ වෙනත් රසායනික ද්‍රව්‍ය මත වෙළඳ බලපත්‍ර ගාස්තු.
36.06	ඉඩම් හා මෝටර් වාහන වැනි දේපල මාරු කිරීම් මත මුද්දර බදු.
36.07	මෙවලම් හා උපකරණ මත බදු.
36.08	අධිකරණ විසින් පනවනු ලබන ගාස්තු.
36.09	වෛද්‍ය ආඥා පනත යටතේ අයකරනු ලබන ගාස්තු.
36.10	මෝටර් වාහන ගමනාගමන පනත යටතේ අය කරනු ලබන ගාස්තු.
36.11	මෙම ලැයිස්තුවෙන් විශේෂිතව දක්වන ලද වෙනත් ඕනෑම කරුණක්ම අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ගාස්තු.
36.12	වනසත්ත්ව හා වාක්ෂලතා ආරක්ෂණ ආඥා පනත යටතේ වූ ගාස්තු.
36.13	ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත හා රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ අත්සතු කරන ලද ඉඩම් මත ගාස්තු.
36.14	අධිකරණයට ඉදිරිපත් කරනු ලබන ලේඛන මත වූ මුද්දර ගාස්තු ඇතුළත් උසාවි ගාස්තු.
36.15	පඩි සහ මිම් ආඥා පනත යටතේ නියාමන ගාස්තු.
36.16	ආදායම් තක්සේරුව හා එක්කු කිරීම ඇතුළු ඉඩම් ආදායම් සහ ආදායම් උදෙසා ඉඩම් වාර්තා සමීක්ෂණය හා පවත්වාගෙන යෑමට අදාළ ගාස්තු.
36.17	පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද නීති මගින් නියමිත යම් යම් සීමා ඇතුළත, යම් නිදහස් කිරීම්වලට යටත්ව රජයේ දේපල ද ඇතුළුව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි මත බදු.
36.18	පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද නීති මගින් විස්තර කෙරෙන නිදහස් කිරීම් හා සීමාවන්ට යටත්ව බනිජ සම්පත් අයිතිය මත බදු.
36.19	මද්‍යසාර සන්නකය, ප්‍රවාහනය, මිලට ගැනීම සහ විකිණීම මත අය කෙරෙන බලපත්‍ර ගාස්තු.
36.20	පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද යම් නීතියක් මගින් අවසර දෙන ලද ප්‍රමාණයට පළාත් ආදායම් අවශ්‍යතා මත පළාත තුළ අය කෙරෙන වෙනත් බදු.

ඇමුණුම ii

පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන යටතේ වෙන් කිරීම් - 2016

(රු.මි.)

අංකය	අංශය	මුළු වෙන්කිරීම් 2016	බස්නාහිර	මධ්‍යම	දකුණු	උතුරු	නැගෙනහිර	වයඹ පළාත	උතුරු මැද	ඌව පළාත	සබරගමුව
1	සමාජ යටිතල පහසුකම්	16,241	1,922	2,235	1,465	1,971	1,979	1,946	1,565	1,433	1,725
1	අධ්‍යාපන	8,765	1,091	1,250	775	969	1,080	1,080	820	705	995
1	සෞඛ්‍ය	6,741	760	915	580	901	815	785	675	655	655
1.2.1	බටහිර වෛද්‍ය (ඇලපනි)	5,731	650	795	500	801	690	660	560	545	530
	1.2.1.1. අඩක් නිම කළ රෝහල් ගොඩනැගිලි සම්පූර්ණ කිරීම හා ප්‍රාග්ධන වත්කම් නඩත්තුව	2,302	345	310	200	327	260	260	200	200	200
	1.2.1.2. කාර්යමණ්ඩල නිල නිවාස ඇතුළු පොදු පහසුකම්	1,134	80	180	104	170	140	130	115	115	100
	1.2.1.3. වෛද්‍ය උපකරණ මිලට ගැනීම හා නඩත්තුව	574	85	75	44	85	70	65	50	50	50
	1.2.1.4. රෝග වැළැක්වීම හා පාලනය	459	55	60	37	62	55	50	50	45	45
	1.2.1.5. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී බල ප්‍රදේශවල ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණුව	458	30	60	41	57	65	55	55	50	45
	1.2.1.6. ප්‍රාදේශීය හා මූලික රෝහල්වල බාහිර රෝහි අංශ හා දත්ත ඇතුළු අනෙකුත් සායන වැඩිදියුණුව	456	30	60	44	57	60	55	55	45	50
	1.2.1.7. බටහිර වෛද්‍ය සේවාවට අදාළ අනෙකුත් වැඩසටහන්	348	25	50	30	43	40	45	35	40	40
1.2.2	දේශීය වෛද්‍ය (ආයුර්වේද, සිද්ධ සහ යුනානි)	1,010	110	120	80	100	125	125	115	110	125
	1.2.2.1. පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රම සංරක්ෂණය හා ප්‍රවර්ධනය	202	22	24	16	20	25	25	23	22	25
	1.2.2.2. ඖෂධ උද්‍යාන සංවර්ධනය හා ඖෂධ නිෂ්පාදනය	303	33	36	24	30	38	37	35	32	38
	1.2.2.3. උණු උපයෝජිත රෝහල්වල / අනෙකුත් ගොඩනැගිලිවල සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය සේවාවන් පවත්වාගෙන යෑම	202	22	24	16	20	25	25	23	22	25
	1.2.2.4. ප්‍රාග්ධන වත්කම් නඩත්තුව	149	16	18	12	15	18	18	16	18	18
	1.2.2.5. අනෙකුත් සේවා	154	17	18	12	15	19	20	18	16	19
1	ක්‍රීඩා	180	20	20	18	22	20	20	18	20	22
1	පරිවාස හා ළමාරක්ෂක	200	18	15	31	31	21	25	19	20	20
2	සමාජ සේවා	200	16	17	44	30	26	19	16	16	16
2	සංස්කෘතික හා ආගමික කටයුතු	75	9	9	8	9	8	8	8	8	8
2	නිවාස	80	8	9	9	9	9	9	9	9	9

පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන යටතේ වෙන් කිරීම් - 2016(ඉහත වගුව හා සම්බන්ධයි)

(රු.මි.)

අංකය	අංශය	මුළු වෙන් කිරීම් 2016	බස්නාහිර	මධ්‍යම	දකුණු	උතුරු	නැගෙනහිර	වයඹ	උතුරු මැද	ඌව	සබරගමුව
2	ආර්ථික යටිතල පහසුකම්	8,834	752	1,195	617	998	1,068	1,050	1,059	1,103	989
2	පළාත් මාර්ග (සී සහ ඩී)	3,149	296	470	77	343	371	348	397	447	397
2	වතු යටිතල පහසුකම්	105	18	30	7	0	0	0	0	26	24
2	ප්‍රවාහන	133	18	17	10	16	16	14	14	14	14
2	ඉඩම්	30	3	5	3	3	2	2	2	5	5
3	කෘෂිකර්මය	1,952	125	260	192	240	230	245	221	227	212
3	පශු සම්පත්	991	91	138	86	111	134	134	100	111	86
3	සංචාරක කර්මාන්තය	429	49	60	40	50	60	50	40	40	40
3	මිලිදිය ඩිවර	120	6	7	10	19	21	20	18	13	6
3	වාර්මාර්ග	485	25	35	43	55	60	70	110	52	35
2	ග්‍රාම සංවර්ධනය	265	20	30	30	30	30	35	30	30	30
2.11	කුඩා කර්මාන්ත	130	15	18	14	15	13	15	12	13	15
2.12	ග්‍රාමීය විදුලිබලය	80	6	10	10	8	8	8	10	10	10
2.13	තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය සඳහා ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘති	145	10	15	15	18	18	14	15	20	20
2.14	ඌණ සංවර්ධිත ගම්මාන සංවර්ධනය	820	70	100	80	90	105	95	90	95	95
3	පළාත් පාලනය හා ප්‍රජා සේවා	1,861	210	244	154	220	240	210	204	190	189
3	පළාත් පාලනය	1,831	207	241	151	216	237	206	201	186	186
	3.1.1. පළාත් පාලන මාර්ග	880	100	110	60	100	100	100	110	100	100
	3.1.2. ප්‍රජා ජල සැපයුම	380	30	50	40	50	55	45	40	35	35
	3.1.3. කසල කළමනාකරණය	380	50	55	35	45	55	40	30	35	35
	3.1.4. අනෙකුත් පළාත් පාලන සේවා	180	25	25	15	20	25	20	20	15	15
	3.1.5. මහ නගර සභා ධාරිතා සංවර්ධනය	11	2	1	1	1	2	1	1	1	1
3	සමුපකාර	30	3	3	3	4	3	4	3	4	3
4	නම්‍යශීලී අරමුදල්	90	10								
	එකතුව	27,026	2,894	3,684	2,246	3,199	3,297	3,216	2,838	2,736	2,913

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාව

සාමූහික පුද්ගලා යටතේ අරමුදල් වෙන් කිරීම් හා මුදා හැරීම් 2009-2016

(රු.මි.)

පළාත	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	මුදා හැරීම්	වෙන් කිරීම්														
බණ්ඩාරනායක	2,923	2,749	6,100	6,100	8,979	8,979	9,011	8,894	8,502	9,691	11,699	11,699	18,842	18,842	21,743.8	21,741
මධ්‍යම	12,326	12,487	13,000	13,000	13,696	13,696	13,763	13,048	14,864	15,687	17,917	17,917	23,542	23,542	23,374.9	23,374
දකුණු	10,299	10,085	10,500	10,500	11,760	11,760	11,803	11,907	12,908	13,586	15,785	15,785	21,459	21,459	20,507.8	20,507
උතුරු	8,349	7,963	8,700	8,700	9,318	9,318	8,557	8,500	10,075	10,795	12,642	12,642	16,268	16,268	16,757.2	16,754
මුළු	12,294	11,868	12,300	12,299	13,018	13,018	12,651	11,921	14,118	14,846	16,413	16,413	21,705	21,634	20,829.1	20,821
උතුරු මැද	6,550	6,513	7,300	7,300	7,596	7,596	7,005	6,776	7,346	7,765	10,595	10,595	13,616	13,616	14,174.1	13,722
ඌව	7,907	7,807	8,300	8,300	8,948	8,948	9,459	9,032	10,263	10,758	12,500	12,500	16,237	16,237	16,422.3	16,249
සබරගමුව	8,893	8,493	9,000	9,000	10,335	10,335	11,243	10,737	13,089	13,606	14,809	14,809	18,410	18,410	18,219.2	18,218
නැගෙනහිර	9,891	9,421	10,100	10,100	10,952	10,952	11,385	10,737	11,635	12,066	13,783	13,783	17,475	17,475	17,166.1	16,996
එකතුව	79,631	77,386	85,300	85,299	94,602	94,602	94,877	91,552	102,800	108,800	126,143	126,143	167,554	167,483	169,194.6	168,382

මූලාශ්‍රය : මුදල් කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික වාර්තා / පළාත් සභා සඳහා අත්මුදල් - 2015

සටහන : පරිපූරක වෙන් කිරීම් ඇතුළත

අලුෂම iv

සාමූහික ප්‍රදාන සඳහා අරමුදල් නිර්වේදය 2009-2016 (රු.ම.)

පළාත	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	මුද්‍රාණය															
බස්නාහිර	1,923	2,923	6,100	6,100	7,170	8,979	9,011	9,011	8,502	8,502	11,234	11,699	15,993	18,842	21,744	21,743.8
මධ්‍යම	12,176	12,526	13,000	13,000	13,270	13,696	13,763	13,763	14,864	14,864	17,628	17,917	22,304	23,542	23,375	23,374.9
දකුණු	10,298	10,299	10,500	10,500	11,172	11,760	11,803	11,803	12,908	12,908	15,511	15,785	20,333	21,459	20,508	20,507.8
උතුරු	8,349	8,349	8,400	8,700	9,153	9,318	8,557	8,557	10,075	10,075	12,552	12,642	15,598	16,268	16,757	16,757.2
වයඹ	12,294	12,294	12,300	12,300	12,656	13,018	12,651	12,651	14,118	14,118	13,595	16,413	21,302	21,705	20,823	20,829.1
උතුරු මැද	6,270	6,550	7,300	7,300	7,386	7,596	7,005	7,005	7,346	7,346	16,413	10,595	13,262	13,616	12,957	14,174.1
ඌව	7,907	7,907	8,300	8,300	8,897	8,948	9,459	9,459	10,263	10,263	10,436	12,500	15,503	16,237	16,422	16,422.3
සබරගමුව	8,893	8,893	9,000	9,000	9,823	10,335	11,243	11,243	13,088	13,088	12,312	14,809	18,196	18,410	18,219	18,219.2
නැගෙනහිර	9,891	9,891	10,100	10,100	10,473	10,952	11,385	11,385	11,635	11,635	14,606	13,783	16,896	17,475	16,997	17,166.1
එකතුව	78,001	79,631	85,000	85,300	90,000	94,602	94,877	94,877	102,799	102,799	124,287	126,143	159,387	167,554	167,802	169,194.6

මූලාශ්‍රය: මුදල් කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික වාර්තා / 2015 දී අතිරේක අනුමැතිය ලබා දෙන ලද නිර්වේදන / පළාත් සභාවල අනුමැතිය ලබා දෙන ලද නිර්වේදන - 2015

සටහන: පරිශ්‍රය ලබා දෙන ලද නිර්වේදන

ඇමුණුම v

පළාත්වල සමස්ත කාර්යමණ්ඩලය 2009 – 2016

පළාත්	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ** සජීවී
බස්නාහිර	51,979	52,402	52,133	53,288	56,067	54,074	55,962	56,691
මධ්‍යම	40,745	39,910	41,311	39,849	39,284	39,775	41,494	42,394
දකුණු	35,398	35,365	35,509	35,390	34,785	35,950	38,936	37,331
උතුරු	23,599	23,607	24,146	23,679	24,485	27,061	26,631	28,604
වයඹ	38,370	38,370	38,499	38,269	41,031	38,740	39,481	41,414
උතුරු මැද	22,689	23,214	21,613	21,316	20,483	21,316	22,934	24,595
ඌව	25,104	28,287	27,940	27,354	26,926	27,133	26,176	30,659
සබරගමුව	29,271	27,166	27,723	28,068	29,038	31,239	30,364	34,644
නැගෙනහිර	29,559	29,341	29,906	29,559	29,534	28,884	30,125	30,696
එකතුව	296,714	297,662	298,780	296,772	301,633	304,172	312,103	327,028

මූලාශ්‍රය : පළාත් අයවැය ඇස්තමේන්තු / මුදල් කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික වාර්තා සටහන : ** පළාත් පාලන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල සහ ඇබැරිකු හැර

ඇමුණුම vi

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කරන ලද පළාත් කාර්ය මණ්ඩල

පළාත	2013.01.31	2015.05.26	2016.12.31
බස්නාහිර	60,658	60,994	60,357
මධ්‍යම	44,888	45,372	46,197
දකුණු	41,841	42,769	42,186
උතුරු	28,101	29,515	31,490
වයඹ	42,944	47,558	47,818
උතුරු මැද	26,783	27,211	27,213
ඌව	29,170	32,102	29,863
සබරගමුව	31,178	33,318	35,453
නැගෙනහිර	30,927	32,336	32,301
එකතුව	336,490	351,175	352,878

මූලාශ්‍රය: කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව

ජපමාන පාදක ප්‍රදාන 2009-2016

(රු.මි.)

පළාත	2009						2010					
	නිර්දේශ	%	කන්‍ය වියදම	%	කන්‍ය මිලා හැරීම්	%	නිර්දේශ	%	කන්‍ය වියදම	%	කන්‍ය මිලා හැරීම්	%
බස්නාහිර	509.69	14.36	3551.29	44.12	375.00	16.48	450.00	14.63	3120.04	40.29	382.50	14.65
මධ්‍යම	446.42	12.58	559.21	6.95	306.35	13.46	410.00	13.33	579.64	7.48	307.50	11.77
දකුණු	425.99	12.00	375.00	4.66	230.00	10.11	350.00	11.38	1272.27	16.43	297.50	11.39
උතුරු	331.62	9.34	277.46	3.45	240.78	10.58	300.00	9.76	299.43	3.87	255.00	9.76
වයඹ	369.63	10.41	287.58	3.57	272.10	11.96	300.00	9.76	279.78	3.61	255.00	9.76
උතුරු මැද	296.84	8.36	314.61	3.91	136.60	6.00	260.00	8.46	402.71	5.20	260.00	9.96
ඌව	372.63	10.50	2071.26	25.73	206.30	9.07	300.00	9.76	1156.95	14.94	255.00	9.76
සබරගමුව	415.63	11.71	368.72	4.58	311.49	13.69	380.00	12.36	366.81	4.74	323.00	12.37
නැගෙනහිර	381.50	10.75	244.44	3.04	197.00	8.66	325.00	10.57	266.59	3.44	276.25	10.58
එකතුව	3549.95	100.00	8049.57	100.00	2275.62	100.00	3075.00	100.00	7744.22	100.00	2611.75	100.00

පළාත	2011						2012					
	නිර්දේශ	%	කන්‍ය වියදම	%	කන්‍ය මිලා හැරීම්	%	නිර්දේශ	%	කන්‍ය වියදම	%	කන්‍ය මිලා හැරීම්	%
බස්නාහිර	700.00	16.83	2939.94	42.60	660.00	17.12	427.00	14.12	5465.52	54.41	180.41	6.31
මධ්‍යම	375.00	9.01	439.70	6.37	337.30	8.75	400.00	13.22	359.27	3.58	218.40	7.64
දකුණු	325.00	7.81	727.00	10.53	292.00	7.57	347.00	11.47	687.79	6.85	189.46	6.63
උතුරු	275.00	6.61	261.80	3.79	247.33	6.42	294.00	9.72	208.92	2.08	160.52	5.61
වයඹ	300.00	7.21	287.38	4.16	270.00	7.00	320.00	10.58	180.61	1.80	174.72	6.11
උතුරු මැද	1300.00	31.25	1338.70	19.40	1277.00	33.13	293.00	9.69	272.84	2.72	1420.00	49.67
ඌව	300.00	7.21	356.80	5.17	240.00	6.23	320.00	10.58	2227.09	22.17	174.72	6.11
සබරගමුව	335.00	8.05	321.41	4.66	301.33	7.82	357.00	11.80	291.96	2.91	194.92	6.82
නැගෙනහිර	250.00	6.01	229.33	3.32	230.00	5.97	267.00	8.83	350.89	3.49	145.78	5.10
එකතුව	4160.00	100.00	6902.06	100.00	3854.96	100.00	3025.00	100.00	10044.87	100.00	2858.93	100.00

උපමාන පාදක ප්‍රදාන 2009-2016 (ලභන වගුව හා සම්බන්ධයි)

(රු.මි.)

පළාත	2013						2014					
	නිර්දේශ	%	කන්‍යා විෂදම	%	කන්‍යා මුදා හැරීම	%	නිර්දේශ	%	කන්‍යා විෂදම	%	කන්‍යා මුදා හැරීම	%
බස්නාහිර	370.00	15.48	5,055.00	62.18	370.00	16.34	925.00	23.87	5,857.00	56.76	292.50	13.42
මධ්‍යම	321.00	13.43	314.00	3.86	192.60	8.51	430.00	11.10	382.00	3.70	129.00	5.92
දකුණු	295.00	12.34	479.00	5.89	177.00	7.82	380.00	9.81	1,046.00	10.14	255.00	11.70
ඌව	195.00	8.16	194.00	2.39	195.00	8.61	280.00	7.23	391.00	3.79	280.00	12.84
වයඹ	270.00	11.30	246.00	3.03	162.00	7.16	504.50	13.02	506.00	4.90	290.00	13.30
පතුරු මුදු	230.00	9.62	1,011.00	12.44	742.00	32.77	350.00	9.03	867.00	8.40	192.50	8.83
ඌව	240.00	10.04	416.00	5.12	144.00	6.36	330.00	8.52	410.00	3.97	179.00	8.21
සබරගමුව	252.00	10.54	239.00	2.94	151.20	6.68	335.00	8.65	534.00	5.18	335.00	15.37
නැගෙනහිර	217.00	9.08	175.00	2.15	130.20	5.75	340.00	8.78	325.00	3.15	227.00	10.41
එකතුව	2,390.00	100.00	8,129.00	100.00	2,264.00	100.00	3,874.50	100.00	10,318.00	100.00	2,180.00	100.00

පළාත	2015						2016					
	නිර්දේශ	%	කන්‍යා විෂදම	%	කන්‍යා මුදා හැරීම	%	නිර්දේශ	%	කන්‍යා විෂදම	%	කන්‍යා මුදා හැරීම	%
බස්නාහිර	525.00	13.87	314.51	6.90	2,286.20	12.99	460.00	11.50	432.97	9.64	200.00	6.59
මධ්‍යම	500.00	13.21	382.00	8.38	1,890.00	10.74	423.00	10.58	352.67	7.85	116.51	3.84
දකුණු	385.00	10.17	766.17	16.80	1,990.00	11.31	413.00	10.33	315.25	7.02	368.84	12.15
ඌව	400.00	10.57	379.23	8.32	1,840.00	10.46	475.00	11.88	123.96	2.76	437.00	14.40
වයඹ	425.00	11.23	158.06	3.47	1,750.00	9.94	375.00	9.38	443.58	9.87	360.00	11.86
පතුරු මුදු	375.00	9.91	1,056.27	23.16	2,217.00	12.60	400.00	10.00	372.69	8.30	400.00	13.18
ඌව	375.00	9.91	463.80	10.17	1,725.00	9.80	475.00	11.88	1,272.66	28.33	415.00	13.67
සබරගමුව	400.00	10.57	686.00	15.04	2,437.24	13.85	514.00	12.85	631.95	14.07	293.12	9.66
නැගෙනහිර	400.00	10.57	354.12	7.77	1,462.00	8.31	465.00	11.63	547.14	12.18	445.00	14.66
එකතුව	3,785.00	100.00	4,560.16	100.00	17,597.44	100.00	4,000.00	100.00	4,492.87	100.00	3,035.47	100.00

** 2015 සඳහා කන්‍යා මුදා හැරීම් = පළාත් නිශ්චිත සංවර්ධන ප්‍රදාන + උපමාන සඳහා ප්‍රදාන

මුදල් කොමිෂන් සභාවේ කාර්යමණ්ඩලය

තොරතුරු තාක්ෂණ නිලධාරී

ජී.ටී.කිසර කසුන් පුෂ්පසිරි මහතා

සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරී

ආර්.එම්.ඩී.නිමාලි රත්නායක මහත්මිය

සහකාර පර්යේෂණ නිලධාරීන්

එම්.සී.දමයන්ති මහත්මිය

පී.ඉන්ද්‍රාදේවි මහත්මිය

ටී.එම්.සී.කුමාරිහාමි මහත්මිය

කේ.ඒ.එස්.ඩී.නිලන්ති මහත්මිය

ඒ.ආර්.මරිනා මෙනවිය

ආර්.ආර්.රණසිංහ මහත්මිය

එස්.වයි.දිසානායක මහත්මිය

එස්.කේ.කේ.ගාමිනීද මහතා

ඩබ්.පී.සී.ආර්.පී.හංගම්පේරුව මහත්මිය

ඩී.ඩී.ජානකී කුමාරි මහත්මිය

බී.එම්.එච්.ඒ.බණ්ඩාර මහතා

වැඩසටහන් නිලධාරීන්

දිනුෂා හේරත් මහත්මිය

නිලෝකා පෙරේරා මහත්මිය

සරත් වන්දකුමාර මහතා

ගංගානි කුරුප්පුමුල්ල මහත්මිය

නවෝදනී අබේසූරිය මහත්මිය

පී.ඩී.සී.නිරෝෂි මහත්මිය

රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාරවරුන්

ලක්ෂ්මන් ඉලේපෙරුම මහතා

ඩී.කේ.ඩී.කන්තන්ගර මහතා

සුමුදු ඉඩම්පිටිය මහත්මිය

පී.ඒ.විනෝදනී ද සිල්වා මහත්මිය

ජේ.බී.ඒ.අජිත් මහතා

පුෂ්පා කළුආරච්චි මහත්මිය

පී.ගමගේ මහත්මිය

විජිතා අබේවික්‍රම මහත්මිය

ජී.පී.සමරබන්දු මහතා

තොරතුරු තාක්ෂණ සහකාර

වයි.බී.එම්.ඒ.කේ.යාපා බණ්ඩාර මහත්මිය

කළමනාකරණ සහකාරවරුන්

ආර්.ඒ.නිශානි මධුකා රණසිංහ මහත්මිය

වන්දිකා ආටිගල මහත්මිය